

Da Hviding fik et asylcenter

Emilie Hagemann-Nielsen (63222)

Helena Vinther Nielsen (63540)

Lasse Dall Mikkelsen (63565)

Katrine Ask Hallberg (63316)

Sif Rønlund Nissen (63533)

Vejleder:

Klaus Rasborg

Anslag: 205.969

Maj 2019

Indholdsfortegnelse

1. Begrebsafklaring.....	4
2. Problemfelt	5
3. Problemformulering	6
4. Opgavens design	7
5. Udviklingen i antallet af asylansøgere og asylcentre	8
6. Videnskabsteori	11
6.1 Hermeneutik	11
6.2 Socialkonstruktivisme	12
7. Metode.....	14
7.1 Kvantitative data	15
7.2 At arbejde caseorienteret.....	16
7.3 Udvælgelse af case	16
7.4 Udvælgelse af interviewpersoner	18
7.5 Metodefremgang – de 7 faser	20
7.5.1. Fase 1 og 2 - Tematisering og design.....	20
7.5.2. Fase 3 - Udførelsen af interview	22
7.5.3. Fase 4 - Transskribering.....	24
7.5.4. Fase 5 - Analyse.....	24
7.5.5 Fase 6 - Reliabilitet og validitet.....	25
7.5.6 Fase 7 - Rapportering	26
8. Teori	27
8.1 Risiko.....	27
8.1.2 Konstruktion af risiko.....	28
8.2 Frygt	30
8.2.1 Frygtkultur.....	30
8.3 Demokratisk risikohåndtering og risikokommunikation.....	34
8.3.1 Fire risikoforståelser.....	35
8.3.2 Subjektive faktorerers indflydelse på frygt.....	36
8.3.3 Risikokommunikation	38
8.3.4 Forskellige former for kommunikation	39
8.4 Teoriernes samspil og funktion	41

8.4.1 Teoriernes videnskabsteoretiske position.....	42
9. Eksisterende empiri.....	44
9.1 Kvantitativ data.....	46
10. Analyse.....	53
10.1 Center Hviding i medierne	53
10.2 Analyse del 1 - Borgernes bekymringer	56
10.2.1 Bekymringer omkring Center Hviding.....	56
10.2.2 Årsager til borgernes bekymringer	63
10.2.3 Udviklingen af borgernes bekymringer	72
10.2.4 Konklusion på analyse del 1	76
10.3 Analyse del 2 - Risikokommunikation.....	76
10.3.1 Center Hvidings risikohåndtering.....	76
10.3.2 Center Hviding og de syv råd fra 'Den Nye Landbefolkning'	82
10.3.3 Udviklingen i Center Hvidings risikokommunikation.....	83
10.3.4 Konklusion på analyse del 2	86
11. Diskussion	87
11.1 Risikokommunikationens effekt.....	87
11.2 Mediernes rolle og ansvar	89
11.3 Frygtkultur i Hviding.....	91
12. Konklusion	94
13. Perspektivering til Lindholm	96
14. Litteraturliste	98

Bilagsoversigt

Bilag 1: Dansk resumé

Bilag 2: Abstract

Bilag 3: Oversigt over opholdscentre

Bilag 4: Interviewguide Kåre

Bilag 5: Interviewguide Jakob

Bilag 6: Interviewguide borgere

Bilag 7: Transskribering Kåre

Bilag 8: Transskribering Jakob

Bilag 9: Transskribering Henrik

Bilag 10: Transskribering Lisbeth

Bilag 11: Transskribering Hans

Bilag 12: Transskribering Jørgen

Bilag 13: Transskribering Jens

Bilag 14: Kodning eksperter

Bilag 15: Kodning borgere

Bilag 16: Slides fra Center Hviding

1. Begrebsafklaring

I nedenstående afsnit vil vi lave en begrebsafklaring. Det korte afsnit skal give en klarhed omkring, hvordan vi anvender begreberne samt hvilken betydning, vi tillægger dem.

Egebæk-Hviding: Nævnes første gang som Egebæk-Hviding, og derefter bruger vi blot bynavnet Hviding.

AsylSyd over for Tønder Kommune: I opgaven er det en repræsentant fra AsylSyd, vi har interviewet, da det er AsylSyd, der er driftsoperatør på vegne af Tønder Kommune og Udlændingestyrelsen. Dette er selvom, at Hviding er placeret i Esbjerg Kommune. AsylSyd står ligeledes for driften af henholdsvis Børnecenter Tønder og Center Aaløkke (AsylSyd u.å).

Asylcenter/opholdscenter: Center Hviding er et opholdscenter, som er en bestemt type asylcenter (AsylSyd u.å). Når vi i opgaven henviser til Center Hviding, bruger vi primært betegnelsen 'asylcenter'.

Frygt og bekymringer: Igennem opgaven veksles der mellem bekymringer og frygt. Vi ser bekymringer som værende udledt af frygten, men som en mildere form og mere konkret. Vores forståelse af begrebet frygt vil blive uddybet yderligere i afsnit 8.2.

Risikokommunikation: Begrebet risikokommunikation henviser til kommunikation om risiko mellem eksperter, myndigheder og befolkningen (Breck 2001:17). Begrebet uddybes yderligere i afsnit 8.3.3.

2. Problemfelt

Dette projekt tager udgangspunkt i de bekymringer og den frygt, der kan opstå i et lokalsamfund, når der skal placeres et asylcenter i byen. Flygtninge og integration fylder rigtig meget i dagens Danmark og på den politiske scene. Derfor skriver dette projekt sig ind i hele debatten omkring flygtninge og asylcentre, samt hvordan denne opgave løftes i Danmark.

I 2014 og 2015 oplevede danskerne en såkaldt flygtningekrise, hvor antallet af asylansøgere steg markant (Redder 2017). Dette forårsagede, at antallet af asylcentre i Danmark toppede med 98 centre i 2016 (Udlændinge- og Integrationsministeriet 2018). Sidenhen er antallet af asylcentre faldet i takt med, at tilstrømningen af asylansøgere ligeledes er blevet lavere og mere stabil. I dag er der 14 asylcentre i Danmark, herunder et modtagercenter, et hjemrejsecenter, to udrejsecentre og tre børneindkvarteringscentre (Udlændingestyrelsen 2019). Antallet af asylcentre stiger og falder dog hele tiden alt efter antallet af asylansøgere, der kommer til landet. Derfor er det ikke usædvanligt, at nye asylcentre opstår rundt omkring i de danske byer. Dette kan dog ofte være forbundet med bekymringer og utryghed hos borgerne. En undersøgelse fra Gallup viser eksempelvis, at 40% ville være bekymrede, hvis der blev placeret et asylcenter i deres kvarter (TNS Gallup for Berlingske 2013:7).

I en forskningsrapport fra Københavns Universitet kaldet 'Den Nye Landbefolkning' undersøges det, hvilken betydning asylcentre har for lokale fællesskaber i Danmark. Rapporten viser, at opførelsen af et asylcenter bekymrer mange af borgerne i lokalsamfundene. Under de indledende borgermøder udtrykker nogle af borgerne bekymringer bl.a. for øget kriminalitet og faldende huspriser (Larsen et.al. 2015:60). Dog er der andre af de fremmødte, der tager afstand fra disse bekymringer. Samtidig viser rapporten, at borgernes frygt hurtigt forsvinder, når asylcentret først er placeret og åbnet, da borgerne ikke oplever den ellers frygtede dramatiske indgriben i deres hverdag (Larsen et.al. 2015:60-61). Yderligere viser statistikker, at opførelsen af et asylcenter ikke medfører hverken øget kriminalitet eller faldende huspriser (Larsen et.al. 2015:61). Borgerne kan således siges at opleve en irrationel og uforklarlig frygt. Det er denne, som vi finder interessant at undersøge. Både hvorfor frygten gør sig gældende i første omgang,

og hvordan den ændrer karakter i takt med asylcentrets tilstedeværelse. Undersøgelsen skal derved give en forståelse og forklaring på, hvorfor nogle borgere oplever frygt, når der skal placeres et asylcenter i deres by.

Vi har udvalgt asylcentret Center Hviding som case. Center Hviding er et opholdscenter, hvor der bor cirka 400 asylansøgere (Welinder 2018). I Egebæk-Hviding bor der omkring 1800 mennesker (Ny i Esbjerg u.å.), og asylcentret har generelt skabt debat i byen (Welinder 2019a, Welinder 2019b). Vi vil derfor undersøge, hvilken frygt Hvidings borgere har haft i forhold til åbningen af asylcentret, samt hvordan AsylSyd, som er driftsoperatør, og Center Hviding har håndteret disse bekymringer med fokus på deres risikokommunikation. Dette vil vi gøre med udgangspunkt i følgende problemformulering:

3. Problemformulering

Hvorfor opstår frygt og bekymringer i forbindelse med opførelsen af et nyt asylcenter, og hvordan har Center Hviding og AsylSyd håndteret borgernes bekymringer i Hviding?

4. Opgavens design

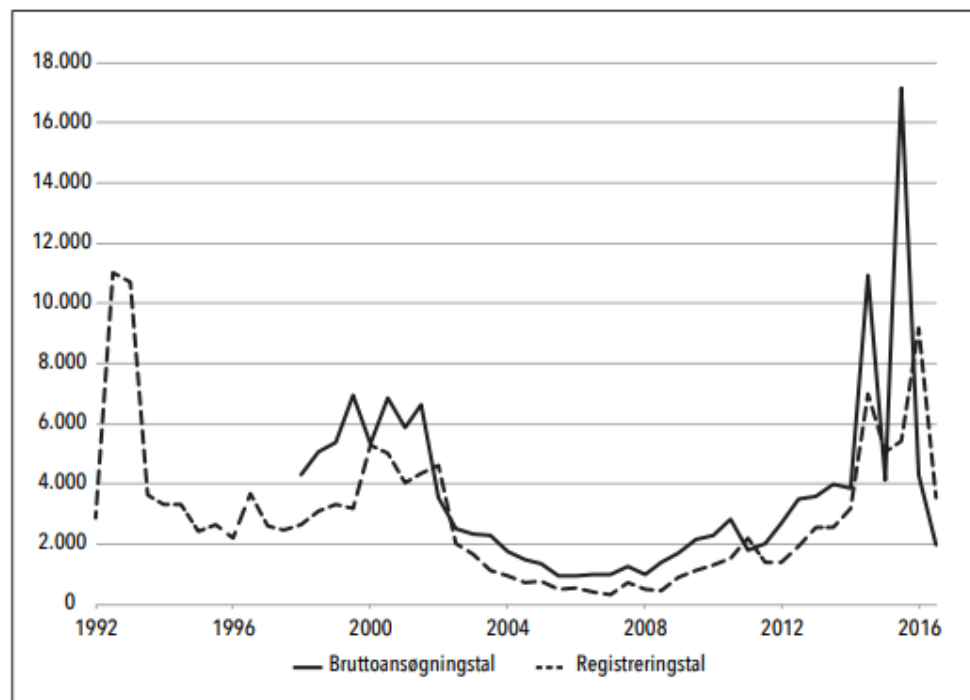
I dette afsnit skitseres opgavens opbygning. Vi indleder med vores videnskabsteoretiske udgangspunkt, så det er gennemsigtigt og klart, hvilket udgangspunkt vi har for undersøgelsen. Dette leder os videre til metodeafsnittet, der skal klargøre hvilke metodiske overvejelser, vi har haft i forbindelse med udførelsen af vores interviews. Derefter følger vores teoriafsnit, der indeholder teori om risiko, frygt og risikokommunikation. Derefter gennemgås kort sekundære data og empiri, som bruges til at understøtte problemformuleringen samt til at kontekstualisere feltet. Med udgangspunkt i vores syv interviews beskriver vi i analysen, hvilke bekymringer borgerne havde omkring asylcentret, samt hvordan AsylSyd og Center Hviding har valgt at håndtere disse. Analysen er delt op i to hoveddele. Den første del omhandler borgernes bekymringer om Center Hviding. Anden del handler om risikokommunikation, og hvordan dette eventuelt har påvirket borgernes oplevelse af risiko omkring centret. Dernæst følger en diskussion af effekten af risikokommunikation på baggrund af analysens resultater. Derudover er der en diskussion af mediernes rolle, samt hvorvidt man, ud fra vores undersøgelse, kan tale om en frygtkultur i Hviding. Efter konklusionen følger en perspektivering til det planlagte udrejsecenter på øen Lindholm.

5. Udviklingen i antallet af asylansøgere og asylcentre

For at undersøge hvorfor oprettelsen af et asylcenter kan skabe frygt og usikkerhed i et lokalområde, er det vigtigt at forstå konteksten af det, der undersøges. Vi vil derfor kort opridse udviklingen af asylansøgere og asylcentre i Danmark siden 1992.

På nedenstående figur 1 ses udviklingen af det halvårslige antal af spontane asylansøgere fra 1992-2016. En spontan asylansøger er en udlænding, der rejser ind i Danmark og søger om asyl uden tidligere at have haft opholdstilladelse i Danmark (Hvidtfeldt & Schultz-Nielsen 2017:13). Asylansøgerne bliver af Udlændingestyrelsen opdelt i bruttoansøgertallet og registreringstallet. Bruttoansøgertallet er de, der ansøger om asyl i Danmark inklusiv folk, der allerede har opholdstilladelse i Danmark. Registreringstallet dækker over de spontane asylansøgere, der får realitetsbehandlet deres asylsag i Danmark. Hvis man vil kigge på tilstrømningen og presset på sagsbehandlingen af asylsager, er det derfor interessant at kigge på registreringstallet (ibid.).

Det kan ses på nedenstående figur, at antallet af asylansøgere har varieret en del i perioden fra 1992-2016, men at de to største udsving af asylansøgere er i omkring 1992-1993 og 2015-2016, hvilket i høj grad skyldes borgerkrigene i det tidligere Jugoslavien og i Syrien, som fandt sted i disse perioder (ibid.).

Figur 5.1. Bruttoansøgertallet og registreringstallet, opgjort på halvår for ansøgning, 1992-2016

Note: Bruttoansøgertallet blev først opgjort fra 1998. Det samlede antal bruttoansøgere for perioden 1998-2016 er 138.096, mens det samlede antal registrerede asylansøgere for perioden 1992-2016 er 147.512.

(Kilde: Hvidtfeldt & Schultz-Nielsen 2017:14)

Figur 1

Hvis man dykker mere ned i udviklingen af asylansøgere inden for de seneste år, kan man også tydeligere se det udsving, der har været af asylansøgere fra 2014-2019.

I 2014 var der 14.792, som søgte om asyl i Danmark, og dette tal steg til 21.316 i 2015, da antallet af asylansøgere nåede sit højdepunkt. Siden 2015 har antallet dog været stødt faldende, og i 2017 var der kun 3458 asylansøgere, og Danmark rundede dermed det laveste antal asylansøgere på et år siden 2008 (Udlændinge- og Integrationsministeriet 2018a). I 2018 var der 3559, som søgte om asyl i Danmark, og de nyeste tal fra Udlændinge- og Integrationsministeriet viser, at der pr. 31. marts 2019 blot har været 618 asylansøgere i 2019, hvilket kunne tyde på, at udviklingen af antallet af asylansøgere er blevet mere stabilt (Udlændinge- og Integrationsministeriet 2019).

Variationen i antallet af asylansøgere har også været med til at påvirke antallet og størrelserne på asylcentre rundt omkring i Danmark. Efter den store flygtningestrøm forbundet med borgerkrigen i Syrien, toppede antallet af asylcentre i 2016, hvor der var

98 centre med i alt ca. 18.000 indkvarterede (Udlændinge- og Integrationsministeriet 2018b). Sidenhen har antallet af asylansøgere, som beskrevet, været faldende og mere stabilt, og i 2017 lukkede Udlændingestyrelsen 30 asylcentre (ibid.). Efterfølgende er endnu flere asylcentre lukket, og i skrivende stund er der blot 14 asylcentre tilbage (Udlændingestyrelsen 2019). Ud af de 14 asylcentre bliver seks drevet af Røde Kors, to af kriminalforsorgen og de sidste seks af forskellige kommuner (Udlændingestyrelsen 2019).

6. Videnskabsteori

Vi vil i dette afsnit præsentere vores videnskabsteoretiske afsæt. Vi tager afsæt i hermeneutik og socialkonstruktivisme, som hver især bidrager med nuancer til projektet. Hermeneutikken anvender vi primært i vores interviews og analyse af disse, mens socialkonstruktivismen i højere grad bidrager til at præcisere vores syn på henholdsvis risiko og frygt.

6.1 Hermeneutik

I hermeneutikken anses viden som fortolkning, der ikke bygger på empiriske observationer, men "på forskerens evne til at overskride det umiddelbart foreliggende og fremtolke den mening, der gemmer sig i den" (Juul 2012:109). Hermeneutikken lægger dermed op til at forstå og fortolke fænomener frem for at forklare dem (Juul 2012:110). I dette projekt har vi bygget analysen op omkring kvalitative interviews, som vi analyserer hermeneutisk.

Metodisk gør vi brug af den hermeneutiske cirkel, som betyder, at vi i fortolkningen hele tiden veksler mellem del og helhed med det formål at forstå begge dele bedre (Juul 2012:110-111). I denne sammenhæng forstår vi vores case Center Hviding som delen af den helhed, vi ønsker at forstå. Helheden er i dette projekt frygt i forbindelse med opførelsen af asylcentre, men kan også forstås som frygt i en større sammenhæng. Vi tager udgangspunkt i Gadammers filosofiske hermeneutik, der kan ses som en videreudvikling af metodehermeneutikken. Dette betyder, at vores rolle som forskere sættes i spil i den hermeneutiske cirkel. Dermed bør man ikke sætte parentes omkring ens forforståelse men erkende den indflydelse, som disse forforståelser af det undersøgte kan have (Juul 2012:121). Vi er en del af den virkelighed, vi undersøger, hvorfor det heller ikke giver mening at skille de to ting helt ad. Derfor bestræber vi os også på at sætte vores fordomme i spil i undersøgelsen, og dermed få udfordret og nuanceret vores forståelse (Juul 2012:122). På denne måde forsøger vi at opnå en horisontsammensmeltning med feltet, således at vores empiri og fordomme i en grad smelter sammen, så vi derved kan opnå en så nuanceret undersøgelse som muligt, og hvor empirien også har mulighed for at tale for sig selv (Juul 2012:125).

Vores brug af hermeneutik betyder for vores epistemologiske udgangspunkt, at vi ikke har mulighed for at opnå objektiv viden om samfundet. Vi kan derimod komme med en fortolket, gennemsigtig og velargumenteret analyse af det felt, som vi undersøger (Juul & Pedersen 2012:404).

6.2 Socialkonstruktivisme

Ifølge den socialkonstruktivistiske tradition kommer værdifuld viden af "at sætte spørgsmålstegn ved eksisterende viden, der tages for givet" (Pedersen 2012:187). En socialkonstruktivistisk analyse vil således forsøge at opnå nye forståelser af, hvad vi før har antaget som sandheder, og derved "forholde sig kritisk til eksisterende viden og producere ny viden og udvikle nye strategier for løsning af samfundsmæssige problemstillinger" (Pedersen 2012:188). Den socialkonstruktivistiske tankegang er inspireret af Immanuel Kants filosofiske antagelse:

[A]lle de forhold, vi kan iagttage i "den virkelige verden", og som er virkelige for os, er skabt i den menneskelige erkendelsesstruktur/bevidsthed. Det betyder, at vi aldrig objektivt kan observere eller beskrive "den virkelige verden", som den er i sig selv" (Pedersen 2012:192).

Den virkelighed, som vi er i stand til at erkende, vil altså aldrig være den virkelige virkelighed, men en fortolket virkelighed på samme måde som i hermeneutikken (Rasborg 2013:403). Socialkonstruktivismen er således anti-realistisk, hvilket betyder, at fortolkningen af virkeligheden aldrig er en direkte spejling af virkeligheden (Rasborg 2013:405). Dog adskiller socialkonstruktivismen sig fra hermeneutikken ved dens konstruktivistiske ontologi. Socialkonstruktivismen er anti-essentialistisk, hvilket betyder, at den anfægter tanken om, at der er en naturgiven virkelighed, som definerer individ og samfund (ibid.). Derimod er virkeligheden, og dermed også videnskaben, historisk og kulturelt betinget, hvorfor den må siges at være foranderlig (ibid.). Sproget får derfor også en afgørende betydning for videnskaben. Sproget bliver gennem diskurser og begreber en forudsætning for tænkning, hvorfor det også sætter rammen for, hvad der kan tænkes. Derudover bliver sproget også konstituerende for virkeligheden som den opfattes, hvorfor sproget i sig selv bliver en handling, som på samme måde som social

praksis kan producere og reproducere forestillinger om samfundet (Rasborg 2013:405-406).

Der kan skelnes mellem to grundlæggende former for socialkonstruktivisme: Epistemologisk og ontologisk socialkonstruktivisme (Rasborg 2013:406). Den epistemologiske socialkonstruktivisme hævder, at alt viden om virkeligheden er konstrueret, hvorimod den ontologiske er mere radikal og hævder, at der ikke er en anden virkelighed end den socialt konstruerede (Rasborg 2013:406). I dette projekt placerer vi os primært i den epistemologiske socialkonstruktivisme. Vi anskuer i høj grad samfundets vurdering af risici som konstrueret. Risici vil altid gennemgå en fortolkningsproces, som ikke nødvendigvis er rationel, hvilket kan udvikle sig til frygt løsrevet fra reelle risici. På denne måde erkender vi, at der eksisterer reelle risici uafhængigt af, hvad samfundet tænker og gør, hvilket gør vores ontologiske udgangspunkt mere realistisk. Dog vil vi senere diskutere, hvorvidt det giver mening at snakke om reelle risici, da risikovurderinger og opfattelser altid vil gennemgå en fortolkningsproces, hvorfor den aldrig kan opfattes direkte.

Dermed arbejder vi ud fra socialkonstruktivismens epistemologi, hvor viden er socialt konstrueret, og at vores forståelser af virkeligheden bl.a. bliver skabt gennem vores sprog og begreber (Juul & Pedersen 2012:406). Samtidig arbejdes der ligesom i hermeneutikken med en antagelse om, at vi møder et felt med en række forforståelser, som er afgørende for, hvordan vi anser verden, og hvad vi antager som værende sandheder (Pedersen 2012:188). Ontologisk arbejder vi med en erkendelse af en virkelig verden, som vi dog ikke mener er særlig relevant, da den ud fra vores videnskabsteoretiske afsæt aldrig vil kunne nås direkte. På denne måde kan hermeneutikken og den epistemologiske socialkonstruktivisme rent ontologisk og epistemologisk siges at arbejde godt sammen, da begge har et meget konstruktivistisk epistemologisk grundsyn, mens de ikke nødvendigvis anfægter tanken om en virkelighed uafhængig af menneskets tanker og handlinger.

7. Metode

I vores undersøgelse har vi valgt at gøre brug af kvalitativ metode. Man bruger kvalitative metoder til at få en dybdegående indsigt i bestemte fænomener for derefter at kunne forstå og fortolke, hvilket også er i forlængelse af vores videnskabsteoretiske udgangspunkt (Kristensen & Hussain 2016:13). Kvalitative undersøgelser er ofte baseret på interviews af enkeltpersoner eller grupper, hvilket også er tilfældet med vores undersøgelse (ibid.).

Vores analyse bygger på syv interviews med syv forskellige personer. Disse interviews er alle semistrukturerede, hvilket giver os adgang til personlig viden og erfaring (Poulsen 2016:75). Det er en viden, vi ikke kan få adgang til på andre måder, da vi ikke kan slå den op eller læse os frem til den (ibid.). Vi har valgt at lave semistrukturerede interviews, da det dels giver os mulighed for at strukturere vores interviews i den retning, vi ønsker, hvilket sikrer os svar på vores forskningsspørgsmål. Dog er det stadig en relativt åben interviewform, der lægger op til samtale og åbner op for, at interviewpersonen kan fortælle og svare relativt frit (Poulsen 2016:76-77). Det semistrukturerede interview er karakteriseret ved, at man på forhånd forbereder en interviewguide med tematiseringer og forslag til spørgsmål, som man kan benytte sig af under interviewet. I interviewsituationen forholder man sig dog åben, så man har mulighed for at komme med opfølgende spørgsmål og ændre interviewets drejning alt efter, hvordan samtalen udvikler sig (Poulsen 2016:76).

Fem af de syv interviews er med borgere fra Hviding. De fem interviews med borgere er livsverdensinterviews. Disse livsverdensinterview er udført for at undersøge, hvilke bekymringer borgerne i Hviding havde i forbindelse med opførelsen af asylcentret, og hvordan de føler, at AsylSyd samt Center Hviding har håndteret og kommunikeret information om asylcentret ud til borgerne. I et livsverdensinterview får man indsigt i enkelte menneskers livsverden, altså den verden de kender og deres hverdagsliv. Formålet er at opnå viden, som kun dét individ er i besiddelse af pga. dets erfaringer og "den kulturelle sammenhæng, som vedkommende er en del af" (Poulsen 2016:77).

De resterende to interviews er ekspertinterviews. Det ene er et interview med en journalist fra JydskeVestkysten, der har skrevet mange artikler om Center Hviding, og som derigennem har en overordnet god indsigt i, hvordan asylcentret påvirker lokalsamfundet i Hviding. Det andet ekspertinterview er med driftschefen for AsylSyd, som kan fortælle os noget om, hvordan den daglige drift på centret er, samt hvordan de har håndteret borgernes bekymringer. Et ekspertinterview er ofte med ledere, der besidder magtfulde stillinger, eller som er vant til at blive interviewet (Kvale & Brinkmann 2009:167). Derfor skal man være godt forberedt, når man interviewer dem, da de ofte besidder en masse viden på området (ibid.). Der er forskellige ting, man skal tage højde for, når man udfører et ekspertinterview. Det kan f.eks. være svært at få adgang til visse eksperter, og hvis man gør, kan de på forhånd have forberedt hele indlæg, som er til for at fremme deres synspunkter, og man kan derfor risikere ikke at opnå den viden, man egentligt var på udkig efter. Det kræver derfor stor indsigt i interviewemnet, samt at man nogle gange udfordrer ekspertens udtalelser, hvis man vil være sikker på at opnå den ønskede viden (ibid.).

7.1 Kvantitative data

I vores undersøgelse har vi ikke selv udarbejdet kvantitative data, men bruger sekundær statistik. Dette bruges til at redegøre for, hvad danske borgere er bekymrede for, når der skal placeres et asylcenter i deres by. Der er dog både fordele og ulemper ved at bruge sekundære data. Fordelene er blandt andet, at vi har sparet tid ved at bruge andres indsamlede data (Ejrnæs 2016:206). Det har gjort det muligt for os udelukkende at fokusere på den kvalitative empiri, vi selv har indsamlet. Desuden har det kvantitative data, som bruges i undersøgelsen en meget høj kvalitet, og det er sandsynligvis bedre, end hvad vi selv havde muligheder for at indsamle (ibid.). Eksempelvis ved undersøgelsen af TNS Gallup for Berlingske er der udført 1134 interviews (TNS Gallup for Berlingske 2013). Dette er langt flere, end hvad vi kunne have nået ud til.

Selvfølgelig er det vigtigt, at man forholder sig kritisk til data, da vi som nævnt ovenfor, ikke selv har udarbejdet det. Derfor er det nødvendigt, at man sikrer sig, at det sekundære data har en ordentlig kvalitet (Ejrnæs 2016:206). Den anvendte sekundære data er udvalgt, fordi vi mener, at det skaber et godt billede af, hvad det er for et felt, vi bevæger

os i. Derudover er det vigtigt at forholde sig til, om de spørgsmål, som interview-personerne fik stillet, er af ordentlig kvalitet, således at det sikres, at det, der udledes, er korrekt.

7.2 At arbejde caseorienteret

Når man arbejder med en case, arbejder man med en detaljeret undersøgelse af et enkelt eksempel (Flyvbjerg 2015:498). Casestudiet har en tæt forbindelse mellem de studerende og den virkelige situation, som er meget vigtig (Flyvbjerg 2015:501). Det har været oplagt for os at vælge at arbejde caseorienteret, fordi formålet er at undersøge sammenhænge, der udgør et særligt fænomen i praksis (Thualagant 2016:318). Her har vi, som tidligere nævnt, udvalgt Center Hviding, og det er forbindelsen mellem os og asylcentret, som har været det interessante at undersøge. Vi ønsker derved at kunne forstå fænomenet omkring frygt overfor asylcentre (Thualagant 2016:317).

7.3 Udvælgelse af case

Der er forskellige strategier for at udvælge en case. Man kan enten vælge sin case ved tilfældig udvælgelse eller informationsorienteret udvælgelse. Vi har valgt den informationsorienterede udvælgelse, hvor der herunder er fire forskellige typer af cases: ekstreme/atypiske cases, cases med maksimal variation, kritiske cases og paradigmatiske cases (Flyvbjerg 2015:475). Hvilken type case man skal benytte sig af, afhænger af hvilken viden man forsøger at opnå. Vi vil gerne undersøge, hvorfor frygt og usikkerhed opstår i forbindelse med opførelsen af et asylcenter, og hvordan denne frygt udvikler sig i lokalområdet. Dette har vi valgt at gøre ved at arbejde med en kritisk case.

Kritiske cases kan bruges til "at indhente information, der tillader logisk deduktion af typen: 'Hvis det (ikke) gælder for denne case, så gælder det for alle (ingen) cases'" (ibid.). Vi vil altså undersøge en kritisk case, som har mindst sandsynlighed for, at frygten forsvinder fra lokalområdet efter opførelsen af et asylcenter. Dette vil give os muligheden for bedre at kunne generalisere og verificere resultatet (Flyvbjerg 2015:475-476). Hvis frygten således forsvinder eller reduceres i lokalområdet ved et af de mest problematiske

asylcentre, så er sandsynligheden for, at det samme sker ved de andre og mindre problematiske asylcentre stor.

Det kan dog være svært at identificere en kritisk case. For at udvælge vores case har vi kigget på de forskellige asylcentre i Danmark. Vi vil undersøge et opholdscenter, da det er de mest almindelige asylcentre i Danmark. Vi har derfor valgt ikke at undersøge børnecentre, udrejsecentre, hjemrejsecentre eller modtagecentre, da vi vurderer, at de ikke kan repræsentere alle asylcentre. Når alle disse er blevet sorteret fra, er der ni opholdscentre tilbage i Danmark. Disse har vi kategoriseret i et skema (Bilag 6). For at undersøge dem har vi søgt på hvert enkelt opholdscenter på Infomedia med dato tilbage til asylcentrets opførelse. Vi har så valgt at kigge på de ti første artikler omhandlende asylcentret, som er sorteret efter relevans. Dette har givet os et overordnet indtryk af opholdscentrene, og vi har derudover kunnet se hvor mange af de ti artikler, der har været negative. Med negative artikler menes der artikler, hvor asylcentret er blevet omtalt negativt, eller hvis der har været politiudrykninger til centret. Ud fra vores søgning har vi fundet frem til, at Center Hviding er det opholdscenter, der har været flest negative artikler omkring i medierne (Bilag 6).

I rapporten 'Den Nye Landbefolkning' udtrykkes det også, at et asylcenters størrelse kan påvirke bekymringerne i lokalområdet, hvor større asylcentre skaber flere bekymringer (Larsen et.al: 2015:19-20). Center Hviding er det opholdscenter med størst kapacitet i Danmark, hvilket kan være med til at underbygge vores karakterisering af Center Hviding som en kritisk case (Bilag 6).

Vi vil altså ved hjælp af vores case forsøge at lave en logisk deduktion af typen: Hvis frygten er forsvundet eller reduceret i lokalområdet omkring Center Hviding efter opførelsen, er der stor sandsynlighed for, at frygten også er forsvundet eller reduceret ved andre opholdscentre. Det kan dog også diskuteres, om Center Hviding er en kritisk case, da vores information ved udvælgelsen af casen kun er baseret på mediernes fremstilling af asylcentret. Dette vil blive diskuteret i afsnit 7.5.5.

7.4 Udvalgelse af interviewpersoner

Da vi havde fundet frem til hvilken case, vi skulle benytte os af, var det nødvendigt at overveje, hvordan vi skulle opnå information om denne case. Som nævnt tidligere valgte vi bl.a. at benytte os af ekspertinterviews og livsverdensinterviews. Vi valgte disse interviewformer for at opnå en dybdegående og bred indsigt i Center Hviding og lokalområdet.

I forhold til udvælgelsen af interviewpersoner til vores livsverdensinterview var vores oprindelige idé at interviewe to borgere fra Hviding, som kender og har en holdning til asylcentret. Vi ville gerne interviewe en borger, der var positivt indstillet i forhold til asylcentret inden dets opførelse, og en borger, der var negativt indstillet i forhold til asylcentret inden dets opførelse. Formålet med dette var at få afdækket forskellige holdninger til opførelsen af asylcentret, og se om der var sket en udvikling i deres holdning omkring asylcentret. Vi havde ud fra forskellige artikler og facebookopslag fra opførelsestidspunktet af asylcentret fundet frem til nogle borgere i Hviding, som havde udtrykt en overvejende positiv eller negativ indstilling over for opførelsen af asylcentret i deres by. Vi kontaktede dem derefter, men en stor del har i skrivende stund ikke vendt tilbage, og de, som gjorde, havde ikke lyst til at stille op til interview. Vi blev derfor nødt til at revurdere vores idé om at få fat i borgere, hvor vi på forhånd vidste, hvad deres standpunkt omkring asylcentret var ved opførelsen. Vi vurderede det dog stadig nødvendigt at interviewe borgere fra Hviding.

For at komme i kontakt med borgerne valgte vi i stedet at tage til rundvisning på Center Hviding. Vi havde på forhånd kontaktet Center Hviding og fået lov til at foretage interviews med de borgere, som måtte møde op og kunne have lyst til at blive interviewet. Derudover hjalp vores ekspert Kåre, som vi også interviewede, os med at komme i kontakt med en borger, så vi var sikre på, at vi minimum ville have ét livsverdensinterview med en borger fra Hviding. Som tidligere nævnt endte vi med at foretage fem livsverdensinterviews, hvor fire af dem blev udført efter rundvisningen på Center Hviding. Vi vil benytte disse livsverdensinterviews til at komme i dybden med borgernes eventuelle bekymringer omkring opførelsen af asylcentret, deres generelle holdning til det, og om der er sket en udvikling i denne holdning. Derudover vil vi benytte vores livsverdensinterviews til at få en vurdering af deres opfattelse af Center Hviding og

AsylSyds håndtering af eventuelle bekymringer, og hvilken information de har modtaget fra dem.

Der skal dog tages forbehold for, at de, vi har interviewet, selv har valgt at møde op til rundvisningen på asylcentret. Det er derfor ikke en særlig blandet gruppe og heller ikke en gruppe, som kan betragtes som repræsentativ for hele Hviding, da det må forventes, at de, som møder op til en sådan rundvisning, har en særlig interesse i centret og sandsynligvis en positiv indstilling overfor det. Vi kan dog stadig godt gøre brug af interviewene til at få et indblik i den generelle holdning til asylcentret, da man kan fornemme, at de snakker meget sammen i Hviding omkring asylcentret. Flere individuelle kilder forklarer også de samme historier og bekymringer hos borgerne i Hviding, hvorfor det kan siges at give et godt samlet indtryk.

Vi har alligevel vurderet, at det var vigtigt at få et større overblik over situationen omkring Center Hviding, og vi har derfor suppleret vores livsverdensinterview med to ekspertinterviews. Dette har vi gjort for at få en mere overordnet og generel viden omkring Center Hviding. Vi vidste på forhånd, at vi gerne ville interviewe én fra AsylSyd, da det er dem, der er leddet mellem Tønder Kommune og Center Hviding, og også dem, der står for driften af asylcentret. Vi foretog derfor et interview med driftschef for AsylSyd Jakob Kirkegaard. Vi udvalgte ham som interviewperson, da han kunne give os en bedre indsigt i driften af et asylcenter, samt hvilke tiltag AsylSyd har benyttet sig af for at forsøge at reducere eventuelle bekymringer og frygt hos borgerne i Hviding. Vi kan også til en vis grad benytte interviewet til at få en indsigt i den generelle holdning og situation omkring Center Hviding, dog skal der tages forbehold for, at Jakob Kirkegaard arbejder for AsylSyd og derfor kan have en interesse i at skabe et positivt image omkring Center Hviding.

Vi ville derfor også gerne inddrage en anden ekspert, som ikke i samme grad havde tilknytning til asylcentret, og ikke kunne drage fordel ved at fremstille asylcentret hverken positivt eller negativt. Da vi undersøgte Center Hviding, læste vi flere artikler om centret, og det viste sig, at de fleste af disse var skrevet af journalist på JydskeVestkysten Kåre Welinder. Vi tog derfor kontakt til ham og foreslog et interview, da vi håbede, at han

ville kunne bidrage med et mere overordnet billede af lokalbefolkningens holdning til asylcentret, og hvilken rolle medierne havde haft.

Vores interviewpersoner har altså forskellige kompetencer, erfaringer og holdninger, som vi samlet har vurderet kunne give os en dybdegående og bred indsigt i bekymringer og holdninger omkring Center Hviding, og hvordan AsylSyds kommunikation og informationsorientering til borgerne har været.

7.5 Metodefremgang – de 7 faser

I vores metodiske fremgang ved vores interviews har vi taget udgangspunkt i Kvale og Brinkmanns syv faser, som er *tematisering, design, interview, transskription, analyse, verifikation* og *rapportering* (Kvale & Brinkmann 2009:123-124).

7.5.1. Fase 1 og 2 - Tematisering og design

De første to faser er tematisering og design, hvor vi afklarer, hvad vi ønsker at undersøge, hvorfor vi ønsker at undersøge det og planlægger, hvordan det skal undersøges (Kvale & Brinkmann 2009:125).

Vi har først skabt et overblik over opgaven, da designet af interviewene har stor betydning for de resterende faser (Kvale & Brinkmann 2009:131). Derfor har vi også sørget for at klargøre, hvad vi ønsker af undersøgelsen, da vi designede vores interviews. En del af denne planlægning var også udvælgelsen af interviewpersoner som beskrevet i afsnit 7.4. Vores tid har også spillet ind på mængden af empiri, som vi havde mulighed for at indsamle og bearbejde. Derfor har vi valgt at udføre tre længere interviews samt fire korte. I denne undersøgelse har vi vurderet, at fem interviews med borgere i Hviding godt kan give et tilfredsstillende billede af opfattelsen i lokalsamfundet. Dog supplerer vi undersøgelsen med to ekspertinterviews, da vi dermed er mere sikre på ikke at overse de overordnede tendenser. Flere interviewpersoner betyder heller ikke nødvendigvis en bedre eller mere præcis undersøgelse, men bør bestemmes ud fra formålet med opgaven (Kvale & Brinkmann 2009:134).

Det er nødvendigt at have kendskab til det undersøgte tema forud for et interview (Kvale & Brinkmann 2009:127). Derfor satte vi os godt ind i vores case og udformede et teoriafsnit forud for interviewprocessen. I denne proces blev der således også skabt en afklaring om hvilken viden, vi manglede og derfor skulle efterspørge i vores interviews. Da der f.eks. ikke fandtes referater fra borgermøder omkring Center Hviding, havde vi begrænset viden om, hvorvidt borgerne i byen var bekymrede for centret, da det skulle oprettes, hvorfor en del af formålet med vores interviews var at få indsigt i dette. Herefter har vi arbejdet med formuleringen af forskningsspørgsmål og en overordnet teoretisk afklaring, ved først at gøre os overvejelser om, hvad vi ønskede at få ud af de forskellige interviews. På baggrund af vores teoretiske afsæt om risiko, frygt og risikokommunikation formulerede vi en række tematikker. Derved afklarede vi vores forskningsformål, hvorfor vores interviewguide også er lavet med afsæt i nogle overordnede temaer (Kvale & Brinkmann 2009:126).

Vi lavede tre forskellige interviewguides (Bilag 4, Bilag 5 og Bilag 6). Herunder et til henholdsvis ekspertinterviewet med den lokale journalist og et til ekspertinterviewet med driftschefen fra AsylSyd. Da begge interviews var ekspertinterviews, gik nogle af de samme tematikker igen, men grundet interviewpersonernes forskellige positioner kunne de to interviewguides ikke være helt ens. Derudover lavede vi en interviewguide til borgerne, som havde færre spørgsmål end vores ekspertinterviews, da vi havde kortere tid til disse interviews. Dog havde vi et længere interview med en enkelt borger, hvor vi benyttede den samme interviewguide, men blot stillede flere opfølgende spørgsmål.

Interviewguiden tog, som beskrevet, udgangspunkt i en række overordnede temaer, hvor vi ud fra disse formulerede en række konkrete forskningsspørgsmål. Da forskningsspørgsmålene er formuleret i et teoretisk sprog, kan det dog være behjælpeligt at oversætte disse til dagligdagssprog, så det er lettere at forstå for de interviewede og kan give en mere dynamisk og flydende samtale (Kvale & Brinkmann 2009:152). Et forskningsspørgsmål kan besvares via mange interviewspørgsmål, hvorved der kan skabes en mere nuanceret forståelse (Kvale & Brinkmann 2009:152-153). I vores interviewguide har vi derfor vores forskningsspørgsmål i én kolonne og vores dertilhørende interviewspørgsmål i en anden kolonne. Derudover er vores overordnede tematikker også synlige.

Formålet med et interview er at frembringe spontane beskrivelser fra den interviewede frem fra spekulative forklaringer (Kvale & Brinkmann 2009:153). For mange "hvorfor"-spørgsmål kan bl.a. føre til et overreflekteret interview (ibid.). Derfor tænkte vi også over at inddrage andre typer af spørgsmål i vores interviewguides, som f.eks. indirekte, sonderende og opfølgende spørgsmål (Kvale & Brinkmann 2009:155-156).

7.5.2. Fase 3 - Udførelsen af interview

Vores interview med den lokale journalist Kåre og borgeren Henrik blev udført på JydskeVestkystens redaktion i Ribe, mens interviewet med AsylSyds driftschef og de fire resterende borgere blev udført på Center Hviding. Ved alle interviewene havde vi en primær interviewer, som førte ordet, men som blev suppleret af en sekundær interviewer, der holdt øje med, om vi kom igennem hele interviewguiden, og som kunne stille supplerende spørgsmål. Interviewet startede med en briefing (Kvale & Brinkmann 2009:149). Her fortalte vi kort om undersøgelsens formål, hvordan interviewet ville forløbe, samt hvor lang tid vi regnede med, at det ville tage.

Det var vores oplevelse, at alle interviewene forløb fint, og at vi fik svar på de ønskede forskningsspørgsmål. Vi fulgte vores interviewguides, men gav også plads til nye temaer, som den interviewede bragte på banen. I vores interview med borgeren Henrik oplevede vi dog, at han tog styringen af interviewet, inden vi gik rigtigt i gang med det planlagte interview. Dette skyldtes, at Henrik kom ind i lokalet, efter vi havde interviewet den lokale journalist Kåre. Der var derfor en kort uformel snak mellem dem og os, hvor Henrik bare gik i gang med at fortælle, da han på forhånd var blevet orienteret om interviewets formål. Der gik derfor nogle minutter, før vi fik bragt interviewet på sporet i forhold til den forberedte interviewguide. Dette medførte, at vores interviewguide i interviewet med Henrik blev fulgt mere løst end i de øvrige interviews.

I interviewet med driftschefen Jakob Kirkegaard var det nødvendigt at styre samtalen, da han kom med lange indlæg, som til tider kunne virke indøvede. Dette skyldes højst sandsynligt, som tidligere nævnt, at han forsøgte at fremstille asylcentret positivt, og at

han flere gange har været i lignende interviewsituationer, hvilket han også gav udtryk for efter interviewet.

Alle vores interviews blev afsluttet med en debriefing (Kvale & Brinkmann 2009:149). Her blev vores interviewpersoner bl.a. informeret om, hvad den videre proces var i vores projekt, og de fik tilbudt, at vi kunne sende det færdige projekt til dem. De blev samtidig spurgt om, hvorvidt de ønskede at være anonyme. Det kan dog være svært at give alle anonymitet, da der f.eks. kan være få personer med deres titel (Poulsen 2016:80). Dette var eksempelvis tilfældet med Jakob Kirkegaard, som er driftschef i AsylSyd. Han ønskede dog heller ikke anonymitet. Borgeren Henrik efterspurgte, at vi blot omtalte ham ved fornavn, og en enkelt af de øvrige borgere er anonymiseret. Alle borgere fremgår dog også blot ved fornavn, da vi ikke mener, at deres fulde navn er nødvendigt eller relevant. Vi har desuden valgt at anonymisere de borgere, som bliver omtalt i interviewene.

7.5.2.1 Indtryk

Udover vores interviews havde vi også en uformel samtale før og efter interviewet med både den lokale journalist, borgeren Henrik og driftschefen for AsylSyd. Samtidig deltog vi i en rundvisning på Center Hviding, hvor de fire borgere, som vi efterfølgende interviewede, også deltog. Der var yderligere fem til ti borgere, som var til stede under rundvisningen, samt centerlederen Per Birk Buhl og to medarbejdere. Udover vores formelle interviews har vi derfor også fået nogle andre indtryk og informationer på vores tur til Hviding og Ribe. Disse informationer har ikke samme videnskabelig kvalitet som vores udførte interviews, men vi mener stadig, at det kan være nyttigt at beskrive vores indtryk af byen og centret, som vi fik i løbet af dagen. Det var bl.a. vores oplevelse, at Hviding er en meget lille by, hvor alle kender hinanden, og hvor der er et godt fællesskab bl.a. gennem den lokale idrætsforening. Derudover er der mange af byens beboere, der har arbejdet på stedet, da det tidligere har fungeret som psykiatrisk hospital, og byen er samtidig bygget op omkring dette. Derfor ligger asylcentret også relativt centralt i byen, lige overfor den lokale købmand. Det var desuden vores indtryk fra borgere, beboere og medarbejdere, at centret er veldrevet i den forstand, at beboere og medarbejdere er glade for at være der, og at borgerne under rundvisningen havde et godt indtryk af centret og dets faciliteter.

7.5.3. Fase 4 - Transskribering

Når vi har transskriberet vores interviews, har vi lagt stor vægt på at citere vores interviewpersoner så korrekt som muligt. En udfordring i denne fase er at oversætte talesprog til skriftsprog. Her har vi været opmærksomme på, at der kan være forskelle i måden at udtrykke sig på mundtligt og skriftligt, hvilket kan give anledning til misforståelser (Kvale & Brinkmann 2009:199-200). F.eks. kan man ikke se kropssprog eller stemmeføring på skrift, hvilket vi har forsøgt at løse ved at skrive eksplicit i transskriberingen, når der eksempelvis grines. Dette fremgår også i de tegn, som vi har benyttet i vores transskribering, der ses herunder:

() Betyder at der er indsat handling, følelse eller kropssprog – f.eks. "Vi er som en familie (griner)"

(...) Betyder pause i tale

[] Betyder at vi har indsat et ord for at klargøre meningen – f.eks. "hun er [som] min søster"

/.../ Betyder at dele af sætningen ikke kunne tydes

(Poulsen 2016:89)

7.5.4. Fase 5 - Analyse

Forud for analysen af vores interview har vi kodet hvert enkelt interview i en række opstillede kategorier, som til dels bygger på vores teoretiske afsæt og interviewtemaer, men også tager udgangspunkt i det enkelte interview (Bilag 14 og Bilag 15). Kodningen medfører, at vi lettere har kunne få et overordnet overblik over de holdninger som fremgår af interviewene, hvilket giver os en god mulighed for at analysere og citere mere præcist (Kvale & Brinkmann 2009:226). I analysen af vores interviews har vi også for øje, at vi fortolker det sagte, hvilket også betyder jf. vores hermeneutiske tilgang, at vi påvirker analysen gennem vores forståelser, hvorfor vores videnskabelse ikke er eksakt eller absolut. Når vi koder, sætter vi således de interviewedes udsagn i en teoretisk kontekst, hvor vi dermed tolker deres udtalelser på en bestemt måde.

7.5.5 Fase 6 - Reliabilitet og validitet

Den næste fase er en vurdering af undersøgelsens videnskabelige kvalitet ved at beskrive reliabilitet og validitet. Ved at fokusere på gennemsigtighed og kvalitet i de øvrige faser, tilstræber vi at skabe en høj grad af reliabilitet og validitet i undersøgelsen og resultaterne. Vi vil dog anvende begreberne gyldighed og pålidelighed til at uddybe opgavens videnskabelig kvalitet, hvor gyldighed er, at man undersøger det, man har sat sig for, og derfor kan ses som et udtryk for validitet (Kristensen & Hussain 2016:18). Pålidelighed er, at der er en indre sammenhæng i undersøgelsen samt et spørgsmål om, hvor sikker målingen er (ibid.). Pålidelighed kan således ses som et udtryk for reliabilitet.

Vi har tilstræbt en høj grad af gyldighed ved at udarbejde vores interviewguide ud fra vores teori og eksisterende viden, hvilket er med til at sikre sammenhæng mellem teori og empiri. Vi oplevede dog, at det, med vores undersøgelsesdesign, var svært at få klart svar på, hvilke bekymringer om asylcentret, der var fra begyndelsen, da det var svært at spørge ind til noget, som ligger år tilbage. Dette forbehold må man derfor også tage med i vores undersøgelse. Ligeledes var det måske svært for mange at nævne bekymringer, da de fleste borgere virker positive i dag. Vi har forsøgt at imødekomme dette ved at efterspørge referater og lignende, f.eks. fra det første offentlige borgermøde, men det har ikke været muligt at fremskaffe, selvom vi bl.a. har søgt aktindsigt. I stedet har vi suppleret med artikler fra de tidligere år.

Vi har også tilstræbt en høj pålidelighed bl.a. ved at udføre flere interviews samt at holde disse op mod statistik og anden empiri, særligt rapporten 'Den Nye Landbefolkning'. Ved det kvalitative interview er det svært at garantere, at nye interviews, med andre deltagere, ville give præcis de samme svar. Desuden er de interviewede borgere, som allerede nævnt, ikke repræsentative i forhold til hele Hvidings befolkning. Dette er dog også en af grundene til, at vi har valgt også at udføre to ekspertinterviews, som kan give et indblik i den samlede befolknings holdning. Ligeledes er suppleringen af andet empiri også her med til at øge kvaliteten.

Kvalitative studier kritiseres ofte for ikke at kunne generalisere (Jensen & Kvist 2016:52). Vores strategiske udvælgelse af casen som en kritisk case, hvilket vi beskrev i afsnit 7.3, kan dog være med til at øge generaliserbarheden. Det kan dog diskuteres om Center

Hviding, efter vores undersøgelse, stadig kan beskrives som en kritisk case, da det har vist sig, at der var færre bekymringer og mindre frygt hos borgerne, end vi havde forventet. Vi kan derfor kun ud fra vores tidligere research på de forskellige centre og ud fra centrenes størrelse argumentere for, at Center Hviding er en kritisk case. Da vi ikke har lavet en gennemgående undersøgelse af alle de andre opholdscentre, kan vi altså ikke være helt sikre på, at Center Hviding er det center, hvor der har været den største frygt i lokalområdet. Vi må dog forvente, at hvis der havde været en meget stor frygt ved de andre centre, havde vi opdaget dette, da vi undersøgte dem på infomedia.

Vi vil derfor argumentere for, at vi stadig godt kan karakterisere Center Hviding som en kritisk case, dog hvor vi tager forbehold for, hvor meget vi kan bruge den til at generalisere. Vi kan altså stadig i en vis grad bruge casen til at lave en logisk deduktion om, at hvis frygten bliver reduceret i Hviding, efter opførelsen af et asylcenter, vil det højst sandsynligt også ske i andre lokalområder med et asylcenter, da Center Hviding kan karakteriseres som en kritisk case, ud fra dets størrelse og antallet af udrykninger til centret. Der er dog andre ting ved vores undersøgelse og case, som vi ikke kan generalisere til andre byer med asylcentre. Det er ikke sikkert, at andre lokalområder med et asylcenter ville give samme resultater, da der er forskel på centrenes størrelse og konkrete episoder ved centrene. Der kan også være forskel på de forskellige centres risikokommunikation, som kan påvirke udfaldet af undersøgelsen. Vores undersøgelse, i form af vores interviews i sammenkobling med teori, artikler og generel statistik på området, giver os dog alligevel mulighed for at kunne pege på nogle konkrete bekymringer ved oprettelsen af asylcentre, samt hvordan disse udvikler sig, og hvordan risikokommunikation spiller en rolle i denne proces.

7.5.6 Fase 7 - Rapportering

Til sidst har vi rapporteret undersøgelsen. Dog har dette også været en sideløbende proces, hvor vi løbende har færdiggjort elementer af projektrapporten.

Når vi stiller det op på denne måde, kan det virke som om, at det er en meget lineær proces. Dog har vi gennem processen sprunget mellem trinene for at forfine hver enkelt fase i undersøgelsen (Kvale & Brinkmann 2009:120).

8. Teori

Dette projekt tager afsæt i tre teoretiske begreber: *Risiko*, *frygt* og *demokratisk risikohåndtering*. Disse tre begreber vil vi præsentere og uddybe i det følgende teoriafsnit, men først udfolde og anvende i samspil med vores empiri i analysen. *Risiko* vil vi overvejende beskrive ud fra Ulrich Becks definition og teori om risikosamfundet, mens *frygt* beskrives med afsæt i Frank Furedi og hans teori om frygtkultur. Vi anvender Thomas Brecks begreb *demokratisk risikohåndtering*, herunder også *risikokommunikation*. I afsnittet, der tager udgangspunkt i Thomas Breck, vil vi desuden også forklare hvordan subjektive risikofaktorer kan have en indflydelse på deres oplevelse af risiko.

8.1 Risiko

I vores definition af risiko vil vi tage udgangspunkt i Ulrich Becks teori om risikosamfundet. Vi vil præsentere hans definition af risiko, dets betydning for politik, hvordan risiko konstrueres, samt hvordan det fører til en spekulativ hverdag.

Ulrich Beck beskriver overgangen fra rigdomsfordelingens logik i knaphedssamfundet til risikofordelingens logik i den højtudviklede modernitet (Beck 1997:27). Som følge af bl.a. retlige og velfærdsstatslige reguleringer opleves en mindsket materiel nød, men samtidig skabes nye risici som følge af bl.a. øget produktion (ibid.). Der opstår altså en række følgeproblemer af den teknologiske og økonomiske udvikling, hvorfor moderniseringsprocessen bliver reflektiv, da den møder sig selv i form af bivirkninger og utilsigtede konsekvenser, som eksempelvis forurening af drikkevand og klimaproblemer (Beck 1997:28). Beck mener, at disse utilsigtede konsekvenser er blevet så omfattende, at man kan snakke om en helt ny samfundstype i form af risikosamfundet (Rasborg 2014:180)

Beck understreger, at risiko ikke er nyt begreb, men at det har ændret karakter (Beck 1997:30). Hvor risiko tidligere dækkede over en vis form for mod og eventyr, betegner det i dag en mulighed for udslettelse af liv på jorden (ibid.). Det hænger også sammen med, at risiko tidligere primært var forbundet med en personlig risiko. Når Columbus sejlede ud for at opdage nye lande, løb han f.eks. en risiko (ibid.). Ud fra Becks

risikobegreb er risici i dag kendetegnet ved, at de er globale. Klimaproblemer er således ikke en individuel risiko men en risiko for hele menneskeheden (ibid.). Ligeledes kan det siges, at risiko i dag stammer fra os selv og ikke kun fra naturen (ibid.). Derudover er de nye risici klasseoverskridende og rammer alle lige (Beck 1997:49). Huller i ozonlaget er eksempelvis en risiko, der vil ramme alle både på tværs af nationalstater og klasser. At risiko er lige og demokratisk fordelt, er dog også et synspunkt, der kan udfordres, da det er dokumenteret, at flere risici følger ulighedsmønstre (Rasborg 2014:184). Dette kan f.eks. være risici forbundet med sundhed, hvor de økonomisk dårligst stillede sociale grupper vil have en øget risiko for at få en række sygdomme, som lungekræft og depression, bl.a. på grund af livsstil (ibid.).

I et risikosamfund opstår der derfor også et politisk potentiale, som er knyttet til katastrofer, hvor det bliver et politisk spørgsmål at håndtere risiko og kunne skabe sikkerhed (Beck 1997:33). Spørgsmål, om hvordan teknologien skal udvikles og anvendes, erstattes af spørgsmål, om hvordan man skal håndtere risiko (Beck 1997:28). Når først en risiko er blevet anerkendt, kan det skabe en stærk politisk dynamik og uorden i de samfundsmæssige politiske og økonomiske handlingssystemer (Beck 1997:104). Hvis folk oplever risici som reelle, så er de reelle, og så kræves der politisk handling (ibid.). Politik handler ikke længere kun om velkendte redskaber, som økonomisk og politisk styring af markedet, social omfordeling osv., men også om elimineringen af trusler (Beck 1997:105). De nye risici ændrer derfor den politiske prioritering, og bliver hos vælgerne lige så vigtige emner som eksempelvis arbejdsløshed (ibid.). Det ses f.eks. ved, at klima og miljø er blevet det vigtigste politikområde for danskerne på niveau med sundhedspolitik, men også udlændinge- og flygtningepolitik har slået sig fast som afgørende for danskernes stemmeafgivelse (Øyen & Kragestein 2018).

8.1.2 Konstruktion af risiko

Risici er ofte abstrakte eller usynlige, hvilket gør dem svære at gennemskue. Det betyder dels, at risikovurderinger ofte må foretages af eksperter, men også at risiko altid indeholder et fortolkningselement, som foretages i bestemte kulturelle og samfundsmæssige kontekster (Beck 1997:37-39). Derfor vil der også være en definitionskamp om

at definere risiko (Beck 1997:42). Videnskabelige undersøgelser spiller en stor rolle, da flere risici ikke kan opleves direkte. Eksempelvis kan pesticider i drikkevandet ikke ses, smages eller lugtes (Rasborg 2007:462). Men også virksomheder, myndigheder og borgere er en del af definitionskampene, ligesom der kan være forskellige videnskabelige positioner (ibid.). Nogle risici accepteres, mens andre ikke gør, og dette er ikke nødvendigvis afhængigt af, om de er farligere (Beck 2009:13). Det betyder dog ikke, at der slet ikke findes risici, men at de først bliver reelle gennem den betydning, de tillægges i samfundet (ibid.). Beck mener således, at risiko både har reel og konstruktivistisk karakter (Rasborg 2007:462). Dette medfører uundgåeligt et skel mellem reel og oplevet risiko, hvilket vi vil vende tilbage til med udgangspunkt i Beck i afsnit 8.3.2.

En konsekvens af risikosamfundet er, at man bliver afhængig af ekspertviden, men pga. de mange definitionskampe er eksperter heller ikke altid enige. Derfor lever vi ifølge Beck i en spekulativ tidsalder, hvor vores erfaringer bliver andenhånds ikke-erfaringer (Beck 1997:97). Det vil sige, at vi må stole på andres ikke-erfaringer, altså deres bud og gisninger. Nutidens menneskes blik er derfor rettet mod noget usynligt, og hverdagstænkningen og iagttagelsen bliver dermed spekulativ (ibid.). Som følge af den manglende personlige erfaring kan der opstå en slags moderne åndemaneri, hvor alle mennesker har deres eget private fjendtlige forhold til bestemte giftstoffer, deres egen intuition, egne undvigelsesmanøvrer m.m. (Beck 1997:99). Alle kan altså tro på noget forskelligt. Det kan skabe splittelse og nye alternative fællesskaber (ibid.). De seneste par år er der eksempelvis opstået en skepsis blandt nogle forældre omkring børnevacciner (Ebbesen 2019). De kan ses som et nyt alternativt fællesskab, der har deres eget syn på det videnskabelig belæg for vacciner. Samtidig skaber det splittelse, og der er eksempelvis blevet oprettet et borgerforslag om, at de børn, som ikke er vaccineret, ikke må afleveres i kommunale institutioner (ibid.).

Med afsæt i Beck er nutidens samfund kendetegnet ved nye risici, som kan ses som en række utilsigtede konsekvenser, som følge af den teknologiske og økonomiske udvikling. Ifølge Beck skabes risiko også igennem definitionskampe, og risiko er derfor i nogen grad konstrueret. Derudover er mange af nutidens risici usynlige, hvilket gør os afhængige af ekspertviden og giver os en manglende personlig erfaring. Det kan føre til splittelse og alternative fællesskaber.

Vi har nu beskrevet risikobegrebet og vil bevæge os videre til frygt, hvor vi vil beskrive, hvordan den frygt, der følger med de nye risici, viser sig.

8.2 Frygt

I det følgende afsnit vil vi uddybe fænomenet frygt, og hvorfor frygt ikke altid stemmer overens med den faktiske risiko. Dette vil vi gøre med afsæt i Frank Furedi, som er sociolog og forfatter af bogen 'The culture of fear Revisited', som vi tager udgangspunkt i (Furedi 2006). Furedi placerer sig i forlængelse af Barry Glassner, der mener, at samfundet er dårligt til at vurdere risiko, hvorfor vi ofte frygter det forkerte. Dette sker bl.a., fordi der er industrier, der lever af frygt. Medier sælger historier, forsikringer sælger sikkerhed osv. (Glassner 1999:5). Han skriver også: "One of the paradoxes of a culture of fear is that serious problems remain widely ignored even though they give rise to precisely the dangers that the populace most abhors" (Glassner 1999:xviii). Han understreger således, at de reelle risici og frygten ofte er løsrevet fra hinanden således, at frygten kan få frit spil.

8.2.1 Frygtkultur

I dette afsnit vil vi først forklare, hvorfor man ifølge Furedi kan snakke om et *frygtsamfund*. Herefter vil vi uddybe hvad, der karakteriserer frygten i dag, og hvordan frygten har ændret karakter.

Frank Furedis hovedbegreb *frygtkultur* dækker over den samfundstypologi, som Furedi mener, at vi befinder os i lige nu. Det er et samfund, som er præget af den opfattelse, at menneskeheden hele tiden er konfronteret med stærkt ødelæggende kræfter, der truer vores eksistens (Furedi 2006:x). Han mener, at overforbruget af begrebet frygtkultur indikerer, at frygt ikke længere blot er en reaktion på en bestemt trussel, men en kulturel metafor for at forstå livet (Furedi 2006:vii). Hele vores samfund er altså bygget op af frygt, og det er ikke længere håb men frygt, som former vores samfund. Ordet frygt har ligeledes skiftet betydning. Det er ikke længere blot en følelse, men et ord der bruges til at signalere vores stigende ubehag omkring vores plads i verden (ibid.).

Ifølge Furedi har frygten i dag taget overhånd. Frygten er blevet en trussel i sig selv. Den kan endda lede til, at man, ifølge Furedi, kan blive syg, fordi man frygter og er nervøs for mange ting, hvilket ikke er godt for helbredet. Derved kan frygten i sig selv blive problemet (Furedi 2006:1-4). Frygten får lov til at leve sit eget liv, og den er ofte ikke i overensstemmelse med den egentlige risiko (Furedi 2006:1). Dette udspringer især af frygten for kriminalitet, der er et helt problem i sig selv (ibid.). Frygten for kriminalitet har udviklet sig således, at man kan betragtes som et offer, selvom man ikke nødvendigvis har oplevet kriminalitet. Men fordi vi er opmærksomme på den, kommer vi til at leve i frygt for den (Furedi 2006:2). Gennem en øget refleksivitet er vi alle blevet opmærksomme på, at vi er i risiko (Furedi 2006:1). Dette er på trods af, at flere undersøgelser, ifølge Furedi, viser, at de der frygter at blive udsat for kriminalitet, oftest er de, der er i lavest risiko (Furedi 2006:2-3).

Det karakteristiske ved frygten i dag er, at den er flydende. Det, der frygtes, skifter hele tiden. Den ene dag kan det være skyderi, og den anden kan det være sygdom. Frygten flyder, uden at der nødvendigvis er en kausal eller logisk sammenhæng (Furedi 2006:4). Denne flydende frygt gør, at det er svært at løsrive sig fra frygten, fordi der hele tiden kan opstå nye ting, der kan føre til frygt. Her spiller medierne en stor rolle, da de hurtigt og effektivt kommunikerer historierne ud, så alle hører og ser dem. Oplevelserne bliver således delt med hele verden, og det kan være svært for samfundet at undgå at blive ramt af frygt, der er udledt af mediernes skrækhistorier (Furedi 2006:58-60). Men Furedi argumenterer samtidig for, at frygten ikke er mediernes skyld, men at de er et symptom på problemet (Furedi 2006:60). Problematikken med medierne opstår, da det er derigennem, at mange mennesker får deres informationer. Historier, som folk kan relatere til og blive berørt af, sælger, hvorfor frygt også bliver en industri. Derved risikerer frygten at komme ud af proportioner (Furedi 2006:59-60).

Førhen var frygt ikke opfattet som noget negativt. Frygt blev set som en rimelig reaktion til nye hændelser og blev forbundet med respekt og ærefrygt (Furedi 2006:7). For at beskrive overgangen fra positiv frygt til negativ frygt, gør Furedi brug af Parkin: "[f]rom a concept of fear that 'encompassed that of respect' to what he calls 'raw fear'" (Furedi 2006:8). Der er altså sket et skift fra konceptet om *respektfuld frygt* til *rå frygt*. Begge dele

er forskellige udtryk for menneskelig erfaring, men hvor man førhen havde mere respekt for det, som man frygtede, og frygt kunne være kulturelt værdsat, står vi i en anden situation i dag. Et eksempel på en frygt, der var respekteret og kulturelt værdsat, var frygten for Gud. Frygten for Gud er i langt mindre grad i overensstemmelse med de kulturelle normer i dag (Furedi 2006:7). Respektfuld frygt kan kategoriseres som den kendte frygt og medfører en forudsigelig adfærd. Mens den rå frygt kan siges at være modsætningen. Den rå frygt er nemlig hverken forankret i kulturen eller styret af almindelige accepterede normer, hvilket gør den rå frygt uforudsigelig og ustabil (Furedi 2006:8). Hvor frygten altså førhen var en institutionel kontrolleret frygt, har den nu en mere flydende og udefinerbar karakter (ibid.).

Fordi frygten i dag har udviklet sig til en mere flydende og udefinerbar karakter, kan det være relevant at gå i dybden med hvad, der kendetegner den. Furedi opstiller tre punkter, som efter hans opfattelse kendetegner frygtens kultur i dag:

1. *Fejl frem for uheld*

I dag fordrer vores kultur, at der ikke sker uheld, men at der sker fejl. Det betyder eksempelvis, at hvis der sker en bilulykke eller togulykke, så er det ikke blot noget, der bare sker, men det er derimod nogens skyld. I den verden vi lever i i dag, har vi ifølge Furedi meget svært ved at acceptere, at dårlige ting bare sker (Furedi 2006:10). Derfor vil vi altid lede efter én, som vi kan give skylden (Furedi 2006:12). Det var ikke før fremkomsten af sekularisme, at verden begyndte at ændre sin måde at tænke på omkring uheld og ulykker (Furedi 2006:11). Sideløbende med dette kunne videnskaben begynde at forklare fænomener som naturkatastrofer (ibid.). Til trods for denne udvikling har vi ifølge Furedi stadig svært ved at acceptere, at dårlige ting bare sker for os. Vi kan ikke forlige os med, at uheld er naturligt (ibid.).

2. *Sikkerhed frem for alt*

Kulturen ønsker at undgå alle skader, hvilket skaber frygt for alt og derfor en nulfejlskultur. Dette resulterer i, at mange lever efter udsagnet 'better safe than sorry', der er blevet et helt fundamentalt princip i det moderne samfund (Furedi 2006:15). Ifølge Furedi leder dette til, at hvis man frivilligt udsætter sig selv for

risiko og fare, eksempelvis i form af bjergbestigning, er man selv ude om det, fordi det er at overtræde den nye moralske consensus (Furedi 2006:15-16). Det handler om, at man skal beskytte sig selv mest muligt, og det gælder om ikke at komme til at gøre noget farligt. Der er sket en udvikling i, hvad samfundet betragter som farligt og risikabelt. Det, som førhen blev set som værende almindeligt, kan i dag betragtes som farligt og direkte dumt. Ifølge Furedi kan f.eks. det at nyde solen nu opfattes som sundhedsfarligt. Det har altid været usundt for huden, men tidligere blev det at nyde solen set som noget sundt og sjovt, men nu er det en frivillig risiko, man udsætter sig selv for (Furedi 2006:15). Denne tankegang leder til, at produkter, der kan sikre os og mindske risiko for os, vokser frem (ibid.). Dette ses eksempelvis på markedet for alternative behandlinger og medicin, der er en voksende industri. Eksempelvis er salget af vand på flaske i England det hurtigst voksende på markedet for drikkevarer. Ifølge Furedi er det fordi, man ikke længere betragter vand fra hanen som sundt nok (ibid.). Disse ovennævnte eksempler er et udtryk for, at man i moderne samfund lever efter en præmis om, at vi skal beskytte os selv, og at det er direkte dumt og farligt at udsætte sig selv for unødvendig risiko. Det er nemlig bedre at være 'safe than sorry'. Denne tankegang får altså ifølge Furedi lov til at gennemsyre hele samfundet og den måde, vi lever på.

3. *Ændring i oplevelsen af risiko*

Frygten er historisk bestemt og ikke nødvendigvis defineret af bestemte hændelser, men mere af befolkningens attitude. Vi bliver hele tiden konfronteret med risiko, så der går inflation i risikoen, og frygten bliver mere løs. Oplevelsen af en katastrofe er således et socialt fænomen (Furedi 2006:16). Medierne minder os hele tiden om nye risici. Ulempen ved mediernes store rolle er ifølge Furedi, at de har muligheden for at udvælge og frame historierne, som de vil (ibid.). Det er ikke kun antallet af farer og risici, der er steget og ændret, men samtidig også hvordan samfundet vælger at håndtere og opleve disse risici (Furedi 2006:16-17). Hvordan samfundet og befolkningen vælger at reagere og håndtere frygt, har forandret sig, og dette er med til at gøre, at frygten løsriver sig fra den egentlige risiko. Ifølge Furedi leder dette til mere frygt, fordi vi har en følelse af, at vi hele tiden skal være på vagt og forsikre os mod alle farer og risici, der lurker i fremtiden.

Furedi mener altså, at individers frygt kan være ude af proportioner og ikke stemme overens med de reelle risici. Han mener, som nævnt i det andet kendetegn ved frygtens kultur, at det generelt fører til, at folk bliver mere forsigtige. Han betoner især frygten for det fremmede som noget, der får individer til at udvise forsigtighed. Grunden til at man især frygter det fremmede er, at det kan fremstå uforudsigeligt. Det er altså det uforudsigelige ved fremtiden og en voksende usikkerhed, som får os til at være mere forsigtige (Furedi 2006:113). Furedi mener også, at flere i frygtens kultur i dag bliver set som fremmede og derfor som en potentiel risiko for vores sikkerhed (Furedi 2006:115). For at undgå denne potentielle risiko for det fremmede, skaber vi en livsstil, som er dybt præget af forsigtighed og derfor også underlagt restriktioner og begrænsninger, hvor vi isolerer os selv i frygt for vores personlige sikkerhed (ibid.).

Furedi mener dog ikke, at man bør gøre alt, hvad der står i sin magt for at undgå risiko. Der vil altid være en naturlig forekomst af uheld, og man kan derfor ikke undgå dem helt. Svaret på mindre frygt er derfor ikke i at forsøge at fjerne selve risikoen men ved at ændre befolkningens attitude omkring den (Furedi 2006:11). Frygten stammer nemlig ikke altid fra en rationel risiko, og derfor mener Furedi også, at det kan være svært for eksperter og embedsmænd at påvirke opfattelsen af risiko hos befolkningen igennem risikokommunikation. Ifølge Furedi skyldes overreaktioner af frygt nemlig ikke nødvendigvis dårlig risikokommunikation, da han mener, at det ikke har den store virkning på befolkningen (Furedi 2006:25). Der er dog også andre perspektiver på risikokommunikation, og bl.a. Thomas Breck er af den opfattelse, at risikokommunikation og demokratisk risikohåndtering kan have en indflydelse på individers opfattelse af en bestemt sag, og vi vil derfor med afsæt i hans overvejelser uddybe begrebet om risikokommunikation i det følgende afsnit.

8.3 Demokratisk risikohåndtering og risikokommunikation

Som allerede præsenteret, kan der ofte være en uoverensstemmelse mellem frygt og reelle risici. Derfor er risikokommunikation vigtig, når borgeres bekymringer skal håndteres i forbindelse med opførelsen af et nyt asylcenter. Dette vil vi uddybe i følgende afsnit, hvor vi vil tage udgangspunkt i Thomas Breck og hans overvejelser om risiko-

kommunikation. Vi vil først gennemgå fire forskellige risikoforståelser. Derefter vil vi uddybe, hvorfor mange mennesker ifølge Breck er dårlige til at vurdere risiko. Til sidst vil vi se nærmere på begreberne *demokratisk risikohåndtering* og *risikokommunikation*, hvor vi vil uddybe myndighedernes rolle i forbindelse med en oplevet risiko blandt borgerne.

8.3.1 Fire risikoforståelser

Thomas Breck, som har udgivet bogen 'Dialog om det usikre: nye veje i risikokommunikation', skelner mellem fire risikoforståelser i form af *teknisk/økonomisk*, *psykologisk*, *kulturteoretisk* og *sociologisk* (Breck 2001:67). Grundlæggende adskiller de nævnte opfattelser sig fra hinanden ved, at det *teknisk-økonomiske* grundsyn opfatter risiko som et objektivt fænomen, og det *psykologiske* fokuserer på den subjektive oplevelse af risiko, mens hhv. det *kulturteoretiske* og det *sociologiske* i vekslende grad betoner, at risiko altid skabes og fortolkes i en social og kulturel kontekst (ibid.).

De fire faser ser han ligeledes som en historisk udvikling af risikobegrebet, hvor den tekniske/økonomiske forståelse var dominerende i 1970'erne (Breck 2001:30). Her var risikobegrebet defineret af sandsynlighedsberegninger og konsekvensanalyser, og kredsede om spørgsmålet: 'hvor stor en risiko kan accepteres?' (ibid.). Acceptabel risiko bygger på en rational-choice-filosofi om, at mennesket er et fornuftsvæsen, der altid vil opveje fordele og ulemper og derefter træffe et rationelt valg (Breck 2001:31). Med en teknisk/økonomisk risikoforståelse anses risiko dermed som et objektivt fænomen. Med det psykologiske risikobegreb overgår man til at se risiko som noget subjektivt (Breck 2001:35). Denne retning vandt frem i 1970'erne og 1980'erne, og ønsker at forklare, hvorfor mennesket afviser nogle risici og accepterer andre, selvom disse objektivt set er langt mindre risikofyldte (ibid.). Med en kulturteoretisk tilgang fokuseres der i mindre grad på, hvad der sker i den enkeltes hoved, men mere på hvordan risiko skabes i grupper (Breck 2001:47). Her er altså tale om en socialkonstruktivistisk tilgang. Med den sociologiske tilgang, betragtes risiko ud fra et større samfundsperspektiv, f.eks. som samfundstypologien *Risikosamfundet* (Breck 2001:63). Her ses risiko som noget, der er forankret i samfundsmæssige strukturer, men også hele tiden er til forhandling, og hvor definitionskampe bestemmer, hvad der opfattes som risikofyldt i samfundet (Breck

2001:67). Vi vil i dette projekt beskæftige os med en til dels psykologisk forståelse af risiko, men en overvejende konstruktivistisk tilgang, da vi ønsker at forstå, hvorfor der ikke altid er en sammenhæng mellem reelle risici og det frygtede, samt hvordan denne frygt skabes, og hvordan den kan håndteres.

8.3.2 Subjektive faktorerers indflydelse på frygt

Hvorfor afviser folk visse former for risici, men omfavner andre, der er langt mindre sandsynlige? Dette vil vi forsøge at afdække ud fra begrebet *oplevet risiko*, som henviser til det, som individet opfatter som risikofyldt, og her befinder vi os primært indenfor den psykologiske risikoopfattelse (Breck 2001:35).

Når mennesker skal vurdere en risiko, supplerer de ofte eksperterens kvantitative risikoforståelse med nogle kvalitative og subjektive faktorer (Breck 2001:36). Vurderingen af risiko kan eksempelvis påvirkes af *kendskab og fortrolighed, indflydelse og kontrol, nytte og retfærdighed* samt *virkning og konsekvens* (Breck 2001:38).

I forhold til *kendskab og fortrolighed* er det afgørende for vores forståelse, om risikoen er gammel og velkendt eller ny og ukendt (ibid.). Velkendte risici, som er en del af det daglige liv, f.eks. bilkørsel, accepteres i højere grad end nye og ukendte risici (ibid.).

Når det kommer til *indflydelse og kontrol*, har det også betydning for accepten af en risiko, om den er frivillig eller ufrivillig (Breck 2001:37). Selvvalgte risici, f.eks. ekstrem sport, accepteres typisk i højere grad end risici, der påføres af andre. Dette hænger også sammen med, hvorvidt man oplever at have kontrol. Kontrollen kan eksempelvis opleves større, når man selv kører en bil, end når man er passager i et fly, selvom denne risiko er teknisk mindre (ibid.).

Den tredje subjektive faktor, *nytte og retfærdighed*, handler om, hvorvidt man er villig til at løbe en risiko (ibid.). De fleste vil ofte være mere villige til at løbe en risiko, hvis de kan drage personlig fordel af det (ibid.). Om en risiko rammer socialt skævt, eller eksempelvis går ud over andre end dem, der drager fordel af den, kan også have betydning for

accepten (ibid.). Der er altså både tale om en personlig afvejning af fordele og ulemper, men også om det opleves som værende retfærdigt.

Ud fra det sidste aspekt, *virkning og konsekvens*, er det afgørende for opfattelsen af risiko, om konsekvensen sker med det samme eller senere (Breck 2001:38). Ligeledes kan det have betydning, om der er tale om en dødelig eller ikke-dødelig trussel (ibid.). Risiko med lille sandsynlighed og store konsekvenser vil oftere tillægges større betydning end risiko med stor sandsynlighed og færre konsekvenser (ibid.).

Inden for disse fire subjektive faktorer er der altså noget, der kan påvirke opfattelsen af risiko til at være henholdsvis større eller mindre. Dette er sammenfattet i nedenstående skema:

Subjektive Risikofaktorer

	<i>Mindre risikooplevelse</i>	<i>Større risikooplevelse</i>
Kendskab og fortrolighed	Gammel Velkendt Fortrolig med	Ny Ukendt Ikke fortrolig med
Indflydelse og kontrol	Frivillig Kontrollerbar Selvvalgt	Ufrivillig Ikke kontrollerbar Påtvunget af andre
Nytte og retfærdighed	Personlig fordel Nyttig Retfærdig	Ingen personlig fordel Unyttig Uretfærdig
Virkning og konsekvens	Forsinket Kronisk Ikke dødelig	Umiddelbar Katastrofal Dødelig

Breck 2001:38

Figur 2

Dette kan således forklare, hvorfor mennesker ikke nødvendigvis frygter det, som udgør den største trussel. Breck argumenterer også for, at sondringen mellem objektiv og subjektiv risiko kan anskues som værende ubrugelig. Han argumenterer i denne sammenhæng for, at det ikke nødvendigvis giver mening helt at skille de to typer risici ad, da risici altid gennemgår en fortolkningsproces, før de vurderes (Breck 2001:49).

Dette betyder ikke en fornægtelse af reelle risici, men en tanke om at risici konstrueres i samfundet gennem især sproget (ibid.). Risiko kan altså i denne sammenhæng forstås som en kollektiv konstruktion, som altid skal forstås i en social og kulturel kontekst (Breck 2001:51). Derfor vil det med denne anskuelse heller ikke give mening at stemple eksperternes risikovurderinger som mere objektive end befolkningens. Risikovurderinger vil være en konstant forhandling, hvor nogle argumenter og værdier vægtes højere fra kultur til kultur (Breck 2001:52). Gennem denne forhandling vil der opstå en form for kollektiv sandhed, som bliver definerende for, hvordan befolkningen vurderer en bestemt risiko. Netop pga. denne forhandlingsproces, samt anskuelsen af risiko som en kollektiv konstruktion, bliver det vigtigt, hvordan risiko kommunikeres og håndteres.

8.3.3 Risikokommunikation

Et vigtigt aspekt for at håndtere borgernes bekymringer findes derfor i kommunikationen af risiko. Dette gælder eksempelvis de offentlige myndigheder i forbindelse med åbningen af et nyt asylcenter. Ofte anses risikokommunikation som noget, der foregår til sidst i processen, men ud fra et ideal om risikokommunikation som gensidig læreproces er dette alt for sent (Breck 2001:123). Ud fra et sådant ideal bør man i stedet have en interaktiv proces, hvor man inddrager borgerne og interessenter (Breck 2001:110). Dette stiller samtidig nye krav til myndighedernes risikokommunikation, da det ikke længere er nok at kommunikere korrekt information til borgerne (Breck 2001:114.) Ofte er risikoen ikke kendt og veldefineret, men snarere en forhandling hvor forskellige aktører vurderer risikoen forskelligt (ibid.). Myndighederne har ikke længere en automatisk autoritet. I nogle tilfælde kan der endda være mistillid til dem, og i stedet bliver deres rolle at sikre en åben dialog med de andre aktører, herunder medierne (Breck 2001:115).

Breck oplister en række huskeregler til aktører, der beskæftiger sig med risikokommunikation, som ses herunder (Breck 2001:130). Dette er altså noget, man bør stile efter i en demokratisk risikohåndtering.

1. Åbenhed

- a. Vær åben om værdimæssige antagelser
- b. Læg usikker viden åbent frem
- c. Vis åbenhed om vurderinger og skøn

2. Gennemsigtighed

- a. Formulér problemer i offentlighed
- b. Gør rede for de underliggende præmisser
- c. Diskutér løsningsstrategier og -muligheder offentligt

3. Kommunikation og dialog

- a. Inddrag interessenter og berørte parter tidligt i processen
- b. Lyt og anerkend alternative synsvinkler på problemet
- c. Sørg for gensidig dialog og løbende feedback

4. Viden og rationalitet

- a. Gør rede for videnskabelige begrænsninger
- b. Inddrag andre former for videnskab end naturvidenskab
- c. Anerkend andre former for rationalitet end den videnskabelige

Breck uddyber ikke de fire principper yderligere, hvorfor det nu kort forklares, hvordan vi forstår hans råd. Åbenhed og gennemsigtighed ser vi som overlappende, hvor det heri ligger, at man bør inddrage borgerne og give dem informationer, også selvom de kan være usikre. Ved kommunikation og dialog forstår vi, at borgernes perspektiver skal anerkendes og inddrages, samt at der skal være en løbende dialog mellem borgerne og myndighederne. Viden og rationalitet forstås på den måde, at andre parter videns inddrages og anerkendes.

8.3.4 Forskellige former for kommunikation

Et vigtigt aspekt af risikohåndtering er således god risikokommunikation mellem eksperter, myndigheder og befolkningen (Breck 2001:17). I praksis kan man skelne mellem kommunikation, når der sker ulykker, f.eks. ved at myndighederne beder borgere om at blive indenfor ved en større brand, eller ved oplysningsarbejde, f.eks. gennem kampagner, og som en del af myndighedernes risikoanalyse, der ligger til grund for godkendelser af produkter og lignende (ibid.). Alt efter hvilken risikoopfattelse man følger i form af den *tekniske*, *psykologiske*, *kulturteoretiske* eller *sociologiske*, er der imidlertid også forskellige kommunikationsformer, der egner sig bedst (Breck 2001:77). Disse forskellige kommunikationsidealer er sammenfattet i nedenstående skema:

Risikoforståelse og kommunikation

<i>Risikoforståelse</i>	<i>Erkendelsesmåde</i>	<i>Kommunikationsideal</i>	<i>Inspirationskilde</i>
Teknisk/økonomisk	Objektivistisk	Korrekt information	Undervisning og oplysning
Psykologisk	Subjektivistisk	Effektiv kommunikation og påvirkning	Reklame og markedsføring
Kulturteoretisk	Konstruktivistisk	Individuel og målrettet kommunikation	Segmenteringsmodeller
Sociologisk	Konstruktivistisk/realistisk	Dialog og netværks-kommunikation	Sociale og demokratiske læreprocesser

Breck 2001:80

Figur 3

Samtidig er der sket en historisk udvikling i de kommunikationsformer, man benytter sig af for at håndtere et risikokommunikationsproblem. Den historiske udvikling har bevæget sig fra en *pædagogisk fase* til en *PR- og reklamefase* og hen mod en *dialogfase* (Breck 2001:80). I den *pædagogiske fase* havde man en forestilling om, at man skulle opdrage befolkningen til at kunne forstå eksperteres risikovurdering. I *reklamefasen* forsøger man at ændre folks adfærd og holdning gennem forskellige slags påvirkning. Og i *dialogfasen* ønsker man at skabe en gensidig social læreproces til at løse konflikterne om risiko (ibid.). Denne historiske udvikling har fundet sted fra 1970 til 1990, men samtidig kan udviklingen ofte ses hver gang, man står overfor et nyt kommunikationsproblem. Altså begynder eksempelvis myndighederne at se problemet som et spørgsmål om retlig viden, og hvis det ikke løser konflikten eller borgernes bekymring, bevæger de sig videre til en reklamepræget indsats for muligvis til sidst at ende med mere dialogorienterede metoder (Breck 2001:81). De forskellige kommunikationsidealer og -faser udelukker dog heller ikke hinanden, og kan i praksis således godt fungere i kombination med hinanden.

Når det enkelte individ skal vurdere en risiko, vil de subjektive risikofaktorer igen spille ind. Det gælder altså, som nævnt ovenfor i afsnit 8.3.2, *kendskab og fortrolighed, indflydelse og kontrol, nytte og retfærdighed og virkning og konsekvens*. Dette stiller

samtidig krav til myndighedernes risikokommunikation, da det ikke længere er nok at kommunikere korrekt information til borgerne (Breck 2001:114.). Ud fra et ideal om risikokommunikation som en gensidig læreproces bør myndighederne derfor have en interaktiv proces, hvor borgere og interessenter inddrages, og hvor der samtidig sikres åbenhed, gennemsigtighed, dialog samt viden og rationalitet.

8.4 Teoriernes samspil og funktion

I teoriafsnittet er der redegjort for det udgangspunkt, vi har taget i forhold til henholdsvis *risiko*, *frygt* og *risikohåndtering*. Dog bruger vi de forskellige dele af teorien på forskellige måder i projektet. Vi vil i dette afsnit redegøre for, hvordan vi bruger teorien i projektet, samt hvordan teorierne spiller sammen.

Becks teori om risikosamfundet bruger vi især til at danne et grundlag for den øvrige teori. Det er svært at definere frygt uden at definere risiko, hvorfor vi har valgt at bygge teorien op omkring Becks definition heraf. Furedi bruger vi dels til at definere frygt, men også til at redegøre for, hvad han kalder for frygtsamfundet. I denne definition er vi især interesserede i, hvordan frygt opstår, og hvordan frygt kan ses som en overordnet samfundsstruktur, der i høj grad er definerende for individets og samfundets handlinger. Dette betyder, at vi i mindre grad bruger Beck og Furedi som analyseværktøj, men at de derimod danner grundlag for analysen, hvor de er med til at forklare nogle af de mekanismer, som ligger bag frygt- og risikosamfundet. Som analyseværktøj bruger vi primært vores tredje del af teoriafsnittet, som omhandler risikohåndtering med udgangspunkt i Breck. Han opstiller en række faktorer for hvad, der påvirker frygt og risikooplevelse, og hvordan dette kan modvirkes af institutioner m.m..

Projektets teorier tager altså både udgangspunkt i Becks risikosamfund og Furedis definition af frygtsamfundet. Disse samfundstypologier udspringer begge i høj grad som konsekvens af overgangen fra det industrielle samfund til det senmoderne samfund. Overgangen medførte nemlig en stigende aftraditionalisering, individualisering, kompleksitet og globalisering, som var med til at skabe nye risici og en stigende frygtkultur, hvilket også har påvirket udviklingen af begreberne om risiko og frygt, som vi tidligere kom ind på (Beck 1997:20, 29-30). Der kan derfor argumenteres for, at disse

to samfundstypologier overlapper hinanden, selvom de fokuserer på forskellige aspekter af samfundet. En af forskellene på de to samfundstypologier er, at risiko i risikosamfundet underkommunikeres, mens det overkommunikeres i frygtsamfundet. Risiko underkommunikeres i risikosamfundet, bl.a. fordi den er usynlig (Beck 1997:37-39). Risiko overkommunikeres i frygtsamfundet, da der hele tiden bliver fokuseret på frygt, og især medierne er med til at overeksponere frygten, selvom medierne dog stadig kun er et symptom på frygtkulturen (Furedi 2006:58-60).

Videreudviklingen af Becks risikobegreb kan også siges at minde om frygtsamfundet. I hans andet store hovedværk, som blev oversat til *World at Risk* (2009), justerer han nemlig sit risikobegreb og snakker om et verdensrisikosamfund. Her definerer Beck risici som anticiperede katastrofer (Beck 2009:9). Risiko er altså forventningen om en katastrofe, og samfundet bærer derfor præg af, at man hele tiden går rundt og frygter, at katastrofen vil ramme. Denne konstante frygt er med til at forme vores forventninger, og den er derfor med til at transformere samfundet (Beck 2009:9-10). Becks justering af risikobegrebet kan altså sammenlignes med frygtsamfundet, og selvom vi har valgt at præsentere begreberne om frygt og risiko separat fra hinanden, er det begreber, som er tæt forbundet, og som vi vil benytte i samspil i analysen.

Der arbejdes således med udgangspunkt i to samfundstypologier, hvilket både kan have fordele og ulemper. Dels er der en risiko for, at to forskellige samfundstypologier vil modsige hinanden, hvilket også i nogen grad er tilfældet her. Derudover skal man være opmærksom på ikke at arbejde for deduktivt, når der anvendes samfundstypologier. Grundlæggende anskues risiko og frygt som førende strukturer i samfundet ud fra de to typologier. Dog bruger vi primært Beck til at definere den risikoopfattelse, som danner grundlag for opgaven, mens vi i højere grad bruger frygtsamfundet som en overordnet typologi.

8.4.1 Teoriernes videnskabsteoretiske position

Vores teoretiske afsæt i projektet lægger sig også i høj grad op ad vores positionering som epistemologiske socialkonstruktivister. Becks fire grundsyn indenfor risikoforståelse skelner mellem risiko som et subjektivt eller objektivt fænomen, hvor det kulturteoretiske og det sociologiske grundsyn lægger vægt på, hvordan risiko altid skabes i en

social og kulturel kontekst. Et særligt fokus inden for socialkonstruktivismen er “at afdække og skabe politisk bevidsthed omkring de måder, hvorpå individer (herunder forskere) og grupper deltager i skabelse af det, de opfatter som sandheder” (Pedersen 2012:189). Dog arbejder Breck samtidig med et relativt realistisk ontologisk udgangspunkt, da han, gennem begrebet objektiv risiko, erkender risiko som et fænomen, der eksisterer uafhængigt af kultur og sprog.

Dertil kommer vores syn på risiko og frygt, hvor begge dele kan ses som en konstruktion, der opstår gennem samfundets risikovurdering. Med andre ord kan risiko og frygt ikke erfares direkte, hvorfor en form for tolkning, som vil være kulturelt betinget er nødvendig (Rasborg 2013:427). Vores brug af Beck, til at definere risiko, vil også ligge omkring den epistemologiske socialkonstruktivisme. Risiko kan opfattes realistisk således, at det vil være muligt videnskabeligt at klarlægge risiko på en uafhængig måde (ibid.). Hvis man opfatter risiko radikalt konstruktivistisk, kan man argumentere for, at risiko ikke eksisterer uafhængigt af samfundets tolkning (Rasborg 2013:428). Becks, og dermed også vores, risikoopfattelse lægger sig imellem disse to opfattelser. Det, som Beck betegner som reflektiv realisme, men også kan betegnes som meget tæt op ad epistemologisk socialkonstruktivisme, placerer risiko som noget, der altid vil være fortolket og dermed også er kulturelt betinget, men samtidig har et reelt indhold uafhængigt af kultur og sprog (Rasborg 2013:429).

9. Eksisterende empiri

I dette afsnit vil vi præsentere noget af den empiri, som allerede eksisterer om asylcentre og borgernes frygt. Vi vil præsentere rapporten 'Den Nye Landbefolkning' samt tre kvantitative undersøgelser om frygt og bekymringer ved asylcentre og indvandring.

Rapporten 'Den Nye Landbefolkning', fra Institut for Antropologi ved Københavns universitet, undersøger kvalitativt, hvordan asylcentres tilstedeværelse påvirker mindre lokalsamfund (Larsen et.al. 2015:3). Undersøgelsen tager udgangspunkt i feltarbejde i tre lokalområder: Langeland, der har drevet asylcenter siden 2011, Jelling, hvor Dansk Røde Kors har drevet asylcenter siden 1993, og Norddjurs, hvor Danske Røde Kors ligeledes har været siden 1993, men hvor der i 2014 åbnede en række nye asylcentre (Larsen et.al. 2015:4). Langeland er rapportens hovedcase (Larsen et.al. 2015:31).

Borgerne i lokalsamfundet er typisk ikke enige i deres vurdering af asylcentre. Dette kommer allerede til udtryk på indledende borgermøder, hvor en del borgere ofte udtrykker en række bekymringer, mens andre tager afstand fra disse (Larsen et.al. 2015:60-61). På borgermøderne vil det også oftest være de mest bekymrede og mest positive borgere, der vil markere sig og deltage i debatten (Larsen et.al. 2015:27). Borgernes bekymringer i den indledende fase, altså lige inden eller når asylcentret oprettes, er typisk de samme. Overordnet drejer det sig hovedsageligt om følgende bekymringer:

1. Om asylcentret vil øge kriminaliteten
2. Om ejendomspriserne vil falde
3. Om asylansøgerne kom til at fylde i bybilledet og generelt deres offentlige opførsel (Larsen et.al. 2015:60-62)

Derudover bliver der ofte udtrykt en frustration hos de lokale over manglende information fra kommunens side om f.eks. hvor mange asylansøgere, der kommer og hvornår (Larsen et.al. 2015:27). Disse bekymringer varer dog, ifølge rapporten, ikke ved, ligesom statistikken på området heller ikke peger på, at kriminaliteten øges og ejendomspriserne falder. Når asylcentret er etableret, kan der imidlertid opstå nogle nye

bekymringer hos borgerne. Overordnet peger rapporten på, at følgende bekymringer kan opstå, når asylcentret er der:

1. At arealerne omkring asylcentret skulle holdes ordentlige og ryddelige - ellers blev det bemærket af de lokale
2. Utilfredshed med at asylansøgerne ofte bevæger sig i større grupper (især hos de lokale handelsdrivende)
3. Bekymring i forhold til fordelingen af velfærdsgoder. Lokale borgere gav udtryk for, at de var frustrerede over at asylansøgerne fik velfærdsgoder, som ikke var tilgængelige for dem selv

(Larsen et.al. 2015:61-62)

På trods af dette konkluderer rapporten, at de lokale borgeres bekymring forsvinder hurtigt, når asylcentret først er etableret, hvilket utrygheden også gør (Larsen et.al. 2015:63, 71). Dette kan også hænge sammen med, at asylcentret ofte afleder en række positive effekter, når det først er etableret. Her peger rapporten på, at kommunerne kan tjene penge på at drive asylcentre, samt at det kan have økonomiske gevinster for de lokale handelsdrivende (Larsen et.al. 2015:49, 55). Ligeledes kan det sikre kommunale arbejdspladser, og kan give nyt liv i de lokale foreninger samt redde lukningstruede skoler (Larsen et.al. 2015:49, 52).

Asylcentrene kan indtage en plads i det lokale kredsløb, hvis det lykkes at skabe kontaktflader mellem asylcentret og lokalsamfundet f.eks. i form af foreningslivet. Asylcentret kommer altså til at indgå i en kæde af gensidig afhængighed både socialt og økonomisk (Larsen et.al. 2015:71). Dette er desuden med til at åbne op for en bredere forståelse og opfattelse af asylansøgerne (ibid.). Hermed ændres de lokales mere ideologiske tilgang forinden asylcentrets oprettelse til en pragmatisk tilgang (ibid.).

På baggrund af rapportens undersøgelser præsenteres til sidst en række anbefalinger til asylcenter-operatørerne og de kommuner, der huser asylcentre med henblik på at styrke tilliden og mindske bekymringerne hos de lokale borgere:

1. Skab flere indgange til asylcentre og asylansøgere for de lokale borgere
 - Lokalsamfund ønsker flere muligheder for at mødes med asylansøgerne.
2. Pas på kommunikationen
 - Flere lokale ønsker mere og bedre kommunikation.
3. Brug de lokale foreninger og faciliteter
 - Det skaber kontakt mellem borgere og asylansøgere, og giver lokal velvilje.
4. Gør plads til mindre strukturerede former for engagement
 - Giver bedre mulighed for spontan frivillighed, uden det kræver en underskrevet kontrakt.
5. Tænk lokale interesser og gensidighed ind i den lokale drift
 - Indtænk den lokale drift i det eksisterende lokale kredsløb ved f.eks. at lægge indkøb hos den lokale købmand.
6. Brug lokalt personale
 - Skaber lokal velvilje, flere kontaktpunkter og mulighed for bedre kommunikation mellem center og borgere.
7. Hold udearealerne omkring asylcentret pæne, og tal med asylansøgere om lokale forventninger
 - Det er vigtigt for mange borgere, at der ser pænt ud omkring asylcentret, og at asylansøgerne opfører sig indenfor bestemte rammer i det offentlige rum.

(Larsen et.al. 2015:80)

Senere i afsnit 10.3.2 vil vi vurdere Center Hviding og AsylSyds ageren ift. disse syv råd, da de kan mindske borgernes bekymringer.

9.1 Kvantitativ data

Der findes flere forskellige kvantitative undersøgelser, der undersøger, hvad placeringen af et asylcenter betyder for naboernes oplevelse af tryghed. I dette afsnit vil vi præsentere tal fra tre forskellige undersøgelser lavet af henholdsvis YouGov for Bolius & Collective Impact (YouGov for Bolius & Collective Impact 2015), TNS Gallup for Berlingske (TNS Gallup for Berlingske 2013) samt Trygfondens tryghedsmåling fra 2017 (Andersen et.al 2017).

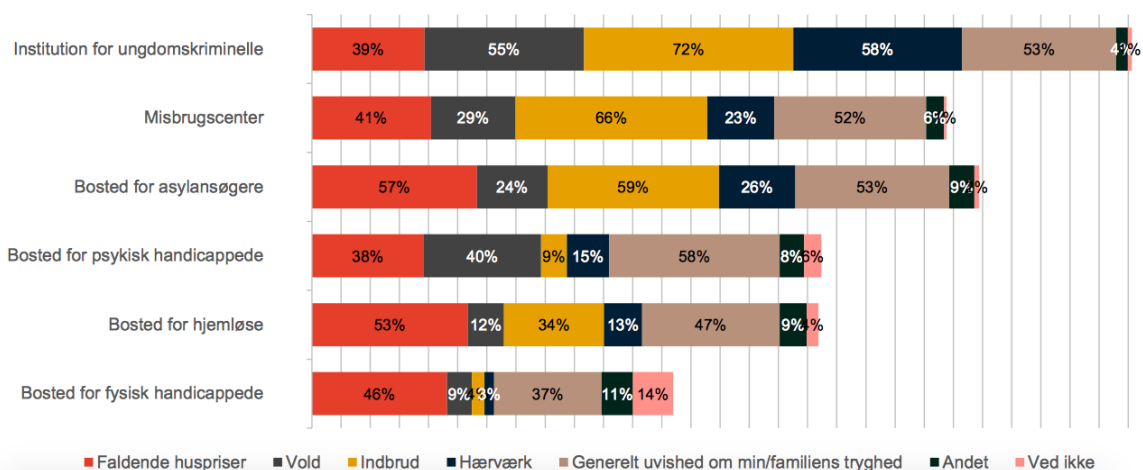
Undersøgelserne fra Gallup og Trygfonden er repræsentativt udvalgt inden for den målgruppe, som undersøges, hvilket styrker pålideligheden af undersøgelserne (TNS Gallup for Berlingske 2013, Andersen et.al 2017). Undersøgelsen fra YouGov er lavet på baggrund af besvarelser fra deres eget internetpanel af frivillige deltagere (YouGov for Bolius & Collective Impact 2015). Dette forringer repræsentativiteten, da det kan være en bestemt gruppe, der er frivillige på deres hjemmeside.

I undersøgelsen udgivet af Bolius har YouGov udført 1006 interviews via internettet i perioden 25-29 juni 2015 (YouGov for Bolius & Collective Impact 2015:56). Målgruppen var danske boligejere (bor i villa, parcelhus, række-, kæde og dobbelthus, landbrugsejendom) i alderen 25-74 år (ibid.).

I undersøgelsen fremgår det, at 31% i høj grad eller meget høj grad ville føle sig utrygge ved et asylcenter som nabo (YouGov for Bolius & Collective Impact 2015:3). Det placerer asylcentre på en tredjeplads over hvilke sociale bosteder, der ville skabe mest utryghed (ibid.). Hvor institutioner for ungdomskriminelle ligger øverst med 56 %, der i høj grad eller meget høj grad ville føle sig utrygge som naboer, er det ved et misbrugscenter som nabo 45%. Efter asylcentre følger bosteder for psykisk handicappede med 22%, bosteder for hjemløse med 16% og bosteder med fysisk handicappede med 4%, der ville føle sig utrygge (ibid.). Dette står i kontrast til, at 78% af danskerne mener, at det er en samfundsopgave at tage sig af mennesker med særlige behov (ibid.). Det kan ses som et udtryk for 'ikke i min baghave', hvor man ønsker at hjælpe, men at det helst skal foregå et andet sted end lige der, hvor man selv bor. I forbindelse med oprettelsen af et asylcenter i nærområder kan det muligvis skyldes, at 57% mener, at det vil føre til lavere huspriser, og 59% er bange for indbrud, hvilket kan ses på figur 4 (YouGov for Bolius & Collective Impact 2015:16). Derudover angiver 53% også uvished som en årsag til utrygheden (ibid.). Sammenlignet med de andre former for bosteder er asylcenter den institution, hvor flest angiver 'faldende huspriser' som en årsag til utrygheden (YouGov for Bolius & Collective Impact 2015:13).

Hvad er det der især vil gøre dig utryg?

Base: Vil være utryg ved at have bosteder/tilbud for mennesker med særlige behov som nabo

YouGov for Bolius & Collective Impact 2015:13

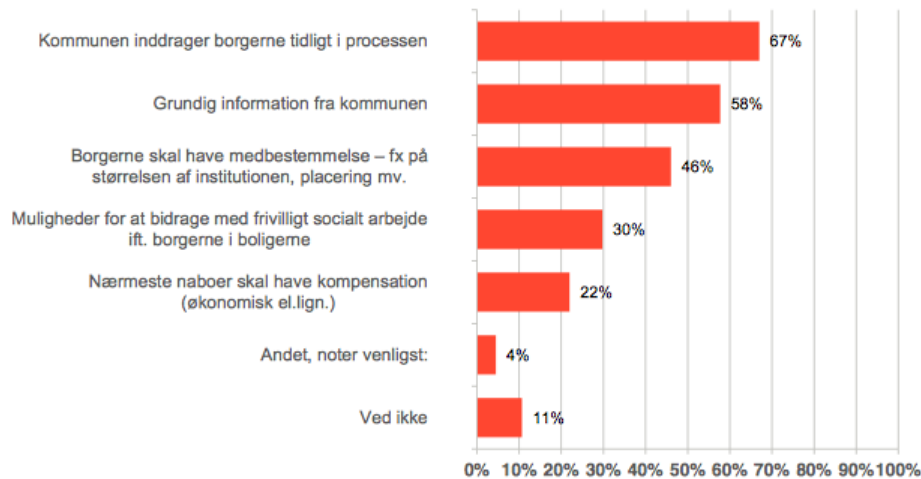
Figur 4

Når der spørges ind til hvilke positive effekter, et asylcenter kunne tænkes at have for de adspurgtes lokalområde, svarer flest 'flere arbejdspladser' (28%) og 'nyttige hverdagsfællesskaber' (29%) på tværs' (YouGov for Bolius & Collective Impact 2015:49). Dog er der også 26%, der svarer 'intet' (ibid.).

Hvis det skal fungere, at mennesker med særlige behov skal placeres i deres boligområde, vil boligejerne gerne inddrages, som det kan ses på figur 5 (YouGov for Bolius & Collective Impact 2015:31). Dertil angiver 67%, at kommunen skal inddrage borgerne tidligt i processen (ibid.). Derudover mener over halvdelen også, at grundig information fra kommunen er vigtig (ibid.).

Hvad skulle der efter din mening til for at placeringen af mennesker med særlige behov vil kunne fungere i dit boligområde? Du kan markere flere svar

Base (1006)

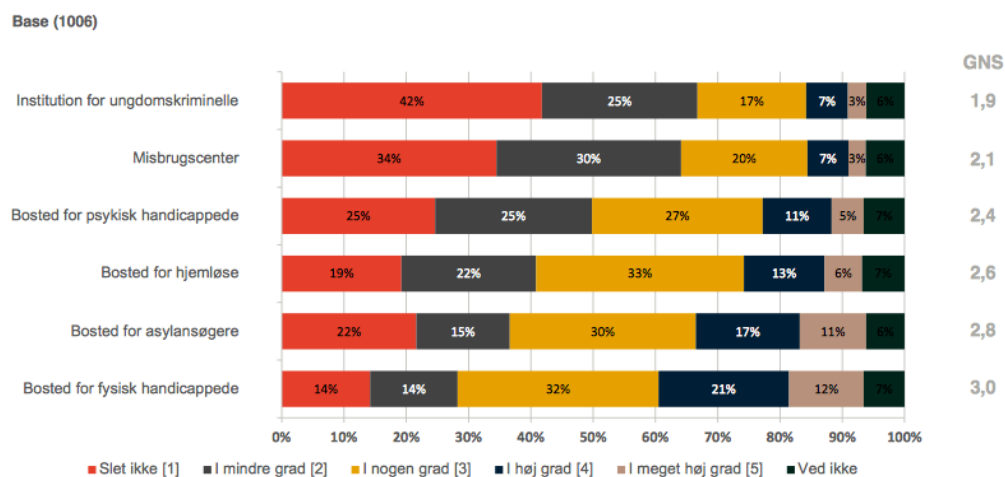

YouGov for Bolius & Collective Impact 2015:31

Figur 5

I forhold til de andre typer af bosteder er flere villige til at besøge personerne på et asylcenter, såfremt der kom et i deres boligområde, hvilket kan ses på figur 6 (YouGov for Bolius & Collective Impact 2015:34). 17% svarer 'i høj grad' og 11% svarer 'i meget høj grad' (ibid.). Det er kun bosteder for fysisk handicappede, som flere er villige til at besøge (ibid.).

I hvilken grad ville du personligt være parat til at besøge personer, der bor/kommer på de givne bosteder?

YouGov for Bolius & Collective Impact 2015:34

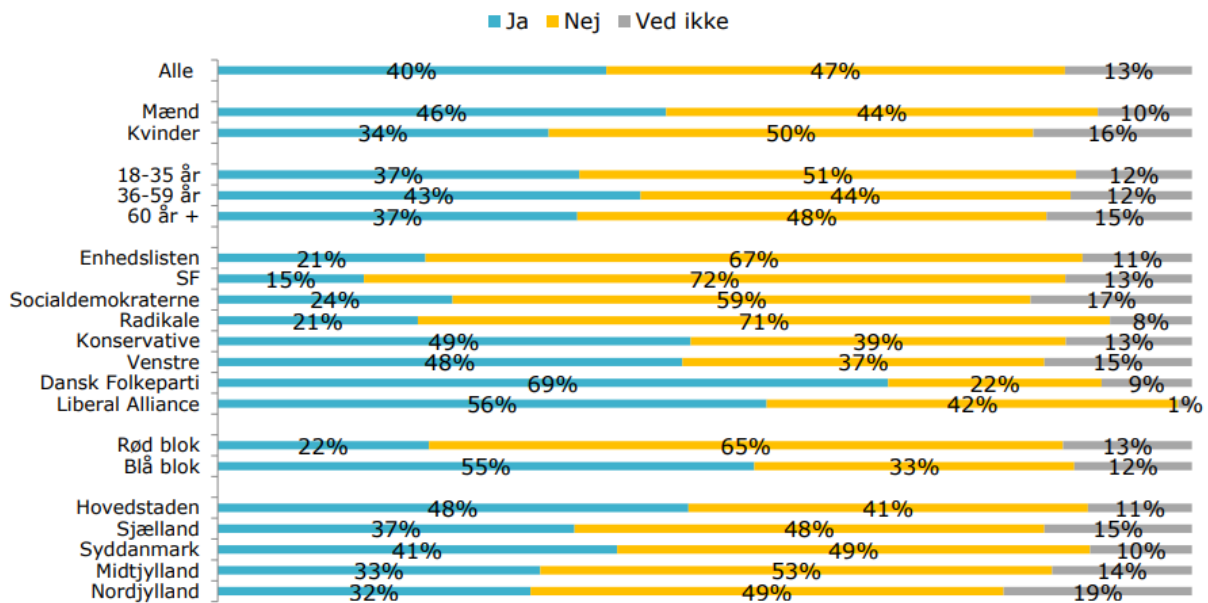
Figur 6

Undersøgelsen af TNS-Gallup er udført på baggrund af en repræsentativt udvalgt stikprøve på 1134 danskere over 18 år (TNS Gallup for Berlingske 2013:2). Stikprøven er desuden vægtet på køn, alder, region, uddannelse og partivalg ved Folketingsvalget i 2011 (ibid.). Af denne undersøgelse fremgår det, at 40% ville være bekymrede, hvis der kom et asylcenter i deres kvarter (TNS Gallup for Berlingske 2013:7). Dette kan ses på figur 7. Derudover fremgår det, at flere mænd end kvinder ville være bekymret, samt at de 36-59 årige ville være en smule mere bekymret end de 18-35 årige og dem over 60 år (ibid.). Der kan også ses en tydelig forskel i andelen, der ville være bekymret, når der skelnes mellem politisk overbevisning. Samlet set ville 55%, der stemmer blå blok, være bekymret, mens kun 22%, der stemmer rød blok, ville være bekymret ved placeringen af et asylcenter i deres kvarter (ibid.). Skelner man også mellem de enkelte partier, ville flest, der stemmer Dansk Folkeparti, være bekymret, mens blandt dem, som stemmer Socialistisk Folkeparti, er færrest, der ville være bekymret (ibid.). Derudover er der også forskel på bekymringen ved et asylcenter i nærområdet, alt efter hvilken landsdel man bor i. Her ville der være flest bekymrede i Hovedstaden og færrest i Nordjylland (ibid.).

Skulle man på baggrund af denne undersøgelse optegne en person, der ville være bekymret for et asylcenter, hvis det blev placeret i vedkommendes kvarter, ville der være

tale om en mand mellem 35-59 år, der stemmer Dansk Folkeparti eller i hvert fald inden for blå blok og bor i Hovedstaden.

Q15: Ville du være bekymret, hvis der blev placeret et asylcenter i dit kvarter?

© TNS Gallup for Berlingske
Gallups undersøgelse er gennemført 10.-15. december 2013 og er baseret på GallupForum webinterview med 1.134 repræsentativt udvalgte vælgere landet over på 18 år eller derover.

TNS Gallup for Berlingske 2013:7

Figur 7

Trygfondens tryghedsmåling fra 2017 er lavet på baggrund af 6053 repræsentativt udvalgte danskere over 18 år (Andersen et.al 2017). I rapporten fremgår det bl.a., at 30% er helt enige og 24% delvist enige i, at indvandring truer dansk kultur, hvilket kan ses på figur 8 (Andersen et.al 2017:114). Selvom dette ikke handler om asylcentre, kan det være en mulig forklaring på, hvorfor nogle frygter at få et asylcenter i deres nærområde. Derudover viser rapporten også, at jo flere med indvandrerbaggrund, der bor nær en, jo mere utryg føler man sig i mørke (Andersen et.al 2017:113). Dette kan ses på figur 9. Denne oplevelse af utryghed kan ligeledes være med til at forklare, hvorfor nogle vil have frygt for et asylcenter i deres lokalområde.

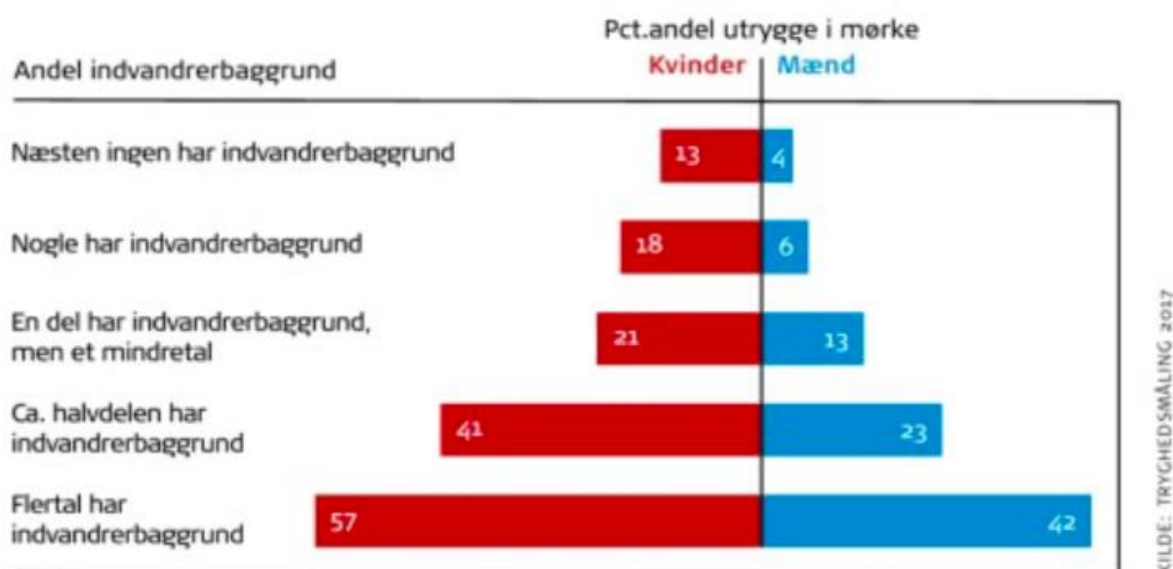
Figur 11.1 – Truer indvandringen dansk kultur?

Spørgsmålsformulering: Hvor enig eller uenig er du i de følgende udsagn? Indvandring udgør en alvorlig trussel mod den danske kultur.

Som det ses deler et flertal frygten for at indvandringen truer dansk kultur. Trækker man dem, der er uenige i, at indvandring truer kulturen fra dem, der ser indvandringen som en trussel, får vi en procentdifference på +28 procentpoint.

Andersen et.al 2017:114

Figur 8

Figur 4.2 – Etnisk sammensætning

Spørgsmålsformulering: Hvor tryk føler du dig ved at gå alene i det område, du bor i, efter mørkets frembrud?/Hvor stor en del af beboerne i det område, hvor du bor, har indvandrerbaggrund? Andel ret utrygge/meget utrygge. Ved ikke indgår ikke.

Den store utryghed i områder med en høj indvandrerandel er målt, da bandekonflikten stadig var i sin indledende fase – men allerede følelig.

Andersen et.al 2017:113

Figur 9

10. Analyse

Den følgende analyse består af to hoveddele. Først præsenteres en kort gennemgang af mediernes dækning af Center Hviding. Derefter kommer de to hovedafsnit, hvor det første omhandler borgernes bekymringer omkring Center Hviding. Her vil vi forsøge at indfange hvilke konkrete bekymringer, borgerne har haft, samt hvordan disse har udviklet sig over tid. Dette vil vi gøre ud fra vores interviews med borgerne, vores ekspertinterviews samt artikler og de tidligere præsenterede statistikker. I anden del af analysen fokuserer vi på Center Hvidings risikokommunikation, og hvordan dette eventuelt har kunnet påvirke borgernes oplevelse af risiko omkring centret.

10.1 Center Hviding i medierne

Der har været mange artikler i de lokale aviser om Center Hviding. Derfor vil vi i dette afsnit give et overblik over, hvad medierne har skrevet om centeret.

Da det blev annonceret, at Tønder Kommune skulle drive et asylcenter i Hviding i 2015, begyndte pressen hurtigt at opsøge lokale borgere for at høre deres holdning til centeret. I en artikel fra Uge-Avisen Ribe kunne man således læse, at der var borgere i Hviding, der havde både positive og negative holdninger til asylcentret (Fogh 2015a). Kirsten, som arbejder i den lokale købmand, udtalte: "Der har ikke været særlig mange negative kommentarer, men der skal nok være nogen, der er negative. Jeg synes, det er spændende med et asylcenter, og de skal jo have en chance" (ibid.). Den lokale borger Lise udtalte sig ligeledes positivt til avisen:

Det lyder hyggeligt, at der kommer asylansøgere. Jeg har ikke noget mod dem, så længe de ikke er kriminelle. Hviding har i hallen og foreningerne en masse at byde på, og alle i byen har en rolle i, at der bliver taget godt mod dem (ibid.).

Derudover var flere andre borgere positive, da de var glade for, at de gamle hospitalsbygninger kunne blive brugt til noget (ibid.). Dog var der også borgere, som var mere skeptiske. Det var bl.a. Pia, som fortalte til avisen, at hun overvejende syntes, at det er en dårlig idé med et asylcenter i Hviding:

Jeg er skeptisk, fordi jeg har hørt, at der kommer flere mænd end kvinder, og det gør mig nervøs, når jeg har en datter. Alligevel ved jeg jo godt, at der sagtens kan være gode mennesker blandt (ibid.).

Også antallet af asylansøgere bekymrede to af de adspurgte borgere, som syntes, at 300 asylansøgere var for mange i en lille by som Hviding (ibid.).

Da det første borgermøde om asylcentret blev afholdt i Hviding i november 2015, var Uge-Avisen Ribe også til stede. I en artikel skrev avisen bl.a., at over 150 mennesker var til stede, og at der overvejende var positive kommentarer fra de fremmødte borgere (Fogh 2015b). Avisen skrev også om nogle af de spørgsmål, der blev stillet af borgerne. Her i blandt var der spørgsmål om, hvorvidt det var til at snakke med asylansøgerne grundet sprogvanskeligheder, og hvordan man ville få asylbørnene ind på den lokale skole (ibid.).

Efter Center Hviding er blevet etableret, har der fortsat være debat om asylcentret i medierne. Inge og Mikael fra Hviding er genboer til centret og har bl.a. udtalt til JyskeVestkysten, at de oplever meget larm og uro omkring centret, og at de samtidig føler, at de løber med panden mod en mur, når de henvender sig med klager til centret (Welinder 2018). "Vi har flere gange talt med centrets ledelse, men de gør ingenting. Siger bare, at der ikke er støj, eller at vi jo må forvente støj, når vi bor overfor et asylcenter" udtaler Inge i avisen (ibid.). Samtidig fortæller de til avisen, at det er for voldsomt med 430 asylansøgere i byen, og at de føler, at de mangler permanent viden om centrets fremtid (ibid.). I januar 2019 kørte en historie i den lokale presse, hvor det blev fortalt, at der havde været hundredvis af udrykninger til asylcentret i Hviding (Welinder 2019a). Dette startede med en historie i JyskeVestkysten d. 22. januar 2019 om en 24-årig syrer, som var gået amok med en kniv på tre andre syriske asylansøgere på Center Hviding (ibid.). Avisen søgte herefter aktindsigt, der viste, at politiet mellem d. 1. januar 2016 til 18. oktober 2018 havde måttet rykke ud til asylcentret 221 gange (ibid.). I JyskeVestkysten gav en lokal borger i forlængelse heraf udtryk for sin bekymring: "Vores største ønske som borgere i Hviding er, at centret holder flyttedag og rykker tilbage til den kommune, der driver stedet. Folk er ikke trygge her længere," sagde Nanna Keldorff, der godt ved, at det ikke lige sådan kan lade sig gøre, men hun mener, at der må foretages nogle tiltag, der kan højne byens sikkerhedsfølelse (Welinder 2019c).

Sagen førte også til besøg af Dansk Folkepartis Kristian Thulesen Dahl (ibid.) og Venstres Inger Støjberg (Welinder 2019d). Historien om de mange udrykninger og stor utryghed i Hviding resulterede dog også i, at en række borgere forsvarede centret og Hviding i medierne. I marts 2019 udtalte en gruppe borgere sig i JydskeVestkysten om, at de ikke kunne genkende den negative beskrivelse af Hviding (Welinder 2019e). Her udtalte den lokale borger Peder:

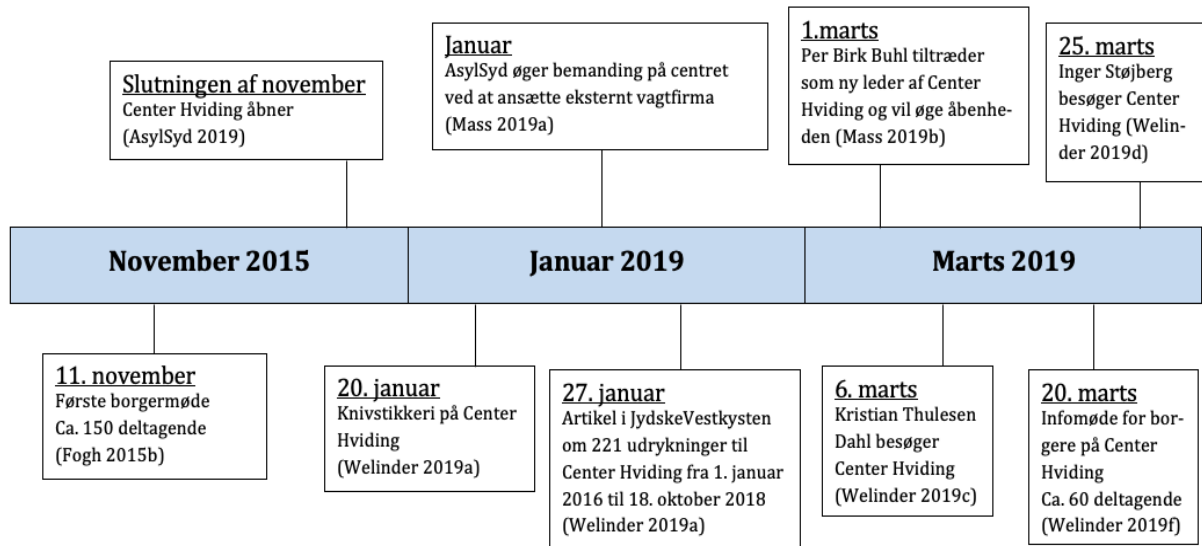
Det er klart, at der er forskellige holdninger, men det er ofte kun det negative, vi hører, når folk udefra taler om Hviding. Det er desværre det folk husker, så det er et negativt indtryk, folk har af byen, men vi oplever ingen problemer med asylcentret, og vil gerne vise, at der ikke er dårlig stemning og utryghed i Hviding (ibid.).

På et efterfølgende infomøde, hvor den nye centerleder også blev introduceret, var der også et ønske om mere saglighed i debatten (Welinder 2019f). "Alle i Hviding har en pligt til at være med til at eliminere den overdrevne frygt, der er," sagde borgeren Lars blandt andet (ibid.). På samme møde var der dog fortsat også bekymringer ifølge JydskeVestkysten. Nogle var bl.a. bekymret for blufærdighedskrænkelser foretaget af centrets beboere, og at unge piger blev antastet ved toget i Hviding (ibid.). Samtidig oplevede nogle, at der var for lidt handling fra AsylSyds side, og at deres klager ikke blev taget alvorligt (ibid.). Politiet var også tilstede på infomødet, og deres budskab var, at kriminaliteten ikke er højere i Hviding end i andre byer:

Vi er her, fordi vi fornemmer en vis utryghed, og vi vil gerne mindske den utryghed, folk måtte have i Hviding. For et er, hvad der foregår på centret, men noget andet er udenfor. For der er forskel, og udenfor er der ikke mere kriminalitet end i andre samfund af Hvidings størrelse (ibid.).

Sådan udtalte Lars Bjerregaard fra Syd- og Sønderjyllands Politi. Det konkluderes også i artiklen, at det var de positive og fremadrettede budskaber, der fik størst klapsalver, og at de fleste borger var mødt op for at synliggøre, at Hviding er en tryk by (ibid.).

For at skabe et overblik over processen og udviklingen omkring Center Hviding har vi med udgangspunkt i de præsenterede artikler lavet en tidslinje over forløbet:

Figur 10

10.2 Analyse del 1 - Borgernes bekymringer

I den første del af analysen vil vi fokusere på borgernes bekymringer, samt årsagerne til og udviklingen af disse.

10.2.1 Bekymringer omkring Center Hviding

Dette afsnit vil tage udgangspunkt i de bekymringer, som Hvidings borgere havde omkring asylcentret. Her vil vi komme ind på, hvilke bekymringer de havde før etableringen af asylcentret for derefter at analysere de bekymringer, der er opstået undervejs, mens centret har eksisteret. Dette analyserer vi først ud fra vores interviews med borgerne i Hviding, derefter ud fra vores ekspertinterviews og til sidst ud fra de artikler og den statistik, som relaterer sig til Center Hviding.

10.2.1.1 Bekymringer fra borgerinterviews

Som allerede nævnt, så kan opførelsen af et nyt asylcenter skabe bekymringer i lokalbefolkningen. Dette har også i nogen grad været tilfældet i Hviding omkring opførelsen af Center Hviding. Flere af borgerne giver udtryk for, at de og andre havde en del ubesvarede spørgsmål, da de fik at vide, at asylcentret skulle opføres. F.eks. giver borgeren Henrik udtryk for, at mange borgere i Hviding havde flere spørgsmål og

fordomme omkring, hvordan det ville blive at få et asylcenter til byen, og siger samtidig, at han tror, at dette skyldes frygten for det ukendte (Bilag 9:3). I Henriks optik er det således bekymringerne for det ukendte, som var definerende for, hvordan Hviding-borgerne modtog nyheden om centrets opførelse. På trods af mindre bekymringer og ubesvarede spørgsmål, virker det til, at de fleste borgere i Hviding generelt tog godt imod nyheden.

Flere af borgerne fremhæver også, at de var positivt indstillet overfor, at bygningen kom i brug, og at der kom nyt liv til byen. Eksempelvis siger borgeren Jens: "Så altså min holdning er til det, at i forhold til byen, der er det positivt. Bare det, at det sker en hel masse herovre, det er da en fordel for byen og for vores købmand" (Bilag 13:2). Borgeren Henrik giver også udtryk for, at han på intet tidspunkt selv har været utryg ved det (Bilag 9:3). Dette tyder således på, at borgerne i Hviding har haft nogle mindre bekymringer, men at der overordnet set har været en rimelig tryghed omkring opførelsen af Center Hviding.

Da asylcenteret først var etableret, er der imidlertid også opstået en række bekymringer. Dette skyldes bl.a. sagen om de mange fremtalte politiudrykninger til centret, som har skabt øget utryghed blandt nogle borgere. Her udtrykker borgeren Henrik, at han selv begyndte at blive bekymret, da han hørte om nødvendigheden for den store tilstedeværelse af politi (Bilag 9:4). Selvom udrykningerne var forbundet med kriminalitet begået inden for asylcentrets mure, skabte det alligevel en tvivl hos Henrik om, hvorvidt kriminaliteten også kunne ske ude i byen. Samtidig mener han, at det er voldsomt for en så lille by som Hviding, at der har været én udrykning om ugen i tre år, hvilket gør ham bekymret (Bilag 9:3).

En anden bekymring, der opstod, da asylcentret var blevet etableret, var larm og støj fra centret. Borgeren Lisbeth forklarer bl.a., at nogle af de borgere, som bor tæt på, har oplevet et problem med larm:

[A]ltså der var meget meget larm i starten. Altså larm det er hvad jeg har hørt, det er ikke noget, jeg selv har oplevet, men hvad jeg har hørt. Og dem som bor tættest på, de var mindst talt vrede. De har forsøgt at gøre meget de første par år. (Bilag 10:1)

Lisbeth har dog ikke selv oplevet larmen om aftenen, da hun bor i udkanten af byen, men hun har hørt, at nogle overvejer at sælge deres hus på baggrund af larmen fra centret:

For når de kommer hjem, så er de trætte og så siger de, at så vågner de op, de unge [på asylcentret], og så larmer de meget på parkeringspladsen og det er lige overfor hvor de bor (Bilag 10:3)

Overordnet er alle de borgere, som vi har snakket med, dog positivt indstillet over for centret. Borgeren Hans mener ikke, at de har været noget problem for byen, og at det kun er de, som bor lige overfor, der har følt sig generet af centret (Bilag 10:2). Dette bakkes også op af Jens, som heller ikke synes, at der har været nogle problemer, men i højere grad ser det som en fordel for bl.a. byens købmand samt det, at der er lidt mere liv i byen (Bilag 13:2).

Nogle borgere havde i nogen grad bekymringer ved, at Center Hviding skulle opføres, men så også i høj grad fordele for byen ved det.

10.2.1.2 Bekymringer fra ekspertinterviews

Dette afsnit vil tage udgangspunkt i de bekymringer, der blev belyst under de to ekspertinterviews. Afsnittet starter med et overblik over, hvilke bekymringer de var opmærksomme på, før asylcentret blev etableret.

Driftschefen for asylcentret Jakob nævner flere ting, som han var opmærksom på, at Hvidings borgere var bekymrede for, da de fik at vide, at der skulle placeres et asylcenter i byen. Han udtalte blandt andet: "[m]en de klassiske bekymringer er, 'vil det føre kriminalitet med sig?' 'Kan man gå i fred?' 'Vil der være grupper?' Sådan nogle ting vil man få spørgsmål omkring. Det er ligesom de klassiske ting" (Bilag 8:3-4). Derudover opremser han nogle bekymringer, sådan som han husker det:

[D]et man ofte vil høre spørgsmål om, det er 'hvem bliver det?' 'Bliver det familier eller enlige?' 'Og fra hvilke lande regner man med at de kommer fra?' 'Hvor mange skal der være her', er også et klassisk spørgsmål. 'Hvilket skoletilbud skal der være?' 'Hvad skal de lave?' 'Hvordan vil dagen foregå på et asylcenter', 'hvad skal de få tiden til at gå med?' 'Hvordan med ansættelse af folk?' Om man hyrer lokalt, eller det er nogle fra Tønder Kommune der vil komme og tage jobs her. (Bilag 8:3).

Til dette supplerer journalisten Kåre med hans opfattelse af, hvilke bekymringer borgerne havde: "Jamen jeg tror det er ligesom alle andre steder med, at det skabe utryghed i forhold til: 'Hvem er det nu der kommer og skal bo der' og 'Hvor mange skal bo der?' og 'Hvorfor skal de bo der?' og alt det der" (Bilag 7:1). Yderligere fortæller han om, at borgerne har været nervøse for, om huspriserne vil falde, så det vil være svært at flytte fra Hviding: "De er jo bange for indbrud. De er bange for huspriserne - om de ikke kan sælge deres hus, dem der bor der bor ved siden af asylcentret - 'der er der jo ingen, der vil bo'" (Bilag 7:2).

Derudover er der ifølge Kåre nogle bekymringer for, at de asylansøgere, der kommer til centret, ikke kender Danmark eller ved, hvordan det er at bo her. Borgerne er samtidig klar over, at asylansøgerne kommer med nogle oplevelser, som kan være svære at håndtere.

Men derfor har der jo stadig været utryghed i forhold til: 'Kommer de med krigstraumer?', 'Kommer de med alle mulige andre syn på hverdagen og dagligdagen end den danskerne har?', så jeg tror da, at der har været utryghed fra starten af, men uden man helt har vidst, hvad det var man skulle være bange for (Bilag 7:1).

I forhold til problemstillingen omkring, at asylansøgerne ikke kender Danmark, eller ved hvordan man begår sig i landet, uddyber Kåre yderligere: "Så det er jo lidt en blanding, men selvfølgelig er der de der utrygheder i forhold til: 'Nu kommer barbarerne til!' (griner) og 'de ved ikke hvordan man opfører sig' og 'de begår indbrud'" (Bilag 7:2).

Der er også opstået nogle bekymringer hos borgerne i den tid, hvor Center Hviding har eksisteret. Journalisten Kåre kommer bl.a. ind på, at der har været flere episoder på asylcentret, som har været medvirkende til at folk er bekymrede samt utilfredse:

Og der har været meget med, at dem, der bor derude, tør ikke selv gå ned på banegården, for så står der sådan en flok indvandrerdrænge, som råber af pigerne og tager på dem, og der har da også været blufærdighedskrænkelser både i Ribe og ude i Hviding, men det siger de jo, at de har taget hånd [om det]. Det gjorde de ikke før, men det siger de, at de har gjort nu (Bilag 7:4).

Dette er nogle bekymringer, der ikke kom til udtryk, da man fik at vide, at asylcentret skulle oprettes, men som derimod er vokset frem sideløbende med, at der har været problemer med nogle af asylansøgerne. Til dette fortæller journalisten Kåre: "Men vi

hører jo også derude, at der er mødre og fædre, der ikke vil sende deres folk med toget, fordi der er de der store grupper af mænd derude fra centret, som kører med" (Bilag 7:10).

Kåre kommer også ind på nogle andre bekymringer, der er opstået, mens Center Hviding har eksisteret: "[...]og så er der dem, der bor lige ved siden af, som mener: 'Vi er utrygge, for hvad hvis det, som sker på centret, rykker ud til os?'" (Bilag 7:3). Her henvises til de episoder, der har været med vold og knivstikkeri, som er sket inde på centret. Borgerne er således bekymrede for, at disse hændelser rykker ud af centret og ud til borgerne.

Driftschefen for AsylSyd, Jakob, uddyber, at der er nogle borgere, der oplever en utryghed: "De har hvad vi kalder en oplevet utryghed. Man kan sige, det har jo bundet i, at der har været nogle episoder blandt andet" (Bilag 8:7). Episoderne er eksempelvis udrykningerne til centret samt indbrud i lokalområdet, hvilket har gjort nogle borgere bekymrede og utrygge.

10.2.1.3 Bekymringer fra supplerende empiri

I afsnit 10.1 præsenterede vi ligeledes en række artikler om asylcentret, og i disse fremgår også nogle bekymringer fra borgere. Her påpegede nogle borgere i en artikel, at de var bekymrede for antallet af asylansøgere, og hvad det skulle betyde for byen. Andre så til gengæld det positive i, at bygningerne ville blive brugt (Fogh 2015a). På det første borgermøde fremgår det, som nævnt ovenfor, at borgernes spørgsmål primært gik på, hvordan man eksempelvis kunne kommunikere med asylansøgerne grundet sprogbarrieren (Fogh 2015b). Derudover er det særligt udrykningerne til centret, der har fyldt i medierne, hvortil nogle borgere også har udtrykt, at det har gjort dem utrygge (Welinder 2019c).

Der er altså flere bekymringer, der går igen i vores interviews med borgerne, vores ekspertinterviews og i artiklerne. Det omhandler bl.a., at der opleves en generel bekymring ved det ukendte, og at der er en uvished hos borgerne i starten. Derudover peges der på, at de konkrete sager om udrykninger til centret har været med til at skabe en utryghed blandt nogle af borgerne.

Mange af de bekymringer, som borgerne i Hviding oplevede, er også nogle af de bekymringer, der præsenteres som typiske i rapporten 'Den Nye Landbefolkning'. I rapporten beskrives det bl.a., at borgernes bekymringer i den indledende fase ofte vil omhandle kriminalitet, faldende ejendomspriser og asylansøgerne offentlige opførsel (Larsen et.al. 2015:60-62).

I Hviding har alle disse tre bekymringer også været til stede i nogen grad. Her nævner eksempelvis den lokale journalist Kåre, at nogle måske frygtede, at asylansøgerne ikke ville vide, hvordan man opfører sig, samt at de ville begå indbrud (Bilag 7:2). Dog er det først i forbindelse med de mange udrykninger til centret, at nogle af de interviewede borgere får denne bekymring, men dette er altså efter etableringen af centret, og ikke en bekymring i den indledende fase. Frygten for om huspriserne vil falde, nævnes også af driftschefen i AsylSyd, som siger, at nogle af dem, der bor tæt ved asylcentret, måske har været bange for, om de kan sælge deres hus (Bilag 7:2). Den sidste typiske bekymring om, hvorvidt asylansøgerne vil komme til at fylde i bybilledet og deres generelle opførsel kunne også ses i Hviding ved, at nogle bl.a. udtrykte bekymring ved andelen af asylansøgerne i byen. Torben Nielsen udtalte f.eks. følgende til Uge-Avisen Ribe: "Jeg er ikke mod, at der kommer asylansøgere her. Men jeg synes, at 300 er for mange, for så bliver hver 10. borger i Hviding af anden etnisk herkomst" (Fogh 2015a). Dette stemmer ligeledes overens med undersøgelsen lavet af YouGov, som vi beskrev i afsnit 9.1, hvor flest angiver indbrud, faldende huspriser og generel uvished om min/families tryghed som det, der vil gøre dem utrygge ved at have et asylcenter som nabo (YouGov for Bolius & Collective Impact 2015:13).

Rapporten 'Den Nye Landbefolkning' peger også på en række bekymringer, der ofte kan opstå efter etableringen af et asylcenter. Herunder oprydning af arealet omkring centret, at asylansøgerne bevæger sig i større grupper samt bekymring for fordelingen af velfærdsgoder (Larsen et.al. 2015:61-62).

Disse typiske bekymringer har dog i mindre grad været til stede i Hviding, hvis der tages udgangspunkt i vores udførte interviews. Journalisten nævner kort, at nogle borgere har brokket sig over, at de ikke sorterer deres affald, men at det samtidig er nogle, der gør alt

for at finde problemer ved asylcentret (Bilag 7:6). Han nævner også, at nogle ikke har turde gå ned på banegården, fordi der har stået en flok indvandrerdrøge og råbt ad pigerne (Bilag 7:4). Det er dog et problem, som han mener, at der er blevet taget hånd om fra asylcentrets side (Bilag 7:4). Ingen af de interviewede har nævnt noget, der skulle indikere en bekymring i forhold til fordelingen af velfærdsgoder.

Der er dog også nogle formodede positive effekter, der ofte fremhæves af borgerne. I undersøgelsen fra YouGov svarer eksempelvis 28%, at de kunne forestille sig, at et asylcenter kunne skabe flere arbejdspladser, og 29% svarer, at de har en forventning om, at det vil give nyttige hverdagsfællesskaber (YouGov for Bolius & Collective Impact 2015:49). I Hviding giver de interviewede udtryk for lignende positive forventninger, som f.eks. borgerne Hans og Jørgen, der fremhævede, at asylcentret kunne skabe arbejdspladser og liv i bygningerne (Bilag 12:4, Bilag 7:1). Ligeledes fremhævede Henrik, at asylcentret kunne skabe en kulturel berigelse, som bl.a. kunne lære hans børn om, at der er folk med en anden baggrund (Bilag 9:16). Dertil var der flere, som gav udtryk for, at centret eksempelvis kunne skabe liv i den lokale idrætsforening (Bilag 7:2, Bilag 11:2).

10.2.1.4 Stemmer bekymringerne overens med den reelle risiko?

De bekymringer, som borgerne har i forbindelse med oprettelsen af et asylcenter, stemmer dog ofte ikke overens med de reelle risici. Dette kan ifølge Furedi, som uddybet i afsnit 8.2.1, skyldes, at frygten i samfundet ofte er løsrevet fra den egentlige risiko, som den udspringer fra. Dermed risikerer frygten at blive selve problemet. I denne sammenhæng lægger Furedi selv vægt på frygten for kriminalitet, som en af de mest problematiske.

I Hviding har der dog været i hvert fald ét indbrud begået af en beboer fra asylcentret (Bilag 7:2, Bilag 8:7), og der har som beskrevet også været mange udrykninger til centret (Welinder 2019a). De mange udrykninger skyldes imidlertid ifølge driftschefen fra AsylSyd, at centret har en nultolerance over for kriminalitet, hvilket vil sige, at alt, selv en smadret rude, bliver anmeldt til politiet (Bilag 8:8). Ligeledes er disse lovovertrædelser primært sket inde på centret og ikke ude i byen (Bilag 8:7). Ifølge politiet og Danmarks Statistik kan der ikke findes en sammenhæng mellem byer med sociale bosteder og øget

kriminalitet, hvilket kunne indikere, at frygten for dette umiddelbart kan synes irrationel (Jensen 2015:3). Dog er der i denne statistik flere forskellige slags bosteder, og derfor er det ikke kun asylcentre, som er blevet undersøgt, hvilket der naturligvis kan være forskel på. Derudover bør det også nævnes, at det må være en naturlig konsekvens, at der sker en mindre stigning i kriminaliteten, når en by som Hviding øger indbyggertallet så kraftigt, som det er tilfældet her. På et infomøde på Center Hviding i marts 2019 fortalte det lokale politi, at kriminaliteten i Hviding ikke var større end i andre samfund af samme størrelse (Welinder 2019f).

På baggrund af en undersøgelse af huspriseres udvikling i kommuner med et socialt bosted, kan det ikke påvises, at sociale bosteder, såsom et asylcenter, skulle ændre på huspriserne (Jensen 2015:2). I udviklingen af huspriserne i Ribe, hvis postnummer Hviding hører til, er der heller ikke noget, der indikerer, at huspriserne er faldet efter asylcentrets etablering (Robinhus 2019).

10.2.1.5 Delkonklusion om borgernes bekymringer

Forud for etableringen af Hviding var der en række bekymringer blandt borgere. Disse omhandlede bl.a., hvorvidt huspriserne ville falde, og om asylansøgerne ville kunne begå sig i byen. Derudover har de mange politiudrykninger til centret skabt en utryghed blandt nogle efter asylcentrets etablering. Borgernes bekymring i Hviding stemmer overens med de generelle bekymringer, som bl.a. kommer til udtryk i rapporten 'Den Nye Landbefolkning', men er i mindre grad en reel risiko ud fra politiets erfaring og statistik på området. F.eks. er der intet, der indikerer, at huspriserne falder pga. asylcentret. Selvom der har været nogle bekymringer i Hviding, er det dog vores indtryk med udgangspunkt i de udførte interviews, at beboerne i byen generelt var positivt stemte over for asylcentret.

10.2.2 Årsager til borgernes bekymringer

Vi har nu klargjort hvilke bekymringer, der har været i lokalområdet omkring Center Hviding. Derfor vil vi analysere, hvorfor disse bekymringer er opstået. Vi vil også undersøge, hvorfor der kan være visse ellers typiske bekymringer, der ikke er opstået, og

hvorfor nogle borgere ikke føler en frygt eller risiko omkring Center Hviding. Dette vil vi først undersøge ved hjælp af vores livsverdensinterviews med borgerne, derefter vores ekspertinterviews og til sidst vil vi inddrage rapporten 'Den Nye Landbefolkning'.

I alle tre afsnit vil vi inddrage Brecks teori omkring subjektive risikofaktorer. Disse risikofaktorer kan, som tidligere nævnt i afsnit 8.3.2, være med til at forklare, hvorfor folk afviser nogle risici, men frygter andre, som er langt mindre sandsynlige. Når mennesker skal vurdere risiko, kan der siges at være fire forskellige faktorer, som kan påvirke denne: 1. *kendskab og fortrolighed*, 2. *indflydelse og kontrol*, 3. *nytte og retfærdighed* og 4. *virkning og konsekvens* (Breck 2001:38). Hvad nogle oplever som en stor risiko, kan for andre virke som en ubetydelig ting og omvendt. Vi kan derfor gøre brug af disse subjektive risikofaktorer til at analysere, hvorfor nogle borgere i Hviding har oplevet en frygt og risiko omkring Center Hviding, mens andre borgere ikke har oplevet den samme risiko.

10.2.2.1 Årsager til bekymringer fra borgerinterviews

Som klargjort i forrige afsnit havde flere borgere før opførelsen bekymringer omkring Center Hviding pga. uvished om dets kommende beboere. Borgeren Henrik udtaler også, at han oplevede, at mange af borgerne i Hviding havde betænkeligheder ved det kommende asylcenter, fordi de ikke vidste, hvad de skulle forvente af det (Bilag 9:3).

Borgeren Lisbeth rationaliserer sig frem til, hvad hun tror har præget de bekymringer, som borgerne i Hviding havde:

Altså jeg tror det er den der med, at man er bange og angst for fremmede, og de måske bange for, altså vi ser så meget krig og fundamentalister der er i gang, og jeg tror mange, at det er det, de forbinder med dem [asylansøgerne] (Bilag 10:3)

Denne frygt for det ukendte bliver altså nævnt hos flere af vores interviewpersoner, og kan føres til Brecks teori om de subjektive risikofaktorer som tidligere nævnt i afsnit 8.3.2. Den første kategori af disse risikofaktorer drejer sig om kendskab og fortrolighed. Her er det væsentligt for den oplevede risiko, om den er kendt og gammel eller ukendt og ny. Kendte risici, som vi er vant til at omgås, og således er blevet fortrolige med, vil være lettere for os at acceptere end nye og ukendte risici (Breck 2001:36-37). Varslingen om de nye og ukendte beboere kan således have skabt en frygt hos borgerne, fordi de ikke er

vant til at omgås asylansøgere, og derfor således ikke er blevet fortrolige med de medfølgende risici, der kunne være ved dette.

At borgerne i Hviding har en frygt for det fremmede og ukendte, kan også understøttes af Furedis teori om frygtsamfundet, som blev beskrevet i afsnit 8.2.1. Han udtrykker, hvordan fremmede kan blive set som en potentiel risiko, fordi man frygter det uforudsigelige, og da man ikke kan forudsige fremmedes adfærd, bliver de set som en risiko. Dette kan være med til at forklare, hvorfor nogle af borgerne i Hviding oplever en frygt omkring Center Hviding, og de asylansøgere som bor der, fordi de ikke har kendskab til asylansøgerne, og derfor ser dem som fremmede, hvor der er forbundet en usikkerhed og uforudsigelighed.

Brecks subjektive risikofaktorer omkring kendskab og fortrolighed, kan dog også være med til at forklare, hvorfor der er nogle borgere i Hviding, som ikke har opfattet oprettelsen af asylcentret som en risiko. Bygningerne, der huser asylansøgerne i Hviding, har tidligere været et psykiatrisk hospital, og til dette giver borgeren Hans udtryk for, at det har givet borgerne en form for kendskab: "Vi har altid været vant til i byen, at det var lidt anderledes personer, der kom herovre fra den side af byen. Så hvad kan man sige, vores børn er opvokset med [det]" (Bilag 11:1). Dette giver borgeren Henrik også udtryk for, da han nævner, at Hviding er vant til at have anderledes mennesker i bybilledet og derfor er meget tolerant (Bilag 9:9-10). Der er mulighed for, at borgerne i Hviding har vurderet Center Hviding som en mindre risiko for lokalsamfundet, da de har været vant til at have et socialt bosted i deres by.

Brecks anden kategori inden for subjektive risikofaktorer er indflydelse og kontrol som nævnt i afsnit 8.3.2. Ifølge Breck er det afgørende for accepten af en risiko, om den er frivillig eller ufrivillig. En selvvalgt risiko vil således være mere acceptabel i forhold til risiko, som påføres af andre (Breck 2001:37). Denne indflydelse hænger også sammen med, hvorvidt man oplever en følelse af kontrol, når man bliver udsat for disse risici. I Hviding har der, ifølge en af vores interviewpersoner, været flere, som ikke har følt sig inddraget i beslutningerne vedrørende etableringen af det nye asylcenter. Da borgeren Lisbeth bliver spurgt, om hun har følt sig inddraget på noget tidspunkt i processen, udtaler hun, at det har hun ikke (Bilag 10:2). I stedet giver hun udtryk for, at der har

manglet informationer på området, og beskriver i den forbindelse Center Hviding som “et meget lukket land” (Bilag 10:2), hvorfor det naturligt vil være svært at opleve nogen form for kontrol med det.

Borgeren Henrik udtaler ligeledes, at han var overrasket over den mængde af asylansøgere, som skulle indkvarteres på Center Hviding. Ifølge ham blev der meldt ét antal ud til et borgermøde, hvorfra dette tal steg med 60%. Han oplevede det som overraskende og påfaldende, at Udlændingestyrelsens udmeldinger vedrørende antallet af ansøgere så drastisk kunne ændre sig. For ham virkede det ikke som om, at der blev taget forbehold for byens størrelse eller evne til at absorbere disse nye beboere på en ordentlig måde (Bilag 9:9), hvilket har kunnet føles som manglende kontrol over situationen.

Både Henrik og Lisbeth kan således siges at have manglet en følelse af indflydelse eller kontrol over denne udvikling, hvilket ifølge Breck kan føre til en frygt over for Center Hviding eller dets beboere. Dog udtaler de sig til os, at de ikke har haft nogen oplevelse af frygt, men i stedet har følt sig meget trygge ved etableringen af centret (Bilag 9:3, Bilag 10:2)

At hverken Lisbeth eller Henrik mener at have oplevet en frygt eller bekymring over for asylansøgerne, kan hænge sammen med Brecks tredje kategori, nytte og retfærdighed. Som nævnt i afsnit 8.3.2 vil der, ifølge Breck, ske en personlig afvejning af fordele og ulemper i forbindelse med risiko, hvor det vurderes, om man selv har en direkte eller indirekte fordel ved risikoen (Breck 2001:37).

Ved vores interviews kunne alle borgerne se fordele ved asylcentret. Flere mente, at det var en klar fordel, at bygningerne så kom i brug igen efter at have stået tomme, og at der gennem dette også opstod nye arbejdspladser i byen (Bilag 12:4, Bilag 11:1). Borgeren Hans udtaler dertil følgende:

Så da hospitalet lukkede, så stod det jo tomt i noget tid, og det vi ønskede det var jo bare, at der kunne komme lys i vinduerne, så der kunne ske et eller andet herovre, for det var jo en skam at sådan nogle store bygninger stod og forfaldt, og der var ingen arbejdspladser, det stod bare tomt (Bilag 11:1)

Borgeren Henrik kunne også se både fordele og ulemper ved Center Hviding. Til den årlige byfest, som afholdes af idrætsforeningen, har Center Hviding fået nogle stande ved festens street food market, hvor borgerne kan smage på nogle af asylansøgernes nationale retter. Ifølge Henrik beriger dette byens borgere, som derved får en bedre forståelse af verden og andre kulturer:

Vi kigger på mennesker, som de er, og så det kan jeg da også lære mine børn på fem og otte år, at vi alle sammen er lige og ens, og så er der nogle, som kommer fra en anden baggrund, og vi er danskere hér, og vi gør det sådan og sådan, men det er ikke alle steder, at vi har det. Så får man en god snak om det inde på livet [...] (Bilag 9:16).

Ifølge Henrik, som sidder i bestyrelsen for idrætsforeningen, er der dog en del udfordringer i forhold til at integrere asylansøgerne i foreningens aktiviteter. Han fortæller, at der er “[...] næsten større udfordringer ved at have nogen, som er fra en helt anden kulturel baggrund” (Bilag 9:15), da der ofte er behov for særlige sprogfærdigheder hos klubbernes ulønnede trænere, og at asylansøgerne møder op til fodboldtræning uden f.eks. fodboldstøvler. Sidstnævnte ender med at stride imod foreningens sikkerhedsmæssige foranstaltninger, når de andre fremmødte spiller i fodboldstøvler (Bilag 9:15-16).

Borgerne oplever altså både fordele og ulemper ved Center Hviding og dets beboere, men størstedelen af de adspurgte var positive over for centret. Ud fra Brecks teori kan det faktum, at borgerne oplever nytte for lokalsamfundet ved Center Hviding være medvirkende til, at borgerne oplever risikoen ved centret som mere acceptabel (Breck 2001:37).

Brecks fjerde og sidste kategori er virkning og konsekvens, som også er beskrevet i afsnit 8.3.2. Om denne siger Breck, at det er af betydning for vores opfattelse af risiko, om der indtræffer en umiddelbar eller forsinket konsekvens, og om denne konsekvens er katastrofal eller kronisk (Breck 2001:38). Breck siger yderligere, at det har vist sig at være af større betydning, om risikoen er mindre sandsynlig men med større konsekvens, end hvis den er mere sandsynlig, men hvor konsekvensen er mindre (ibid.).

Efter etableringen af Center Hviding var der nogle negative episoder, som vi har beskrevet i afsnit 10.1. Borgeren Henrik fortæller om en episode, hvor en fra centret brød

ind hos en borger i Hviding, mens vedkommende var hjemme (Bilag 9:11). Episoden medførte, ifølge Henrik, at borgerne i Hviding begyndte at blive bekymrede over for centret og dets beboere, og sagen fik efterfølgende en del opmærksomhed også fra Ribe og andre omkringliggende byer (Bilag 9:12). Derudover har der, som tidligere nævnt, været flere episoder med politiudrykninger på centret, hvilket Henrik også kom ind på. Ifølge ham har de mange udrykninger virket ildevarslen for borgerne og skabt utryghed:

[...] I kan godt forestille jer nogle børn, eller som ser udrykninger hver uge i tre år. Det lyder jo ligesom voldsomt nok, ikke også? Så min utryghed var egentlig mere i, kunne det her forplante sig andre steder? Altså kunne det komme udover den private grund, som de har, som centret er drevet på? (Bilag 9:3).

Disse episoder har altså skabt utryghed og uønsket opmærksomhed omkring Center Hviding. Udrykningerne har fundet sted over en længere periode, men det kom frem i en artikel fra JydskeVestkysten (Welinder 2019a). Derfor kan udrykningerne ses som både umiddelbar men i vis forstand også katastrofal ud fra Brecks begreb. Det kan naturligvis ikke sammenlignes med en tsunami eller et terrorangreb, men fordi de mange udrykninger kom frem samlet og pludseligt, kunne det opfattes som meget voldsomt. Disse episoder kan derved have medført en øget oplevelse af risiko for byens borgere.

10.2.2.2 Årsager til bekymringer fra ekspertinterviews

Vi vil nu forklare, hvorfor bekymringerne i Hviding er opstået eller udeblevet ud fra vores ekspertinterviews og vores teoretiske afsæt, og se om dette stemmer overens med borgernes udtalelser.

Både journalist Kåre Welinder og driftschef Jakob Kirkegaard lægger i høj grad fokus på de fordele, der har været ved centret. De nævner begge, hvordan asylcentret har været med til at skabe en stigende indtægt for byens Dagli' Brugsen, som ligger over for asylcentret (Bilag 8:13, Bilag 7:2). Derudover nævner driftschefen også, hvordan placeringen af et asylcenter i Hviding skaber en del lokale arbejdspladser, hvilket er til stor gavn for borgerne i og omkring Hviding (Bilag 8:13). Journalisten beskriver også, at den lokale idrætsforening har fået flere nye medlemmer pga. asylansøgerne, hvilket er til glæde for både foreningen og medlemmerne (Bilag 7:2). Disse fordele kan, som tidligere

nævnt i afsnit 8.3.2, give en følelse af nytte for borgerne, hvorfor de i mindre grad oplever Center Hviding som en risiko.

Noget, der til gengæld kan få borgerne til at opleve Center Hviding som en risiko, er, hvis de ikke føler kendskab til centret. Journalisten udtaler, som tidligere nævnt i afsnit 10.2.1.2, at borgerne havde forskellige bekymringer omkring hvem, der skulle bo på asylcentret samt en følelse af uvished (Bilag 7:1). Dette understøtter altså også borgernes udtalelser samt Breck og Furedis teori om, at man kan have en frygt for det ukendte og fremmede, og det kan derfor ligge til grund for eventuelle bekymringer.

Man kan også føle en større utryghed og risiko ved et asylcenter, hvis man ikke føler, at man har haft indflydelse eller kontrol som beskrevet i afsnit 8.3.2. Som nævnt tidligere havde flere af borgerne ikke følt, at de havde haft nogen indflydelse på centret. Journalisten Kåre understøtter også dette, da han fortæller, at nogle af borgerne har oplevet at føle sig overset, efter de havde klaget over forstyrrende larm, hvor de derefter følte, at der ikke var blevet gjort noget ved det (Bilag 7:3). Driftschefen anerkender også, at borgerne ikke har haft så stor indflydelse på centret. Han fortæller, at man afholdt et borgermøde ved asylcentrets opførelse for at videregive information til borgerne, men at mødet ikke havde til formål at lave en afstemning om, hvorvidt asylcentret skulle være der eller ej, fordi det havde borgerne i Hviding ingen indflydelse på (Bilag 8:2). Han nævner derudover, at han også har oplevet borgere, som ikke har følt sig hørt og har været utrygge: "Der må man sige, det er jo vores analyse af det, det var jo, at der er nogle borgere, som har følt, at de ikke er blevet hørt. De har, hvad vi kalder en oplevet utryghed" (Bilag 8:7). Med afsæt i Brecks teori om subjektive risikofaktorer, kan der derfor argumenteres for, at borgerne i Hviding kan have oplevet en risiko ved Center Hviding, fordi de ikke har haft indflydelse eller kontrol ved oprettelsen, og fordi de ikke har modtaget nok information omkring centret.

En anden faktor, som kan have indflydelse på borgernes opfattelse af risiko omkring centret, er, hvornår konsekvenserne indtræffer, og om der er tale om en kronisk eller katastrofal risiko. Der har været forskellige negative episoder omhandlende asylcentret, her tænkes særligt på de omtalte 221 politiudrykninger, som er en konsekvens af centret. Både Jakob og Kåre nævner konkrete negative episoder, og de skelner mellem sager, der

har fundet sted på selve centret, og som derfor kun er gået ud over asylansøgerne og sager, hvor det er gået ud over de øvrige borgere i Hviding. Driftschefen understreger, at der er meget få af de negative episoder, som skrider ud over centrets grænser, men at når de gør, så reagerer borgerne meget negativt på det (Bilag 8:7). Han nævner i samme forbindelse, at selvom størstedelen af asylansøgerne kan opføre sig rigtig pænt, skal der blot én til at skabe en dårlig oplevelse, hvilket så kan være med til at skabe utryghed for resten af borgerne i Hviding (Bilag 8:7).

Der er således flere faktorer, som har spillet ind på borgernes bekymringer eller mangel på samme over for Center Hviding, og flere af disse kan altså forklares ud af Brecks teori om subjektive risikofaktorer. Disse faktorer kan sammenfattes i det nedenstående skema, som er inspireret af Brecks teori herom.

	Mindre risikooplevelse	Større risikooplevelse
Kendskab og fortrolighed	Tidligere psykiatrisk hospital Øget kendskab gennem offentlige arrangementer	Asylansøgerne kan opleves som ukendte, og derfor utrygge
Indflydelse og kontrol	Efterfølgende inddragelse til borgermøde	Borgerne har manglet indflydelse ved oprettelse af asylcenter i Hviding
Nytte og retfærdighed	Stigende indtægt for Brugsen Flere arbejdspladser Flere medlemmer i idrætsforeningen Bygninger bliver anvendt	Nogen oplever forstyrrende larm Kræver ressourcer for idrætsforeningen
Virkning og konsekvens	Ikke dødelig	Afsløring af 221 udrykninger kan opleves som umiddelbar og katastrofal

Figur 11

10.2.2.3 Sammenligning af årsager med 'Den Nye Landbefolkning'

Hvis man tager blikket væk fra Center Hviding og kigger mere overordnet på, hvorfor frygt og bekymringer opstår eller udebliver i et lokalsamfund ved oprettelsen af et

asylcenter, kan det ses, at der er flere af de samme faktorer som ved Center Hviding, der går igen.

I rapporten 'Den Nye Landbefolkning' nævner de, som i vores ekspertinterviews, at et asylcenter er en økonomisk gevinst for den by og kommune, som centret ligger i (Larsen et.al. 2015:48-50). Et asylcenter kan både være med til at skabe lokale arbejdspladser og bygningsrenoveringer (ibid.). Rapporten lægger også fokus på, at i mindre lokalområder, hvor asylcentre ofte er placeret, kan et asylcenter have en positiv effekt på skoleområdet og i foreningslivet (Larsen et.al. 2015:52). Et asylcenter kan altså både have økonomiske gevinster og positive sociale effekter for en mindre by, og derfor kan mange borgere se en nytteværdi ved et asylcenter, hvorfor de måske ser det som en mere acceptabel risiko. Rapporten konkluderer generelt, at når først et asylcenter er blevet opført, og folk har kendskab til det, er der ikke længere en direkte utryghed forbundet med asylansøgerne og centret (Larsen et.al. 2015:63). Dette er også det indtryk, som man får af borgerne på baggrund af vores interviews.

Der er dog også nogle bekymringer i Hviding, som ikke bliver nævnt i rapporten 'Den Nye Landbefolkning'. En bekymring, der har været nævnt flere gange i Hviding og ikke betones i ligeså høj grad i rapporten, er larm forbundet med asylcentret. Årsagen til denne bekymring kan dog være svær at placere. De, der har klaget over det, ville selvfølgelig mene, at bekymringen skyldes, at centrets beboere er højlydte, hvor driftschefen Jakob dog udtaler, at de har fået et eksternt firma til at måle støjniveauet, da de ikke har kunne identificere høj støj (Bilag 8:9-10). Grunden til at bekymringen om larm er opstået i forbindelse med Center Hviding, men ikke andre asylcentre, kan også skyldes, at Center Hviding er placeret midt i bybilledet, hvor mange andre asylcentre er placeret mere i yderområderne.

10.2.2.4 Delkonklusion om årsager til bekymringer

Der er altså forskellige årsager til, at nogle bekymringer er til stede i Hviding, mens andre slet ikke er opstået. En af hovedfaktorerne til, at Hvidings borgere ikke har oplevet asylcentret som en stor risiko, er blandt andet, at de ser mange fordele ved centret, og føler, at de drager nytte ved det. En anden årsag er også, at de før har haft et psykiatrisk

hospital i byen, hvorfor de føler kendskab til at have beboere fra sociale bosteder i byen. Der er dog alligevel opstået nogle bekymringer, og årsagerne til dette kan være, at de ikke følte nok kendskab til asylcentret og en generel frygt for fremmede. Flere borgere nævner også, at de ikke har følt, at de har fået nok information omkring centret, eller at de ikke har været inddraget eller haft nok kontrol i forhold til oprettelsen af asylcentret. Derudover har der også været nogle negative episoder omkring asylansøgerne på Center Hviding, som også kan være årsag til borgernes bekymringer.

10.2.3 Udviklingen af borgernes bekymringer

Bekymringerne, fordommene og frygten blandt borgerne har ændret karakter efter opførelsen af Center Hviding. Denne udvikling vil vi beskrive i de to kommende afsnit. I det første vil vi tage udgangspunkt i vores interview med borgerne fra Hviding og det næste afsnit i vores to ekspertinterviews.

10.2.3.1 Udviklingen af bekymringer ud fra borgerinterviews

Det er tydeligt, at der er en gruppe, som hele tiden har været positive og trygge ved centret. Dette kommer bl.a. til udtryk, da borgeren Henrik siger:

Min holdning er 100%, at jeg aldrig på noget tidspunkt har følt mig utryg ved at møde de asylansøgere eller i det hele taget i Egebæk-Hviding eller nogle andre steder her i Danmark, på intet tidspunkt. (Bilag 9:3).

Henrik giver således tydeligt udtryk for, at han på intet tidspunkt har set asylcentret som problematisk, og heller ikke på noget tidspunkt har følt sig utryg ved det. Dog er der også en gruppe af borgere, som gennem forløbet har ændret deres indstilling over for centret. Her er borgerne en smule uenige om, hvorvidt de er blevet mere eller mindre bekymrede. Borgeren Jens siger, at de få fordomme, som han før opførelsen havde, er blevet gjort til skamme, og at de, som stadig brækker sig, kun er imod centret af princip (Bilag 13:1). Dette bakkes også op af borgeren Lisbeth, som siger: "Jeg er fuldstændig tryk. Der gik ikke lang tid, jeg har bare været meget optaget af, hvad der foregik herovre, men lidt på afstand selvfølgelig" (Bilag 10:2). Dette kunne således tyde på, at bekymringerne og frygten efter centrets opførelse er forsvundet blandt borgerne. Dog mener borgeren Henrik, at der har

været nogle uheldige episoder, som har gjort bekymringerne omkring Center Hviding større. Til dette siger han:

Men der er selvfølgelig også nogle andre, som også begynder at blive bekymret. [...] Det er også vigtigt at sige med den her historie. Det var et indbrud. Et indbrud, hvor ja, det endte ikke med røveri, men et indbrud, hvor personen så var hjemme - og det kunne ske i alle mulige andre byer. Nu viste det sig, at det var en ovre fra asylcentret (Bilag 9:11).

Her giver Henrik således udtryk for, at bekymringerne blandt borgerne er steget grundet sager om kriminalitet begået af beboere på centret. Der er altså forskellige indtryk af, hvorvidt borgerne i Hviding generelt er blevet mere eller mindre bekymrede efter opførelsen af Center Hviding. Dog er alle de borgere, som vi har interviewet, meget lidt eller slet ikke bekymrede længere. Dette kunne tyde på, at mange af de borgere, som før opførelsen har været lidt nervøse for centret pga. uvisheden og fordommene, generelt er blevet mere trygge efter opførelsen.

10.2.3.2 Udviklingen af bekymringer ud fra ekspertinterviews

I vores ekspertinterviews fremgår det, at journalisten Kåre og driftschefen Jakob generelt er af den opfattelse, at borgerne ikke er særligt bekymrede efter, at Center Hviding er åbnet.

Kåre siger, som tidligere skrevet, at der før centrets opførelse var nogle bekymringer (Bilag 7:1). Dog er de begge af den opfattelse, at langt størstedelen af borgerne er blevet trygge ved centret. Kåre siger f.eks.:

Altså jeg tror faktisk ikke, at folk har noget problem med det. Jeg tror gerne, at man ville have, at det ikke var der, men der ikke rigtig nogle udsigter til, at det bliver lukket ned. Så jeg tror faktisk ikke, at folk har noget problem med det. Der er selvfølgelig den der håndfuld eller 10, som stadig er bekymrede og utrygge, men jeg tror faktisk ikke derude, at der er det helt store problem (Bilag 7:10).

Det er her tydeligt, at Kåre oplever, at borgerne ikke længere er bekymrede eller utrygge. Dog siger han også, at han tror, at borgerne stadig helst var fri for asylcenteret (Bilag 7:10). Også Jakob udtaler sig positivt om borgernes opbakning til asylcentret i dag: "Jamen jeg tror egentlig den er høj. Det er min fornemmelse" (Bilag 8:12).

Ligesom vores interviews med borgerne tyder vores ekspertinterviews således på, at bekymringerne og frygten generelt er blevet mindre blandt borgerne i Hviding efter, at Center Hviding er blevet opført. De anerkender dog, at der er en mindre gruppe, der hele tiden har været bekymrede og kritiske, og fortsat er det. Kåre siger bl.a.:

Altså, hvis man tager ud fra det borgermøde, som var sidst, så var det vel et bordfuld, 10 eller sådan noget. 5-10 stykker, som i hvert fald tør at udtrykke sig negativt. Selvfølgelig er der flere, det er jeg næsten overbevist om, men de er i hvert fald klart i undertal (Bilag 7:10).

Den generelle opbakning til Center Hviding er høj i dag, ifølge de to ekspertinterviews, men der er fortsat en kritisk gruppe borgere, som ikke er blevet mere positive stemt efter etableringen. Denne gruppe vil vi nu beskrive nærmere.

10.2.3.3 Den kritiske gruppe af borgere

Ud fra de syv interviews, som vi har udarbejdet, er det kommet frem, at der er en gruppe af mennesker i Hviding, der er meget kritiske omkring asylcentret (Bilag 8:13, Bilag 10:1,3, Bilag 7:6, Bilag 13:2 & Bilag 9:1). Borgeren Henrik udtaler, at han er ret sikker på, at det er et fåtal, der er utrygge. Han mener, at det drejer sig om 5-10 personer (Bilag 9:1). Journalisten Kåre mener ligeledes, at der er tale om 5 til 10 stykker (Bilag 7:10).

Gruppen bliver omtalt, af Jens, som nogen, der er negative bare for at være negative (Bilag 13:2). Yderligere udtaler journalisten Kåre:

[M]en de mener jo nærmest, at de sidder med deres kikkerter over i deres huse for at se, om de nu opfører sig ordentligt. Og de er ovre og kigge ind ad vinduerne om natten for at se, om der sker noget. De gider virkelig ikke at have dem, så de gør alt for at finde ting[...] (Bilag 7:6).

Borgeren Lisbeth knytter også en kommentar til dette: “[...] men Karen, hun er også meget træt af centret. Hun er sådan den type, der holder vagt, og lige så snart der er noget, så er hun der” (Bilag 10:3). Dette understøtter Kåres ovenstående citat om, at nogle af borgerne holder skarpt øje med asylcentret.

Som tidligere nævnt i afsnit 8.1.2 kan risikosamfundet ifølge Beck lede til, at alle tror på noget forskelligt, hvilket kan føre til splittelse og nye fællesskaber (Beck 1997:99). Ud fra

hvad vi har hørt omkring den lille gruppe af kritiske borgere, er det vores indtryk, at denne gruppe har skabt et nyt fællesskab, og der er på en måde to fløje i hele diskussionen omkring Center Hviding. På den ene side er der borgere, der overordnet er meget positive. På den anden side er der den lille gruppe af kritiske borgere, som ikke føler sig hørt (Welinder 2018), og som vil være svære at komme "100% i mål med" ifølge driftschefen Jakob (Bilag 8:12). Samtidig fortæller Jakob, at der også er en stor gruppe af borgere i midten, der hælder lidt til begge sider, men som ikke direkte tager del i debatten (Bilag 8:12). Fordi den kritiske gruppe har udtalt sig negativt i medierne, har andre positive borgere følt sig nødsaget til at stille sig frem og give et mere positivt billede af byen. Bl.a. var der nogle, der skrev et læserbrev herom til JydskeVestkysten (Welinder 2019g). Dette kan derfor også have ledt til et nyt fællesskab blandt de borgere, der er positivt stemte overfor Center Hviding.

10.2.3.4 Sammenligning af udviklingen med 'Den Nye Landbefolkning'

Vores undersøgelse peger således overvejende på, at frygten og bekymringerne blandt de lidt bekymrede borgere forsvandt efter opførelsen af Center Hviding. Dette er også, hvad rapporten 'Den Nye Landbefolkning' peger på (Larsen et.al. 2015:63, 71). Rapporten konkluderer, at borgernes indstilling til asylcenteret ofte ændrer sig fra at være ideologisk, før centret oprettes, til i højere grad at være pragmatisk efter oprettelsen (Larsen et.al. 2015:71). Dette ville medføre en øget samarbejdsvillighed og en mindskeelse af fordomme, da befolkningen med en mere pragmatisk tilgang vil søge løsninger og kompromisser frem for konflikter. Dette er også, hvad vores undersøgelse må konkludere, at de fleste borgere er blevet, da flere giver udtryk for nogle mindre bekymringer før oprettelsen, mens alle de borgere, som vi interviewede, er positive i dag, ligesom det også er journalisten og driftschefens indtryk, at størstedelen af byens borgere bakker op om asylcentret.

10.2.3.5 Delkonklusion om udviklingen af bekymringer

Borgerne giver alle udtryk for, at de ikke længere er bekymrede og generelt er meget trygge ved Center Hviding. Der er imidlertid lidt uenighed om, hvorvidt sagerne om de mange udrykninger har gjort borgerne mere utrygge. De lægger dog alle vægt på, at de fleste bekymringer og fordomme blandt borgerne enten er forsvundet efter oprettelsen

eller slet ikke har været til stede. Vores ekspertinterviews peger også på, at der før oprettelsen har været mindre bekymringer og fordomme, men at langt de fleste er forsvundet. Rapporten underbygger vores konklusion, da denne peger på, at frygten og bekymringerne i lokalsamfund ofte forsvinder efter oprettelsen af et asylcenter. Det kan dog også diskuteres, hvor store bekymringerne i Hviding var forud for centret, da mange af de interviewede peger på, at der generelt har været opbakning til asylcentret fra start.

10.2.4 Konklusion på analyse del 1

På baggrund af vores ekspertinterviews og interviews med borgere i Hviding kan vi udlede, at der generelt har været få bekymringer i Hviding, og at disse i høj grad er forsvundet med tiden. Dette kan bl.a. skyldes, at borgerne i Hviding har været vant til, at der var et socialt bosted i byen i form af et psykiatrisk hospital. Derudover har mange borgere også set fordele ved centret, som at bygninger bliver anvendt, og at det skaber liv i byen.

De bekymringer, der dog var forud for etableringen af centret, var bl.a., om huspriserne ville stige, eller om asylansøgerne ville kunne begå sig i byen samt en generel bekymring grundet uvisheden. Disse bekymringer kan med udgangspunkt i vores interviews skyldes en bekymring ved det fremmede samt manglende informationer til borgerne. Da centret var etableret, var der en række af politiudrykninger, som skabte en utryghed blandt nogle af byens borgere.

10.3 Analyse del 2 - Risikokommunikation

Analysen har indtil nu beskæftiget sig med borgernes bekymringer ved Center Hviding, og vi vil nu bevæge os videre til asylcentrets håndtering og kommunikation.

10.3.1 Center Hvidings risikohåndtering

Vi vil først belyse Center Hvidings kommunikation med afsæt i Brecks fire råd om risikokommunikation. Vi vil fortsat dele ekspertinterviews og borger-interviews op i to selvstændige afsnit. Herefter vil vi på baggrund af alle interviews kort kommentere på

Center Hvidings generelle håndtering ud fra syv anbefalinger fra rapporten 'Den Nye Landbefolkning'. Anbefalingerne er mere praktiske, hvor Brecks råd er teoretiske.

Som tidligere nævnt i vores teori- og empiriafsnit opstiller både Breck og rapporten 'Den Nye Landbefolkning' nogle råd og anbefalinger, som man bør stile efter i en demokratisk risikohåndtering samt for at opnå tillid og mindske bekymringerne hos borgerne. Desuden viser rapporten 'Naboskab - til alle', som nævnt i afsnit 9.1, at det vigtigste punkt er, at kommunen inddrager borgerne tidligt i processen, hvis der skal placeres 'mennesker med et særligt behov' i ens eget boligområde. Dette finder hele 67% vigtigt. Yderligere mener 58%, at grundig informationen fra kommunen er det vigtigste. Dette vidner om, hvor stor betydning borgerne tillægger kommunikationen (YouGov for Bolius & Collective Impact 2015:31).

Brecks huskeregler til aktører, der beskæftiger sig med risikokommunikation, er, som tidligere beskrevet: åbenhed, gennemsigtighed, kommunikation og dialog samt viden og rationalitet (Breck 2001:130).

10.3.1.1 Demokratisk risikohåndtering ud fra ekspertinterviews

Brecks to første huskeregler til aktører, der skal kommunikere risiko, er åbenhed og gennemsigtighed. Da vi anser disse som overlappende, vil vi beskrive dem samlet. En institution som Center Hviding bør, ifølge disse to råd, være åben ved bl.a. at lægge usikker viden åbent frem og formulere problemer i offentligheden. Center Hviding har bl.a. løst dette ved at sætte en informationstavle op for at give mere adgang til information om, hvad der sker på centret (Bilag 8:8). Derudover har de afholdt offentlige borgermøder og informationsmøder (Bilag 8:10). I forbindelse med de omtalte udrykninger til centret blev der bl.a. afholdt et informationsmøde, hvor politiet også deltog, og hvor det blev lagt frem, hvad der lå bag de mange udrykninger, samt at der statistik set er lige så meget kriminalitet i Hviding som i enhver anden by (Bilag 8:8).

Dog udtaler den lokale journalist Kåre, at der også har været en manglende åbenhed i forbindelse med politisager, hvor beboere fra centret er involveret:

Og det er meget få ting der sker uden for centrets område – i hvert fald hvad politiet vil oplyse om – men jeg tror, også lidt hvad vi har fået at vide uden for citat rundt omkring i området og tyverier, en del af det er begået af folk derude fra, men det er bare ikke altid, at politiet vil oplyse om det, fordi de ikke vil skabe unødigt frygt og had og sådan noget (Bilag 7:3).

Arbejdet med åbenhed er dog også noget, som man er begyndt at fokusere mere på ifølge driftschefen fra AsylSyd, da man også har fundet ud af, at det er noget, som borgerne har efterspurgt. Derfor er de bl.a. begyndt at lave flere åbne arrangementer.

Center Hviding har altså arbejdet med åbenhed og gennemsigtighed ved at invitere borgerne ind på centeret og gjort viden om centret tilgængelig. Ifølge Breck er en del af gennemsigtighed dog også at diskutere løsningsstrategier og muligheder offentligt. Dette har man i nogen grad gjort på de offentlige borger- og informationsmøder, hvor borgerne har kunne ytre sig, men Jakob mener dog heller ikke, at de offentlige møder er det bedste sted at finde løsninger:

I sidste ende er det relativt få ting man finder gode løsninger på, mens der er publikum. Altså langt hen ad vejen, så skal man snakke sammen om et bord, og finde nogle gode modeller der (Bilag 8:19).

I stedet vil man på asylcentret gerne tage en én til én dialog med de borgere, der har små eller store bekymringer, og det er bl.a. en af centerlederens opgaver, fortæller Jakob (Bilag 8:10).

Her bevæger vi os også over i Brecks tredje anbefaling om kommunikation og dialog, hvor han bl.a. nævner, at der bør lyttes til og anerkendes alternative synsvinkler. Derudover mener Breck, at berørte parter bør inddrages tidligt i processen, samt at der skal være en løbende dialog og feedback. Borgerne i Hviding blev inddraget tidligt i processen i den forstand, at det første borgermøde blev afholdt, før asylcentret åbnede (Fogh 2015b). Det var dog kun nogle uger før, og ifølge journalisten Kåre havde borgerne ingen indflydelse her:

Men borgerne har ikke haft noget at skulle have sagt. Så de holder nogle åbent-hus og borgermøder, og så holder de møder med købmanden og hallen og de der institutioner, der ligger derude, for at fortælle lidt om, hvad der sker. Men de har ikke noget at skulle have sagt (Bilag 7:4).

Driftschefen Jakob forklarer dog også, at beslutningen, om at der skulle drives et asylcenter, blev truffet meget hurtigt grundet det pludselige flygtningepres i 2015 (Bilag

8:1-2). Det skal derudover nævnes, at det er Udlændingestyrelsen, der bestemmer, hvor et asylcenter skal placeres og indkvarteringskapaciteten (Udlændingestyrelsen 2018:9-11). AsylSyd har derfor blot et valg, om de vil være driftsoperatør på centret eller ej. AsylSyd har derfor ikke mulighed for at give borgerne indflydelse på, om centret skal være i deres by, eller hvor mange beboere der skal være, men andre sager kan dog godt tages op til diskussion. Han mener, at der generelt har været en god dialog med bl.a. en række genboer, som har haft behov for det. Selvom AsylSyd gerne vil lytte, så kan de imidlertid ikke altid imødekomme alle ønsker, bl.a. fordi de kan stride mod hvad, andre borgere ønsker, eller fordi asylcentret ikke ser behovet (Bilag 8:9).

Jakob mener også, at Center Hviding kunne have været kommunikativt skarpere, men at de har fokuseret mest på at være gode i driften (Bilag 8:11-12). Det er dog noget, som de i stigende grad arbejder med. Her forklarer han årsagen dertil:

Ja altså, jeg tror, at vi har nok fokuseret for meget på at være gode i driften, og altså, det er måske hvis jeg havde været kommunikationsuddannet og interesseret, og altså hvis man ligesom havde det som sit hovedfokus, så havde vi nok været kommunikative stærkere. Vi havde været skarpere til, at præsentere det gode arbejde vi har lavet, og hvad der egentlig er op og ned (Bilag 8:11-12).

I forhold til Brecks sidste anbefaling om viden og rationalitet, hvor han bl.a. henstiller til, at man inddrager og anerkender andre former for videnskab end den naturvidenskabelige, er der ikke meget at udlede herom fra vores ekspertinterviews.

Center Hviding har altså arbejdet med kommunikation og dialog ved at afholde åbne arrangementer, samt snakke med lokale repræsentanter fra f.eks. idrætsforeningen og Dagli' Brugsen, og så har de opfordret borgerne til at komme forbi, hvis de har noget, de vil snakke om. Det er også på denne måde, at borgerne bliver inddraget.

10.3.1.2 Demokratisk risikohåndtering ud fra borgerinterviews

I det nedenstående afsnit vil vi beskrive AsylSyd og Center Hvidings kommunikation og risikohåndtering ud fra vores interviews med borgerne.

Om Center Hvidings etablering og første tid siger flere af borgerne, at de oplevede informationen omkring centret som meget sparsom. Eksempelvis siger borgeren Lisbeth:

I: Så kommunen har ikke været ude og lave noget borgerinddragelse eller information om centret efter din vurdering?

L: Nej det mener jeg ikke, at de har. [...] Men i og med at jeg interesserer mig noget for det område, så vil jeg også tro, at jeg ville have hørt det, hvis vi fik masser af information, for det fik vi ikke. Det har været meget lukket land, er mit indtryk (Bilag 10:2).

Dette bakkes også op af borgeren Henrik, der giver udtryk for, at Center Hviding ikke har været åbne nok i forhold til de problemer, som har været der (Bilag 9:6). Derudover siger han også om antallet af beboere på centret:

Jeg synes bare, at det må være vigtigt, at man kigger på den danske by, den danske by, de områder, det kan også godt være, at de har spejdet efter det, det ved jeg ikke, men det er bare overraskende og påfaldende, at man melder et tal ud på et borgermøde, og så lige pludselig så var der 60% flere (Bilag 9:9).

Her er det således tydeligt, at Henrik ikke oplevede gennemsigtighed i forhold til centret, da det bl.a. ikke blev meldt klart ud hvor mange beboere, der skulle være på Center Hviding. Ifølge Brecks råd om demokratisk risikohåndtering kan denne mangel på åbenhed og gennemsigtighed risikere at have en negativ effekt på borgernes oplevelse af risiko, som vi beskrev i afsnit 8.3.3. Dog giver borgerne udtryk for, at åbenheden og gennemsigtigheden generelt er blevet bedre efter, at centret har fået en ny centerleder. Borgeren Jens siger f.eks.:

De gør en hel masse for at invitere os herover for at se hvad det egentlig er, der bliver lavet. Og til at begynde med gjorde man ikke så meget i det. Der var det jo 'hvad er de for nogen?'. Det er jo et arrangement, som det i dag, hvor vi er rundt og kigge. Simpelthen. Og du møder nogen, og du snakker med dem. Og jamen de er jo mennesker ligesom os (Bilag 13:2).

Her udtrykker Jens altså, at der er sket en udvikling, som har gjort centret mere åbent, hvilket også har fået ham til at have færre fordomme om stedet og beboerne. Borgeren Lisbeth har samme oplevelse af den nye centerleder, som hun også anser som værende åben og inddragende (Bilag 10:2). Borgerne oplever således, at åbenheden og gennemsigtigheden er blevet styrket med tiden, og jf. Brecks anbefalinger kan det være årsag til, at borgernes oplevelse af asylcentret som en risiko er blevet mindsket.

I forhold til kommunikation og dialog mener borgerne også, at der er sket en udvikling. Dette understreges af, at borgeren Hans siger: "Den nye leder er fantastisk god til at

kommunikere ud til lokalbefolkningen. Rigtig god endda" (Bilag 11:2). Hans oplever kommunikationen omkring centret som tilfredsstillende, efter den nye centerleder er trådt til. Henrik mener også, at de borgermøder, der har været omkring centret, har bidraget til en god dialog mellem borgerne og centret:

Jamen, jeg tror efter, at /.../ når man er uenig om tryghed eller i andre ting i livets faser, så skal man jo prøve at tale med dem, man er uenige med, måske? Og på de borgermøder har der i hvert fald været en god dialog og nogle gode rammer (Bilag 9:12).

Henrik mener samtidig ikke, at der kan kommunikeres for lidt ud fra centrets side, hvorfor de gerne måtte kommunikere endnu mere ud (Bilag 9:6). Det virker altså som om, at borgerne generelt synes, at Center Hviding har været gode til at kommunikere og gå i dialog med borgerne. Dette har især været tilfældet efter, at centret fik en ny centerleder. I forhold til Brecks råd om demokratisk risikohåndtering vil dette bidrage til en mere hensigtsmæssig håndtering, som vil betyde, at befolkningen bliver mere trygge.

Det sidste råd, som Breck opstiller, er viden og rationalitet. Til dette siger borgerne ikke særlig meget. Dog lægges der vægt på, at det var godt, at politiet præsenterede nogle statistikker til det seneste infomøde, som pegede på, at kriminaliteten ikke var højere i Hviding end i andre byer af samme størrelse. Borgeren Henrik udtaler herom:

[P]å et tidspunkt så skal vi også alle sammen stoppe op og så spørge hinanden 'hvad er det vi er utrygge omkring?' altså 'hvad er det vi er bange for?'. Derfor så var det egentligt glædeligt, at man kan sige at altså både politikere og politiet og andre gik ind i nogle statistikker, som vi et eller andet sted måske kunne bruge til noget alt sammen, ikke også? (Bilag 9:1).

Han lægger vægt på, at denne rationalisering af risikoen for kriminalitet i Hviding var positiv, da den kunne være med til at nedbryde falske rygter.

Overordnet ser vi her, at ifølge borgerne har Brecks anbefalinger omkring demokratisk risikohåndtering generelt været godt opfyldt fra Center Hvidings side. Vores interviews viser også, at borgerne generelt er blevet mere tilfredse med centrets risikohåndtering efter, at centret har fået en ny centerleder. Før den nye centerleder kom til, giver flere af borgerne udtryk for, at der var for lidt åbenhed, gennemsigtighed og kommunikation fra centrets side, hvilket kan have bidraget negativt til borgernes indstilling over for centret.

10.3.2 Center Hviding og de syv råd fra 'Den Nye Landbefolkning'

Hvis vi kigger på Center Hvidings risikohåndtering ud fra anbefalingerne fra 'Den Nye landbefolkning' til asylcentre og kommuner med henblik på at styrke tilliden og mindske bekymringer i lokalbefolkningen, så lever Center Hviding overordnet godt op til disse. Anbefalingerne er opstillet herunder, hvor vi kort beskriver, hvordan Hviding har ageret ift. disse (Larsen et.al. 2015:80).

1. *Skab flere indgange til asylcentre og asylansøgere for de lokale borgere*

I forhold til at skabe indgange til Center Hviding, så udtrykker borgerne tilfredshed vedrørende mulighederne, da der har været flere borgermøder og åbne arrangementer, hvor det har været muligt at møde nogle af asylansøgerne. På samme måde kan det siges, at borgerne generelt er tilfredse med centrets kommunikation. Dog oplevede nogle den som værende mangelfuld i begyndelsen.

2. *Pas på kommunikationen*

Vi undlader at tilføje noget her, da vi uddyber kommunikationen i afsnit 10.3.

3. *Brug de lokale foreninger og faciliteter*

Vedrørende brug af de lokale foreninger og faciliteter, så nævnes det flere gange, at asylansøgerne benytter den lokale idrætsforening.

4. *Gør plads til mindre strukturerede former for engagement*

Driftschefen nævner, at de har ansat en frivillighedskoordinator, som står for at være kontaktpersonen for centret i lokalområdet. Hun kan derfor hjælpe borgerne med at blive frivillige i det omfang, der er muligt for dem. Han nævner yderligere, at borgere, der gerne vil hjælpe, også kan donere tøj til deres genbrugsbutik (Bilag 8:4-5).

5. *Tænk lokale interesser og gensidighed ind i den lokale drift*

Lokale interesser virker til at være tænkt ind, da borgerne også, som ovenfor skrevet, nævner Center Hviding som en fordel for den lokale Dagli' Brugsen. Derudover nævner driftschefen, at man f.eks. forsøger at deltage til lokale arrangementer, såsom Tønder festival, med bl.a. mad lavet af centrets beboere (Bilag 8:11-12).

6. *Brug lokalt personale*

Centret gør brug af lokalt personale, da flere nævner, at centret har skabt arbejdspladser, og borgeren Jens er ligeledes ansat nogle timer om ugen på centret (Bilag 13:1).

7. *Hold udearealerne omkring asylcentret pæne, og tal med asylansøgere om lokale forventninger*

Borgerne siger ikke noget, der skulle indikere, at de er utilfredse med oprydning omkring centret, men journalisten Kåre nævner, at nogle af de meget kritiske borgere har været sure over, at beboerne ikke sorterer deres affald ordentligt (Bilag 7:3). Driftschefen Jakob fortæller også, at asylansøgerne har en velkomstsamtale, hvor man får præsenteret reglerne for stedet, ligesom de også bliver sat ind i danske love og normer (Bilag 8:4).

Ud fra vores interviews vil vi mene, at Center Hviding overordnet agerer i tråd med de syv anbefalinger fra 'Den Nye landbefolkning'. Dette kan derfor også være med til at forklare, hvorfor de fleste af Hvidings borgere føler sig trygge ved asylcentret, og har få bekymringer forbundet med det.

10.3.3 Udviklingen i Center Hvidings risikokommunikation

Asylsyd og Center Hviding har altså benyttet sig af forskellige tiltag, som stemmer overens med Brecks råd om risikokommunikation og 'Den Nye Landbefolkning's' anbefalinger om håndtering af borgernes bekymringer omkring Center Hviding.

Som nævnt i afsnit 8.3.4 er der forskellige former for risikokommunikation, som kan benyttes, når man skal kommunikere risiko imellem eksperter, myndigheder og befolkning (Breck 2001:17). I dette afsnit vil vi undersøge hvilke former for risikokommunikation, som Asylsyd og Center Hviding har gjort brug af, samt hvilken effekt dette kan have på borgernes bekymringer i Hviding.

Opfattelsen af risikokommunikation har udviklet sig historisk, og dette kan også ofte ses ved hvert enkelt kommunikationsproblem, som nævnt i afsnit 8.3.4 (Breck 2001:81). Det vil sige, at myndigheder og andre, som beskæftiger sig med risikokommunikation, ofte ubevidst først forsøger at fokusere på den pædagogiske fase, som er den første fase af

risikokommunikation. I denne fase har man et objektivt syn på risiko, og man anser folks risikoopfattelse som forkert, hvis den ikke stemmer overens med eksperternes. I pædagogfasen forsøger man derfor at få folk til at acceptere eksperternes risikovurdering gennem oplysning og undervisning (Breck 2001:80). Dette var også tilfældet ved AsylSyds risikokommunikation ved oprettelsen af asylcentret. Da man fandt ud af, at der skulle placeres et asylcenter i Hviding, blev der afholdt et borgermøde, hvor Tønder Kommune, Esbjerg Kommune og Udlændingestyrelsen deltog (Bilag 8:2). Borgermødet havde til formål at oplyse borgerne i Hviding om, hvad der ville komme til at ske, men det var ikke for at inddrage borgerne i selve beslutningen og etableringen (Bilag 8:2). AsylSyds strategi for at kommunikere med borgerne i oprettelsesfasen var altså at videregive informationer omkring centret, og kan derfor sammenlignes med den første fase af risikokommunikation: den pædagogiske fase.

Som tidligere nævnt erkender driftschefen Jakob, at det ikke har været nok blot at informere borgerne og fokusere på driften af centret for at håndtere borgernes bekymringer. Efter en evaluering af deres arbejde, kom de frem til, at de i højere grad er nødt til også at præsentere det gode arbejde, som de har lavet på centret (Bilag 8:11). Dette stemmer overens med udviklingen af risikokommunikation ved hvert enkelt risikoproblem, hvor man går fra pædagogfasen til PR og reklamefasen (Breck 2001:81). I PR og reklamefasen erkender man, at befolkningen kan have en subjektiv risikoopfattelse, som ikke skyldes uvidenhed, men at de fokuserer på andre ting i bedømmelsen af risiko, end eksperterne gør. Dette betyder, at hvis man vil have indflydelse på folks risikoopfattelse, er det ikke nok at give mere information, men man må også forsøge at ændre deres holdning igennem forskellige former for påvirkning (Breck 2001:81-83). Center Hvidings medarbejdere har derfor efterfølgende lagt større fokus på at fremstille centret i et positivt lys, og at fremlægge de gode resultater, som er blevet skabt på centret. En måde, hvorpå de har gjort dette, er ved at have asylansøgerne til at deltage i lokale arrangementer (Bilag 8:11-12). Centret har ligeledes været ovre og ønske tillykke med et jubilæum hos en af de lokale butikker. Selvom denne butik ofte har en mere negativ holdning til asylcentret, så forsøger centret stadig at fremstå fra sin bedste side (Bilag 8:9).

I forbindelse med udviklingen af risikokommunikationen på Center Hviding, er der sket en form for flydende overgang mellem PR og reklamefasen og dialogfasen, som er den sidste fase inden for risikokommunikation. I dialogfasen accepterer man, som i PR og reklamefasen, at borgernes risikoopfattelse kan være anderledes end eksperternes. Forskellen ved de to er blot, at i dialogfasen anerkender man, at borgernes viden og erfaringer kan være med til at løse problemerne. Man vil derfor forsøge at skabe dialog og betingelser for en gensidig social læreproces, som kan være med til at løse konflikterne om risiko (Breck 2001:81, 83). Denne form for risikokommunikation ses også i forbindelse ved Center Hviding. En betingelse, som især har været med til at præge udviklingen hen imod dialogfasen, er ansættelsen af en ny centerleder på Center Hviding. Den nye centerleder Per blev ansat i marts 2019, og er allerede kendt for at have en mere handlekraftig og åben retorik omkring centret, som vi allerede har beskrevet (Welinder 2019f). Dette er også noget, som borgeren Lisbeth har bemærket, da hun bliver spurgt, om der er kommet mere åbenhed omkring centret:

Ja, meget mere. Meget mere. Jeg har indtryk af at Per jo er en anden type, og jeg tror det er vigtigt for ham, at få lukket op og få inddraget flere Hviding borgere og Egebæk borgere i det (Bilag 10:2).

En af de mere kritiske borgere, som overvejede at sælge sit hus pga. asylcentret, har også til dels skiftet mening efter et orienteringsmøde i marts, da han gerne vil se, hvordan den nye centerleder håndterer opgaven med mere åbenhed (Welinder 2019f). Borgeren Jørgen nævnte ligeledes, at orienteringsmødet fik en person, formentlig den samme, til at skifte mening om at flytte, da det blev forklaret på mødet, hvad der stod bag de mange udrykninger (Bilag 12:2-3).

Som tidligere nævnt udtaler driftschefen Jakob, at man har forsøgt at fokusere yderligere på at skabe dialog med de lokale borgere. Dette bliver eksempelvis implementeret ved at holde flere arrangementer, såsom åbent hus og rundvisninger, hvor de lokale borgere har mulighed for at få et kendskab til centret og dets beboere (Bilag 8:9). Den nye centerleder har også åbnet op for, at borgere altid kan henvende sig hos ham med spørgsmål eller kritikpunkter til en snak (Bilag 8:9, Welinder 2019f). AsylSyd og Center Hvidings risikokommunikation er således blevet mere åben og dialogpræget, og dette har borgerne også kunne mærke.

De tre kommunikationsfaser udelukker dog ikke hinanden (Breck 2001:82). Selvom det kan siges, at risikokommunikationen omkring Center Hviding lige nu befinder sig i dialogfasen med dets øgede fokus på åbenhed, benytter de sig fortsat af tiltag, som er at finde i pædagogfasen og reklamefasen. Et eksempel på dette er det store orienteringsmøde i marts 2019, som tidligere beskrevet, hvor politiet deltog. Orienteringsmødet havde både til formål at give borgerne korrekt information om de mange udrykninger til centret, hvilket kan ses som et udtryk for pædagogfasen. Derudover handlede det også om at høre borgernes idéer til yderligere initiativer til centret samt at svare på eventuelle spørgsmål, hvilket er mere dialogpræget (Welinder 2019e). AsylSyd og Center Hviding benytter sig altså af forskellige former for risikokommunikation på forskellige tidspunkter, men også i kombination med hinanden, hvilket kan argumenteres at have den største effekt på borgernes risikooplevelse.

Som tidligere nævnt, oplever man dog stadig en stor utryghed og bekymring fra en mindre gruppe borgere. Furedi mener, som beskrevet i afsnit 8.2.1, at eftersom frygt ikke altid stemmer overens med en reel risiko, hvilket også er tilfældet i Hviding, kan det være svært at fjerne frykten ved hjælp af risikokommunikation. At der stadig er nogle borgere i Hviding, der ser asylcentret som en risiko, er altså ikke nødvendigvis pga. dårlig risikokommunikation fra Center Hviding og AsylSyd, men fordi det blot kan være svært at fjerne eller reducere frygt, når den først er opstået.

10.3.4 Konklusion på analyse del 2

Som det står beskrevet ovenfor har det stor betydning, hvordan AsylSyd og Center Hviding vælger at kommunikere ud til borgerne i byen. Anbefalingerne fra rapporten 'Den Nye Landbefolkning' og Brecks råd pointerer begge, at kommunikation og åbenhed er meget vigtigt for en demokratisk risikohåndtering, samt for at skabe tillid og mindske bekymringerne blandt borgerne. Ud fra vores undersøgelse kan det udledes, at det først er efter, at borgerne har udtrykt bekymringer og kritiseret AsylSyds håndtering af disse, at de er begyndt at ændre deres kommunikation. Som nævnt ovenfor er der eksempelvis kommet en informationstavle op på Center Hviding, hvor borgerne kan se, hvad der foregår på centret. Yderligere inviterer de til arrangementer på centret flere gange om året, hvor alle er velkomne, og hvor man kan få et indblik i, hvad det er for et sted.

Denne ændring i centrets og AsylSyds kommunikation har haft stor betydning for borgerne i Hviding. De eftersøgte åbenhed og mere viden omkring hele centret, og dette forsøger Center Hviding nu at efterleve. Det er vores indtryk, at dette fortsat betyder meget for borgerne, så asylcentret ikke længere føles fremmed og ukendt. Det er især Brecks anbefalinger, som beskrevet ovenfor, som AsylSyd og Center Hviding følger. Hertil skal det nævnes, at det ikke er anbefalinger, som AsylSyd kender til, men at det er vores teoretiske udgangspunkt for projektet.

11. Diskussion

Vi vil her diskutere nogle af de resultater, som vi kom frem til i vores analyse, bl.a. om risikokommunikation egentligt har en effekt på borgeres frygt. Derefter vil vi diskutere hvilken rolle, som medierne har haft i Hviding, samt mediernes rolle generelt i en frygtkultur, med afsæt i Frank Furedi og Barry Glassner. Derudover diskuteres det, om det overhovedet er relevant at tale om en frygtkultur i Hviding.

11.1 Risikokommunikationens effekt

Med afsæt i vores analyse vil vi nu diskutere, om risikokommunikation har en effekt på borgernes frygt og bekymringer.

Projektets fokus på borgernes subjektive risikoforståelse har betydet, at vi særligt har fokuseret på risikokommunikation, hvortil vores konklusion i analysens anden del er, at AsylSyd og Center Hvidings risikokommunikation har haft en stor betydning for borgernes frygt i Hviding, og at denne er sidenhen reduceret for de fleste. Blandt andet har en øget åbenhed og flere informationer været med til at mindske borgernes bekymring. Breck har et positivt syn på risikokommunikation, og mener, at risikokommunikation er en vigtig del af håndteringen af borgernes bekymringer. Som nævnt i afsnit 8.2.1 er Furedi dog af en anden opfattelse. Han mener ikke, at risikokommunikation har den store virkning på befolkningen. Fordi risiko ikke altid er rationel, mener han, at det er svært for eksperter, embedsmænd og lignende at påvirke borgernes opfattelse af

risiko (Furedi 2006:25). Ud fra casen om Center Hviding er det derfor relevant at diskutere, om risikokommunikationen har en effekt eller ej ud.

Med udgangspunkt i Furedi kan den førmtalte kritiske gruppe af borgere ses som et eksempel på, at risikokommunikation er overflødig. Som nævnt i afsnit 10.2.3.3 beskrives gruppen som nogle, der er kritiske bare for at være kritiske. De har været negative fra begyndelsen, og er det fortsat, selvom AsylSyd og Centeret giver udtryk for at have lyttet til dem. Driftschefen Jakob udtaler desuden, at de er svære at komme 100% i mål med, hvormed han mener, at de formodentligt aldrig vil blive helt positive over for asylcentret (Bilag 8:12). Noget, som disse borgere har brokket sig over, er larm fra centret (Bilag 8:9-10). Og selvom et eksternt firma ikke kunne identificeres voldsom støj, er det noget, disse borgere oplever. På den måde kan man sige, at deres bekymring ikke er rationel, og som Furedi nævner, kan det derfor være svært for eksperter at overbevise dem om andet.

Der er dog flere eksempler fra vores interviews, som indikerer, at risikokommunikation har en effekt, og at den er med til at ændre borgernes bekymringer. F.eks. nævner flere en borger, som overvejede at sælge sit hus blandt andet pga. larm fra centret og de mange udrykninger (Bilag 10:3, Bilag 12:2). Grundet et orienteringsmøde med information fra politiet om udrykningerne og deres årsager, samt præsentation af den nye centerleder, som lovede mere åbenhed, skiftede vedkommende dog mening (Bilag 12:2-3). Her er altså et eksempel på, hvordan risikokommunikation kan være med til at flytte borgernes holdning til asylcentret. Som nævnt i analysen bifalder mange af borgerne også den øgede mængde af information og åbne arrangementer på centret, og dette har ligeledes været med til at gøre dem mere positive over for centret.

Man kan dog også diskutere, om det havde udviklet sig sådan uagtet AsylSyd og Center Hvidings risikokommunikation. Med udgangspunkt i Breck fire subjektive risikofaktorer kan man forestille sig, at borgernes oplevelse af risiko ville reduceres i takt med, at de blev vant til, at centret var der, og at deres kendskab og fortrolighed dermed øgedes over for centret. Omvendt kan man sige, at hvis borgernes kendskab til asylcentret skal kunne forbedres, kræver det, at centret åbner sig op, og inviterer befolkningen ind.

En anden af Brecks subjektive risikofaktorer er nytte og retfærdighed, og som vi også peger på i analysen, er mange borgere positive over for asylcentret, fordi de kan se flere fordele ved det. Dette er formentlig noget, som er sket uden om AsylSyd og Center Hvidings risikokommunikation, og som borgerne selv har oplevet og erfaret i deres dagligdag i byen. Dette er f.eks., at nogle fremhæver asylansøgernes deltagelse i idrætsforeningen, og at købmanden har øget sine indtægt. Det er imidlertid svært for asylcentret at skabe nytte blot ved kommunikation. De kan selvfølgelig gøre byens borgere opmærksomme på fordelene, men det er sværere for dem at sikre, at disse fordele opstår. Noget, som de kan gøre, er dog at ansætte lokalt personale, ligesom de også kan være med til at skabe bånd til de lokale foreninger, som det også nævnes i rapporten 'Den Nye Landbefolkning' (Larsen et.al. 2015:80). Driftschefen Jakob udtaler også, at man kunne have fokuseret mere på at fortælle om asylcentrets gode arbejde (Bilag 8:11-12).

I analysen konkluderer vi, at AsylSyd og Center Hvidings risikokommunikation, i form af åbenhed og øget informationer, er med til at gøre befolkningen mindre bekymret. Denne påstand kan dog udfordres. Med udgangspunkt i Furedi kan særligt den kritiske gruppe af borgere ses som et eksempel på, at risikokommunikation ikke kan ændre ved den enkeltes oplevelse af risiko. I analysens anden del har vi fokuseret på risikokommunikation, men der kan imidlertid også være andre faktorer, som kan påvirke borgernes vurdering af risiko. Dette kan eksempelvis være medierne.

11.2 Mediernes rolle og ansvar

Selvom dette projekt afgrænser sig fra at undersøge mediernes rolle på risikoopfattelser og deres påvirkning af frygt, er medierne alligevel blevet nævnt både i forbindelse med vores interviews, samt i forbindelse med vores udvalg af teori. Derfor ser vi det som relevant at diskutere mediernes rolle i forhold til frygtens kultur.

Som tidligere nævnt i afsnit 8.2.1 er Furedi af den opfattelse, at medierne spiller en vigtig rolle i forhold til at forme opfattelsen af risiko hos befolkningen, da det i høj grad er gennem medierne, at de får deres information, og ikke gennem deres egne erfaringer (Furedi 2006:59). Furedi mener, at selvom medierne kan være med til at forstærke eller

dæmpe en frygt hos befolkningen, kan de ikke forårsage samfundets risikoopfattelse. Han ser nærmere mediernes store fokus på risiko som et symptom på frygtkulturen, end som en årsag til frygtkulturen (Furedi 2006:60).

Sociologen Barry Glassner, som kort blev præsenteret i afsnit 8.2, er dog af en lidt anden opfattelse end Furedi. Han mener, at ud af de forskellige institutioner, der er mest skyldige i at skabe frygt, er nyhedsmedierne blandt de største (Glassner 1999:xxii-xxiii). Glassner kommer med mange forskellige eksempler på, hvordan medierne er med til at skabe en uoverensstemmelse mellem reelle risici og oplevede risici, fordi mange forskellige grupper, politiske partier og virksomheder drager fordel af at fremme frygt (Glassner 1999:xxiii). Glassners bedste argument for skabelsen af en frygtkultur er medierne (Glassner 1999:xx).

I forhold til Center Hviding kan det også ses, at medierne har spillet en rolle i forbindelse med borgernes opfattelse af centret. Særligt borgeren Henrik mener, at den mindre gruppe af kritiske borgere har fået for meget taletid i medierne til at fortælle deres negative historier i forhold til hvor mange borgere i byen, der er positive omkring centret (Bilag 9:14). Han mener, at det er vigtigt, at medierne forsøger at give et nuanceret billede af virkeligheden, og ikke blot holder mikrofonen for de få, der er negative (Bilag 9:2).

Journalisten Kåre, som har været med til at skrive størstedelen af artiklerne omkring Center Hviding, indrømmer også, at i forhold til hvor få, der i byen er kritiske over for centret, har de som medie været med til at blæse de negative historier op, som derved har kunnet give et negativt og misvisende billede af Center Hviding (Bilag 7:7). Han fortæller også, hvordan nogle borgere har givet medierne skylden for det misvisende billede, som efter sigende har skabt en frygt omkring Center Hviding (Bilag 7:7). Særligt artiklen om de mange udrykninger ses som værende med til at sprede frygt omkring centret. Dette ses eksempelvis, da Udlændinge- og Integrationsminister Inger Støjberg og formand for Dansk Folkeparti Kristian Thulesen Dahl besøgte centret, fordi de havde hørt om en stor utryghed i lokalområdet (Welinder 2019c, Welinder 2019d). Medierne har altså spredt historierne om utryghed ud over bygrænserne, og dette kan især være med til at skabe frygt for dem, som ikke selv har kendskab til centret, da de kun får deres

information gennem medierne, og ikke deres egne erfaringer. Furedi mener, at dette er den måde, hvorpå medierne kan være med til at forme borgernes risikopfattelse.

Ud fra Glassners opfattelse af frygt, kan man pege på Center Hviding som et klassisk eksempel på, at de reelle risici og oplevede risici er i uoverensstemmelse. Glassners bedste forklaring på hvorfor, det kan siges, at frygten er kommet ude af proportioner, er det, der kaldes medieeffektteorien (Glassner 1999:xx). Han ser medierne som skyldige i den forvrængede frygt, fordi de, i jagt på seertal og oplagstal, vælger de ekstraordinære og opsigtsvækkende nyhedshistorier, som ofte indeholder sex, vold og katastrofer, da det er det, som sælger (Glassner 1999:xx-xxi). Dette kan også ses ved artiklen om de mange udrykninger til Center Hviding. Overskriften 'Hundredvis af udrykninger til asylcenter i Hviding' er fængende, og underrubrikken nævner vold, overtrædelse af knivlov, indbrud m.m., hvilket ligeledes er med til at skabe en opsigtsvækkende historie (Welinder 2019a). Realiteten er dog i høj grad anderledes, da en aktindsigt har vist, at størstedelen af sagerne drejer sig om hærværk, hændelser uden sag eller uro (Bilag 16:11-12). Sagerne er derfor ikke så ekstraordinære, men Kåre Welinder har alligevel formået at skabe en ekstraordinær historie, som er blevet spredt og læst af utallige borgere. Medierne kan altså, i jagten på opsigtsvækkende historier, være med til at give os et proportionsforvrænget billede af risiko, og derved skabe frygt hos befolkningen.

Selvom Furedi er enig i, at medierne er med til at forme vores risikopfattelse, mener han ikke, at de kan skabe den alene. Han ser det nemlig som usandsynligt, at en fredsommelig og tilfreds befolkning kan blive påvirket til en form for permanent frygt af medierne. Han mener i stedet, at der allerede eksisterer en forventning om negative udfald hos befolkningen, som udnyttes af medierne (Furedi 2006:60). Hvor Glassner altså mener, at medierne er med til at skabe frygtens kultur, mener Furedi ikke, at dette vil kunne lade sig gøre, medmindre der var tale om en frygtkultur i forvejen.

11.3 Frygtkultur i Hviding

Som redegjort for i afsnit 8.2.1 argumenterer Furedi for, at man kan anskue det moderne samfund som et frygtsamfund. I denne sammenhæng redegør han for, hvad han mener, er karakteristisk ved måden, vi frygter på. Centralt står det, at frygt i nutidens samfund

er blevet rå og dermed ikke rationelt funderet. Dette betyder også, at den er blevet flydende og udefinerbar (Furedi 2006:4). Frygten er meget skiftende fra begivenhed til begivenhed, og handler ikke længere om den egentlige risiko, men om den attitude, som befolkningen møder risikoen med (Furedi 2006:16-17). Dette kan således føre til frygt, som er helt løsrevet fra den egentlige risiko, hvilket gør den uforudsigelig og svær at håndtere. I undersøgelsen af frygten omkring Center Hviding ser vi nogle af de samme tendenser, men også nogle lidt modstridende. Derfor vil vi i dette afsnit diskutere, hvorvidt der, med afsæt i vores undersøgelse af Hviding, kan være tale om en frygtkultur.

Det konkluderes i vores analyse, at frygten generelt ikke har været så stor i Hviding, og at den, langt hen ad vejen, er forsvundet efter opførelsen af Center Hviding. Dette kunne anskues som modstridende i forhold til en frygtkultur, men dette behøver ikke at være tilfældet, da Furedi netop skriver, at det er befolkningens attitude, som bestemmer befolkningens reaktion på en potentiel risiko. Derfor kan dette blot skyldes, at befolkningens attitude har været positiv omkring centret, hvorfor der ikke er blevet skabt en større frygt omkring centret.

Før centrets opførelse var der dog nogle bekymringer blandt Hvidings borgere. Her frygtede borgerne bl.a. kriminalitet og faldende huspriser, hvilket jf. afsnit 10.2.1.4 ofte ikke er tilfældet ved oprettelsen af asylcentre. Den frygt og de bekymringer, som borgerne oplevede før oprettelsen af centret, var således ikke rationelt funderet, da de ikke kunne påvises statistisk. Her kan man argumentere for, at frygten var løsrevet fra den egentlige risiko i nogen grad. I forhold til denne slags frygt skriver Furedi, at i en frygtkultur kan alle betragtes som ofre. Den øgede opmærksomhed omkring frygten for eksempelvis kriminalitet gør alle opmærksomme på, at de er i fare. Dermed bliver alle ofre for denne risiko, hvilket kan være en forklaring på hvorfor, at frygten i Hviding opleves, uden at nogen egentlig har oplevet kriminalitet omkring centret.

Flere af borgerne siger også, som beskrevet i analysen, at det har været svært at identificere, hvad de bekymrede borgere var bekymrede for. Dette understreger også, at frygten fremstår flydende og uforudsigelig, hvilket også besværliggør AsylSyds og centrets muligheder for at ændre på denne frygt. Hvis ikke frygten kan defineres, vil det naturligt også være svært at formindske den. På denne måde kan man sige om vores case,

at der er paralleller mellem det, som Furedi beskriver som et frygtsamfund, og borgernes reaktion på åbningen af Center Hviding. Det kan dog ikke siges, at borgerne i Hviding har været drevet af frygt som sådan, og størstedelen har også været positiv omkring centret. Dog mener vi stadig, at der kan ses elementer af en frygtkultur i Hviding, da den eksisterende frygt kan siges at være løsrevet fra de reelle risici.

Ifølge Furedi kan frygten i frygtsamfund ende med at blive problemet i sig selv. Således kan frygten, som er afledt af en oplevet risiko, ende med at blive selve risikoen (Furedi 2006:1-4). Frygten bliver ligeledes en del af problemet i Hviding, da den, som nævnt, fremstår flydende, udefinerbar og ikke nødvendigvis rationelt funderet, men samtidig ikke kan afvises af kommunen og centret. Frygten og bekymringerne kan være reelle uanset, om risikoen er det. Et eksempel på dette er projektets diskussion om, hvorvidt centrets naboers bekymringer er reelle, eller om de blot er interesserede i at få centret lukket. I vores ekspertinterview ser vi, at problemerne ikke er rykket ud fra centret i særlig høj grad, hvorfor der ikke er nogen grund til, at naboerne er bekymrede. Her opstår en ny sontring omkring, hvorvidt det overhovedet giver mening at skelne mellem reel og oplevet risiko. Jf. vores videnskabsteoretiske udgangspunkt, socialkonstruktivismen, vil oplevelsen af risiko altid være konstrueret. Risikoen vil altså aldrig kunne opfattes objektivt, men altid gennemgå en tolkningsproces, som påvirkes af flere subjektive og konstruerede faktorer. Derfor vil en objektiv risikovurdering aldrig kunne finde sted på trods af, at vi, med udgangspunkt i epistemologisk socialkonstruktivisme, ikke afviser, at risikoen eksisterer uafhængigt af den sociale virkelighed. Med denne anskuelse kan man argumentere for, at den eneste form for risiko, som giver mening at undersøge, er den oplevede. Dels fordi at vi ikke vil kunne lave en objektiv risikovurdering med vores socialkonstruktivistiske afsæt, men også fordi frygt, med socialkonstruktivistiske briller, altid vil være løsrevet fra den reelle risiko.

Med udgangspunkt i Furedis teori om en frygtkultur, hvor frygten ikke længere er forankret i reelle risici, kan man ud fra et socialkonstruktivistisk synspunkt argumentere for, at reel og oplevet risiko altid vil være løsrevet fra hinanden. Dog kan Furedis frygtkultur også anskues som værende kendetegnet ved, at frygten går ud af proportioner, hvilket i nogen grad også kan siges at være tilfældet omkring Center Hviding.

12. Konklusion

Ud fra projektets undersøgelse kan vi udlede, at Hvidings borgere har haft nogle bekymringer ved asylcentrets opførelse. Bekymringerne bestod primært i faldende huspriser, stigende kriminalitet og en generel uvished omkring centret. Dette er også nogle af de mest almindelige bekymringer ved opførelsen af nye asylcentre ifølge rapporten, 'Den Nye Landbefolkning'. Borgernes bekymring kan bl.a. skyldes generel manglen på *fortrolighed, indflydelse, nytte* samt *negative konsekvenser* ved centret. Disse beskriver Breck som subjektive risikofaktorer, der kan påvirke oplevelsen af risiko. Bekymringerne stemmer dog i mindre grad overens med de reelle risici, da der ikke er noget, der indikerer faldende huspriser eller markant forøget kriminalitet uden for centret i Hviding eller generelt omkring nye asylcentre.

Furedi peger på, at vi lever i et frygtsamfund, hvor alle konstant reflekterer over den risiko, som man er underlagt, hvilket kan forklare, hvorfor frygten og bekymringerne opstår omkring et asylcenter. Her kan alle siges at være ofre for al potentiel risiko, hvilket resulterer i bekymring og frygt. Frygten omkring Center Hviding fremstår flydende, og det virker til, at borgerne ikke helt ved, hvad de frygter, hvilket også understreger, at alt fremmed og nyt opleves, som en potentiel risiko, og derfor frygtes.

De fleste bekymringer virker dog til at være forsvundet efter opførelsen af Center Hviding, hvilket 'Den Nye Landbefolkning' også peger på som værende en almindelig udvikling. Der har været nogle sager, f.eks. de mange politiudrykninger, som efterfølgende har skabt bekymring blandt nogle af borgerne. Dog virker de generelt trygge og ubekymrede efter opførelsen af centret. Dette kan skyldes, at mange af borgerne har fundet fordele for lokalsamfundet ved opførelsen af centret, såsom flere arbejdspladser, øget omsætning hos købmanden og øget aktivitet i de lokale foreninger. Derudover har borgerne efter opførelsen fået øget deres kendskab og fortrolighed, hvilket er nogle af de subjektive risikofaktorer, der kan påvirke borgernes oplevelse af risiko sammen med følelsen af nytte. På trods af udviklingen er der fortsat en lille gruppe borgere, som gennem hele forløbet har været meget bekymrede og kritiske omkring centret, hvilket ikke har stået til at ændre.

I vores undersøgelse af Center Hviding og AsylSyds risikohåndtering udledes det, at Center Hviding og AsylSyd, ud fra Brecks råd om demokratisk risikohåndtering, generelt har håndteret kommunikationen til borgerne godt, hvilket også kan have påvirket borgernes oplevelse af risiko. I begyndelsen oplevede borgerne mangel på kommunikation, gennemsigtighed, viden og dialog, hvilket kan have haft en negativ effekt på deres oplevelse af risikoen. Dette er sidenhen blevet forbedret, bl.a. efter centret har fået ny centerleder, som har fokuseret mere på åbenhed.

Medierne kan have spillet en rolle i opstanden af den frygt, som borgerne har oplevet. Dog er det svært at sige, hvorvidt medierne kan skabe frygten alene eller blot forværre den allerede eksisterende frygt. Frygten og bekymringerne kan siges at være løsrevet fra den reelle risiko, hvilket kan ses som et udtryk for en irrationel frygt, hvorfor der ud fra Furedis teori kan argumenteres for, at der er en frygtkultur i Hviding. Med udgangspunkt i socialkonstruktivismen argumenterer vi dog for, at frygten altid vil være løsrevet fra den reelle risiko, da risiko aldrig opleves uden tolkning.

Med udgangspunkt i vores problemformulering kan det udledes, at frygt ved opførelsen af et asylcenter kan skyldes manglende fortrolighed, indflydelse og nytte samt negative konsekvenser ved centret. I Hviding har man overordnet håndteret borgernes bekymringer godt, eftersom borgerne er overvejende positive i dag. At de er blevet mindre bekymrede, kan derfor også forklares med, at Center Hviding og AsylSyd har ændret deres kommunikationsform til at være mere dialogsøgende, og er blevet mere åbne.

13. Perspektivering til Lindholm

Et meget aktuelt eksempel på borgeres bekymring ved oprettelsen af asylcentre, er øen Lindholm, hvor den daværende regering foreslog at oprette et udrejsecenter (Nielsen 2018). Her er der altså tale om et center for kriminelle afviste udlændinge, og ikke et opholdscenter som Center Hviding. Dette giver selvfølgelig nogle forskelle, og derfor er de to cases heller ikke fuldstændig sammenlignelige. Alligevel er der en række paralleller, og Lindholm er en spændende case, fordi det sker netop nu. Borgernes bekymringer står derfor tydeligere frem end ved Center Hviding, som blev oprettet tilbage i 2015. Derudover er udrejsecenteret på Lindholm et eksempel på, at dette fortsat er en relevant problematik, som politikere og myndighederne må forholde sig til.

Det er planen, at øen Lindholm, der ligger i Stege Bugt, fra 2021 skal udgøre et udrejsecenter for mellem 100 og 125 kriminelle udviste udlændinge. Siden planerne blev afsløret i november 2018, har der været massiv modstand fra de lokale borgere i nærliggende Kalvehave, som er den by, hvorfra man sejler til Lindholm (ibid.). Der findes bl.a. en underskriftindsamling med titlen 'Nej tak til Udrejsecenter på Lindholm', som i øjeblikket har 6620 underskrifter (Skrivunder.net 2018). Der er desuden også afholdt en demonstration, hvor 150 til 200 borgere deltog (Wandrup & Karker 2019). I Kalvehave frygter borgerne indbrud, overfald, faldende huspriser og manglende turisme (ibid.). En borger udtaler følgende til BT: "Vi frygter indbrud og tyverier. Vi har kun en forretning, en Dagli' Brugs, og når de bliver trætte af tyverier i den, så lukker den sikkert. Så har vi ingen butik i Kalvehave længere" (ibid.). Vi har beskrevet lignende bekymringer i Hviding i forbindelse med oprettelsen af asylcentret, men samtidig peger vores konklusion også på, at bekymringerne vil vise sig i mindre grad at være reelle, og at de vil forsvinde med tiden hos de fleste borgere. Dog er forskellen ved Lindholm, som nævnt, at der er tale om udlændinge, der i forvejen er dømt for kriminalitet. I Bording, hvor man har et udrejsecenter, har Midt- og Vestjyllands Politi ikke oplevet en stigning i kriminaliteten, ligesom få borgere selv har oplevet kriminalitet (Nielsen 2018). Dog udtrykker borgerne i Bording fortsat, at de føler sig utrygge, selvom udrejsecentret har været der i siden 2016 (ibid.). Det kan tyde på, at det gør en forskel for borgernes bekymring, at der er tale om kriminelle udlændinge og ikke blot asylansøgere, som på Center Hviding.

I forbindelse med idéen om et udrejsecenter på Lindholm har flere også givet udtryk for, at de ikke har følt sig hørt, og at processen har været udemokratisk (Bengtsson 2019, Sjællands tidende 2019). Borgeren Frederik Backhaus udtaler i en artikel: "Det der er foregået med Lindholm er fuldstændig udemokratisk. Der er ikke nogen, der har været hørt i det her. Derfor ser jeg det også som en modstandskamp" (Sjællands tidende 2019). En anden borger beskriver i et læserbrev, at ifølge ham har processen været udemokratisk, fordi den blev taget meget hurtigt, og uden at man inddrog kommunen (Bengtsson 2019). I sagen med Lindholm ses det altså også, som i vores undersøgelse, at manglende kommunikation og inddragelse kan være med til at øge borgernes frygt og bekymring.

Lindholm er endnu ikke etableret, og efter den massive modstand, og et muligt nyt flertal i Folketinget, bliver det spændende at se, hvad der sker med planerne, og hvordan borgernes bekymring og modstand kommer til at spille ind på processen.

14. Litteraturliste

- Andersen, J., Hede, A. & Goul Andersen, J. (2017), *Tryghedsmåling 2017: Tilliden til samfundets bærebjælker*, <https://www.trygfonden.dk/viden-og-materialer/publikationer/tryghedsmaalinger/tryghedsmaaling-2017> [24.05.19]
- AsylSyd (u.å.), *Vores centre*, <http://asylsyd.dk/vores-centre/> [13.05.19]
- Beck, U. (1997), *Risikosamfundet - på vej mod en ny modernitet*, Hans Reitzels Forlag, København
- Beck, U. (2009), *World at Risk*, Polity Press, Cambridge
- Bengtsson, M. (2019), Lindholm - en udemokratisk proces, *Sjællandske Næstved* 5. februar 2019, Sektion 1 Side 14
- Breck, T. (2001), *Dialog om det usikre - nye veje i risikokommunikation*, Akademisk Forlag
- Ebbesen, K. (2019), *Antivaccine-far om forældre til immunsvækkede børn: De må også tage noget ansvar*
<http://nyheder.tv2.dk/samfund/2019-03-16-antivaccine-far-om-foraelldre-til-immunsvaekkede-boern-de-maa-ogsaa-tage-noget> [23.05.19]
- Ejrnæs, A. (2016), Sekundære data i komparative og tidsserieundersøgelser, i Kristensen, C. J. & Hussain, M.A. (red.), *Metoder i samfundsvidenskaberne*, Samfundslitteratur, Frederiksberg, pp. 205-218.
- Flyvbjerg, B. (2015), Fem misforståelser om casestudiet, I Brinkmann, S. & Tanggaard, L. (red.), *Kvalitative metoder*, Hans Reitzels Forlag, København, 2. udg., pp. 497-520.
- Fogh, R. (2015a), *Både skepsis og åbne arme over for asylansøgere*, Uge-Avisen Ribe, 3.11.2015, Sektion 1, Side 40

- Fogh, R. (2015b), *ASYL-DEBAT: Positiv stemning ved borgermøde i Hviding*
<https://www.ugeavisen-ribe.dk/ribe/ASYL-DEBAT-Positiv-stemning-ved-borgermoede-i-Hviding/artikel/131347> [21.05.19]
- Furedi, F. (2006), *Culture of Fear Revisited. Risk-taking and the Morality of Low Expectation*, London: Continuum
- Glassner, Barry (1999), *Culture of Fear*, Basic Books
- Hvidfeldt, C & Schultz-Nielsen, M. L (2017), *Flygtninge og Asylansøgere i Danmark 1992-2016*, ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed, København
- Jensen, K. (2015), Naboer til socialt udsatte: Frygt for bosteder er oftest ubegrundet, *Bedre Hjem*, oktober 2015, Sektion 1, Side 12,
- Jensen, M. D. & Kvist, J. (2016), Hvordan laver man en stærk analysestrategi?, i Kristensen, C. J. & Hussain, M. A. (red.), *Metoder i samfundsvidenskaberne*, Samfundslitteratur, Frederiksberg, pp. 39-55
- Juul, S. (2012), Hermeneutik, i Juul, S. & Pedersen, K. B. (red.), *Samfundsvidenskabernes videnskabsteori*, Hans Reitzels Forlag, pp. 107-148
- Juul, S. & Pedersen, K. B. (2012), Videnskabsteoretiske retninger og projektarbejdet, i Juul, S. & Pedersen, K. B. (red.), *Samfundsvidenskabernes videnskabsteori - En indføring*, Hans Reitzels Forlag, pp. 399-430
- Kristensen, C. J. & Hussain, M. A. (2016), Samfundsvidenskabelige metoder, hvad er det?, i Kristensen, C. J. & Hussain, M. A. (red.), *Metoder i samfundsvidenskabernes*, Samfundslitteratur, Frederiksberg, pp. 13-24
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2009), *Interview - Introduktion til et håndværk*, Hans Reitzels Forlag, København.

- Larsen, B. R., Whyte, Z. & Olwig, K. F. (2015), *Forskningsrapport: Den Nye landbefolkning*, Institut for Antropologi, Københavns Universitet
https://antropologi.ku.dk/Forskning/nyeste_publication/den-nye-landbefolkning/Rapport_Web_Den_nye_landbefolkning_2015.pdf [21.02.19]
- Mass, O. (2019a), Efter kritik: AsylSyd øger bemanding på asylcenter i Hviding, *JydskeVestkysten*
<https://www.jv.dk/esbjerg/Efter-kritik-AsylSyd-oeger-bemanding-paa-asylcenter-i-Hviding/artikel/2683322> [21.05.19]
- Mass, O. (2019b), Ny leder på asylcenter vil skabe mere åbenhed, *JydskeVestkysten*
<https://www.jv.dk/esbjerg/Ny-leder-paa-asylcenter-vil-skabe-mere-aabenhed/artikel/2696154> [21.05.19]
- Nielsen, J. (2018), *Planen om et udrejsecenter på øen Lindholm i Stege Bugt har skabt røre i det sydsjællandske. Her får du et kort oprids af sagen*,
<https://www.tv2east.dk/artikel/forstaa-sagen-om-det-omstridte-udrejsecenter-paa-oegen-i-stege-bugt> [24.05.19]
- Ny i Esbjerg (u.å.), *Egebæk-Hviding*,
<http://www.nyiesbjerg.dk/da-dk/byer-liste/egebaek-hviding> [12.05.19]
- Pedersen, K. B. (2012), Socialkonstruktivisme, i Juul, S. & Pedersen, K. B. (red.), *Samfundsvidenskabernes videnskabsteori - En indføring*, Hans Reitzels Forlag, pp. 187-232
- Poulsen, B. (2016), Semistrukturerede interview, i Kristensen, C. J. & Hussain, M. A. (red.), *Metoder i samfundsvidenskaberne*, Samfundslitteratur, Frederiksberg, pp. 75-94

- Rasborg, K. (2007), Ulrich Beck, i Andersen, H. & Kaspersen, L. (red.), *Klassisk og moderne samfundsteori*, Hans Reitzels forlag, København, pp. 459-476
- Rasborg, K. (2013), Socialkonstruktivismen i klassisk og moderne sociologi, i Fuglsang, L., Olsen, P. B. & Rasborg, K., *Videnskabsteori i samfundsvidenskaberne*, Samfundslitteratur, Frederiksberg, pp. 403-438
- Rasborg, K (2014), Risiko- og frygtsamfund, i Greve, B., Jørgensen, A. & Larsen, E. J. (red), *Det danske samfund*, Hans Reitzels Forlag, København, Sociologi, nr. 5, s. 175-200.
- Redder, H. (2017), *Nye tal: Her er alt du skal vide om asyltilstrømningen til Danmark*,
<http://nyheder.tv2.dk/politik/2017-02-01-nye-tal-her-er-alt-du-skal-vide-om-asyltilstroemningen-til-danmark> [12.05.19]
- Robinhus (2019), *Boligpriser i Ribe (villaer)*, <https://www.robinhus.dk/bolig-guide/boligpriser-ribe-villa.html> [24.05.19]
- Sjællands tidende (2019), *Modstandsforening har overtaget Lindholm-domæner: Det er en frihedskamp*,
<https://www.sydtdid.dk/modstandsforening-har-overtaget-lindholm-domæner-det-er-en-frihedskamp> [24.05.19]
- Skrivunder.net (2018), *Nej tak til Udrejsecenter på Lindholm*,
<https://www.skrivunder.net/nej-tak-til-udrejsecenter-pa-lindholm> [24.05.19]
- Thualagant, N. (2016), Kontekstualiserede casestudier, i Kristensen, C. J. & Hussain, M. A. (red.) *Metoder i samfundsvidenskaberne*, Samfundslitteratur, Frederiksberg, pp. 317-330

- TNS Gallup for Berlingske (2013), *Gallup om placering af asylcenter*, https://tns-gallup.dk/sites/default/files/2017-12/59662_Asylcenter_placering.pdf [12.05.19]
- Udlændingestyrelsen (2018), *Standardkontrakt om indkvartering og underhold af asylansøgere m.fl.* 02.01.2018
- Udlændingestyrelsen (2019), *Placering af asylcentre*, <https://www.nyidanmark.dk/da/Words%20and%20Concepts%20Front%20Page/US/Housing/Placement%20of%20asylum%20centers> [12.05.19]
- Udlændinge- og integrationsministeriet (2018a), *Danmark fik i 2017 det laveste antal asylansøgere i ni år*, <http://uim.dk/nyheder/2018/2018-01/danmark-fik-i-2017-det-laveste-antal-asylansogere-i-ni-ar> [03.05.19]
- Udlændinge- og Integrationsministeriet (2018b), *Flere asylcentre lukkes*, <http://uim.dk/nyheder/2018/2018-06/flere-asylcentre-lukkes> [03.05.19]
- Udlændinge- og integrationsministeriet (2019), *Tal på udlændingområdet pr. 31.03.2019*, s. 5
<http://uim.dk/filer/indrejse-og-ophold/tal-pa-udlaendingeområdet/2019/tal-paa-udlaendingeomraadet-31-mar-2019.pdf> [03.05.19]
- Wandrup, K. F. & Karker, A. (2019), *Demonstration mod flygtninge-øen Lindholm*, <https://www.bt.dk/samfund/demonstration-mod-flygtninge-oen-lindholm> [24.05.19]
- Welinder, K. (2018), *Viceborgmester og genboer ønsker Asylcenter Hviding lukket*, <https://www.jv.dk/esbjerg/Viceborgmester-og-genboer-oensker-Asylcenter-Hviding-lukket/artikel/2652876> [15.05.19]

- Welinder, K. (2019a), *Hundredevis af udrykninger til asylcenter i Hviding*, <https://www.jv.dk/esbjerg/Hundredevis-af-udrykninger-til-asylcenter-i-Hviding/artikel/2681856> [21.05.19]
- Welinder, K. (2019b), *Byråd holdt temamøde om Asylcenter Hviding*, <https://www.jv.dk/esbjerg/Byraad-holdt-temamoede-om-Asylcenter-Hviding/artikel/2686144> [12.05.19]
- Welinder, K. (2019c), *Genbo efter Thulesen Dahl-besøg: Det betyder meget, at vi bliver hørt*, <https://www.jv.dk/esbjerg/Genbo-efter-Thulesen-Dahl-besoeg-Det-betyder-meget-at-vi-nu-bliver-hoert/artikel/2693252> [24.05.19]
- Welinder, K. (2019d), *Inger Støjbergs besøg på asylcenter endte i kram og kindkys* <https://www.jv.dk/esbjerg/Inger-Stoejbergs-besoeg-paa-asylcenter-endte-i-kram-og-kindkys/artikel/2699448> [21.05.19]
- Welinder, K (2019e), *Naboer kede af asylcenter-rygter: Der er ikke utrygt i Hviding*, <https://www.jv.dk/esbjerg/Naboer-ke-de-af-asylcenter-rygter-Der-er-ikke-utrygt-i-Hviding/artikel/2695345> [24.05.19]
- Welinder, K. (2019f), *Infomøde på asylcenter: Lad os nu få noget saglighed i debatten*, <https://www.jv.dk/esbjerg/Infomoede-paa-asylcenter-Lad-os-nu-faa-noget-saglighed-i-debatten/artikel/2697934> [21.05.19]
- Welinder, K. (2019g), *Nabo til asylcenter kan ikke genkende negativ beskrivelse af Hviding*, 14.03.2019, *JydskeVestkysten* (Tønder), Sektion 2, side 9
- YouGov for Bolius & Collective Impact (2015), *Naboskab - til alle*
- Øyen & Kragsted (2018), *Klima og miljø tager tigerspring til toppen af vælgernes dagsorden*, <https://www.altinget.dk/artikel/177810-klima-og-miljoe-tager-tigerspring-til-toppen-af-vaelgernes-dagsorden> [23.05.19]